

Knjiga Postanka

¹ U početku stvori Bog nebo i zemlju. ² Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama. ³ I reče Bog: “Neka bude svjetlost!” I bi svjetlost. ⁴ I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. ⁵ Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro - dan prvi. ⁶ I reče Bog: “Neka bude svod posred voda da dijeli vode od voda!” I bi tako. ⁷ Bog načini svod i vode pod svodom odijeli od voda nad svodom. ⁸ A svod prozva Bog nebo. Tako bude večer, pa jutro - dan drugi. ⁹ I reče Bog: “Vode pod nebom neka se skupe na jedno mjesto i neka se pokaže kopno!” I bi tako. ¹⁰ Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora. I vidje Bog da je dobro. ¹¹ I reče Bog: “Neka proklija zemlja zelenilom - travom sjemenitom, stablima plodonosnim, koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako. ¹² I nikne iz zemlje zelena trava što se sjemeni, svaka prema svojoj vrsti, i stabla koja rode plodovima što u sebi nose svoje sjeme, svako prema svojoj vrsti. I vidje Bog da je dobro. ¹³ Tako bude večer, pa jutro - dan treći. ¹⁴ I reče Bog: “Neka budu svjetlila na svodu nebeskom da luče dan od noći, da budu znaci blagdanima, danima i godinama, ¹⁵ i neka svijetle na svodu nebeskom i rasvjetljuju zemlju!” I bi tako. ¹⁶ I

načini Bog dva velika svjetlila - veće da vlada danom, manje da vlada noću - i zvijezde. ¹⁷ I Bog ih postavi na svod nebeski da rasvjetljaju zemlju, ¹⁸ da vladaju danom i noću i da rastavljaju svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. ¹⁹ Tako bude večer, pa jutro - dan četvrti. ²⁰ I reče Bog: "Nek' povrvi vodom vrevu živih stvorova, i ptice nek' polete nad zemljom, svodom nebeskim!" I bi tako. ²¹ Stvori Bog morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro. ²² I blagoslovi ih govoreći: "Plodite se i množite i napunite vode morske! I ptice neka se namnože na zemlji!" ²³ Tako bude večer, pa jutro - dan peti. ²⁴ I reče Bog: "Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!" I bi tako. ²⁵ I stvori Bog svakovrsnu zvjerad, stoku i gmizavce svake vrste. I vidje Bog da je dobro. ²⁶ I reče Bog: "Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci - svoj zemlji - i svim gmizavcima što puze po zemlji!" ²⁷ Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih. ²⁸ I blagoslovi ih Bog i reče im: "Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!" ²⁹ I doda Bog: "Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam budu za hranu! ³⁰ A zvijerima na zemlji i

pticama u zraku i gmizavcima što puze po zemlji u kojima je dah života - neka je za hranu sve zeleno bilje!” I bi tako. ³¹ I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro. Tako bude večer, pa jutro - dan šesti.

2

¹ Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom. ² I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. ³ I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje učini. ⁴ To je postanak neba i zemlje, tako su stvarani. Kad je Jahve, Bog, sazdao nebo i zemlju, ⁵ još nije bilo nikakva poljskoga grmlja po zemlji, još ne bijaše niklo nikakvo poljsko bilje, jer Jahve, Bog, još ne pusti dažda na zemlju i nije bilo čovjeka da zemlju obrađuje. ⁶ Ipak, voda je izvirala iz zemlje i natapala svu površinu zemaljsku. ⁷ Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša. ⁸ I Jahve, Bog, zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjesti čovjeka koga je napravio. ⁹ Tada Jahve, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla - pogledu zamamljiva a dobra za hranu - i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla. ¹⁰ Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt; odatle se granala u četiri kraka. ¹¹ Prvom je ime Pišon, a optječe svom zemljom havilskom, u kojoj ima zlata. ¹² Zlato je te zemlje dobro, a ima ondje i bdelija i oniksa. ¹³ Drugoj je rijeci

ime Gihon, a optječe svu zemlju Kuš. ¹⁴ Treća je rijeka Tigris, a teče na istok od Ašura; četvrta je Eufkrat. ¹⁵ Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. ¹⁶ Jahve, Bog, zapovjedi čovjeku: “Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ¹⁷ ali sa stabla spoznajе dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!” ¹⁸ I reče Jahve, Bog: “Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on.” ¹⁹ Tada Jahve, Bog, načini od zemlje sve životinje u polju i sve ptice u zraku i predvede ih čovjeku da vidi kako će koju nazvati, pa kako koje stvorenje čovjek prozove, da mu tako bude ime. ²⁰ Čovjek nadjene imena svoj stoci, svim pticama u zraku i životinjama u polju. No čovjeku se ne nađe pomoć kao što je on. ²¹ Tada Jahve, Bog, pusti tvrd san na čovjeka te on zaspа, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. ²² Od rebra što ga je uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede čovjeku. ²³ Nato čovjek reče: “Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!” ²⁴ Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo. ²⁵ A bijahu oboje goli - čovjek i njegova žena - ali ne osjećahu stida.

3

¹ Zmija bijaše lukavija od sve zvjeradi što je stvorio Jahve, Bog. Ona reče ženi: “Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u

vrtu?”² Žena odgovori zmiji: “Plodove sa stabala u vrtu smijemo jesti.³ Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: 'Da ga niste jeli! I ne dirajte u nj, da ne umrete!’”⁴ Nato će zmija ženi: “Ne, nećete umrijeti!⁵ Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo.”⁶ Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno: ubere ploda njegova i pojede. Dade i svom mužu, koji bijaše s njom, pa je i on jeo.⁷ Tada se obadvoma otvore oči i upoznaju da su goli. Spletu smokova lišća i naprave sebi pregače.⁸ Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca. I sakriju se - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu.⁹ Jahve, Bog, zovne čovjeka: “Gdje si?” - reče mu.¹⁰ On odgovori: “Čuo sam tvoj korak po vrtu; pobjah se jer sam go, pa se sakrih.”¹¹ Nato mu reče: “Tko ti kaza da si go? Ti si, dakle, jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?”¹² Čovjek odgovori: “Žena koju si stavio uza me - ona mi je dala sa stabla pa sam jeo.”¹³ Jahve, Bog, reče ženi: “Što si to učinila?” “Zmija me prevarila pa sam jela”, odgovori žena.¹⁴ Nato Jahve, Bog, reče zmiji: “Kad si to učinila, prokleta bila među svim životinjama i svom zvjeradi divljom! Po trbuhu svome puzat ćeš i zemlju jesti sveg života svog!¹⁵ Neprijateljstvo ja zamećem između tebe i žene, između roda tvojeg i roda njezina: on će ti glavu satirati, a ti ćeš mu vrebati petu.”¹⁶ A ženi reče: “Trudnoći tvojoj muke ću umnožit, u

mukama djecu ćeš rađati. Žudnja će te mužu tjerati, a on će gospodariti nad tobom.”¹⁷ A čovjeku reče: “Jer si poslušao glas svoje žene te jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti rekavši: S njega da nisi jeo! - evo: Zemlja neka je zbog tebe prokleta: s trudom ćeš se od nje hraniti svega vijeka svog!¹⁸ Rađat će ti trnjem i korovom, a hranit ćeš se poljskim raslinjem.¹⁹ U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: tÓa iz zemlje uzet si bio - prah si, u prah ćeš se i vratiti.”²⁰ Svojoj ženi čovjek nadjene ime Eva, jer je majka svima živima.²¹ I načini Jahve, Bog, čovjeku i njegovoj ženi odjeću od krzna pa ih odjenu.²² Zatim reče Bog: “Evo, čovjek postade kao jedan od nas - znajući dobro i zlo! Da ne bi sada pružio ruku, ubrao sa stabla života pa pojeo i živio navijeke!”²³ Zato ga Jahve, Bog, istjera iz vrta edenskoga da obrađuje zemlju iz koje je i uzet.²⁴ Istjera, dakle, čovjeka i nastani ga istočno od vrta edenskog, pa postavi kerubine i plameni mač koji se svjetlucao - da straže nad stazom koja vodi k stablu života.

4

¹ Čovjek pozna svoju ženu Evu, a ona zače i rodi Kajina, pa reče: “Muško sam čedo stekla pomoću Jahve!”² Poslije rodi Abela, brata Kajinova; Abel postane stočar, a Kajin zemljoradnik.³ I jednoga dana Kajin prinese Jahvi žrtvu od zemaljskih plodova.⁴ A prinese i Abel od prvine svoje stoke, sve po izbor pretilinu. Jahve milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu,

⁵ a na Kajina i žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati. Stoga se Kajin veoma razljuti i lice mu se namrgodi. ⁶ I Jahve reče Kajinu: “Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgođeno?” ⁷ Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš. A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba; još mu se možeš oduprijeti.” ⁸ Kajin pak reče svome bratu Abelu: “Hajdemo van!” I našavši se na polju, Kajin skoči na brata Abela te ga ubi. ⁹ Potom Jahve zapita Kajina: “Gdje ti je brat Abel?” “Ne znam”, odgovori. “Zar sam ja čuvar brata svoga?” ¹⁰ Jahve nastavi: “Što si učinio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje k meni više. ¹¹ Stoga budi proklet na zemlji koja je rastvorila usta da proguta s ruke tvoje krv brata tvoga! ¹² Obradivati ćeš zemlju, ali ti više neće davati svoga roda. Vječni ćeš skitalica na zemlji biti!” ¹³ A Kajin reče Jahvi: “Kazna je moja odviše teška da se snosi. ¹⁴ Evo me tjeraš danas s plodnoga tla; moram se skrivati od tvoga lica i biti vječni lutalac na zemlji - tko me god nađe, može me ubiti.” ¹⁵ A Jahve mu reče: “Ne! Nego tko ubije Kajina, sedmerostruka osveta na njemu će se izvršiti!” I Jahve stavi znak na Kajina, da ga tko, našavši ga, ne ubije. ¹⁶ Kajin ode ispred lica Jahvina u zemlju Nod, istočno od Edena, i ondje se nastani. ¹⁷ Kajin pozna svoju ženu te ona začne i rodi Henoka. Podigao je grad i grad prozvao imenom svoga sina - Henok. ¹⁸ Henoku se rodio Irad, a od Irada potekao Mehujael; od Mehujaela poteče Metušaël, od Metušaëla Lamek. ¹⁹ Lamek uzme

dvije žene. Jedna se zvala Ada, a druga Sila. ²⁰ Ada rodi Jabala, koji je postao praocem onih što pod šatorima žive sa stokom. ²¹ Bratu mu bijaše ime Jubal. On je praotac svih koji sviraju na liru i sviralu. ²² Sila rodi Tubal-Kajina, praoca onih koji kuju bakar i željezo. Tubal-Kajinovoј sestri bijaše ime Naama. ²³ Lamek prozbori svojim ženama: “Ada i Sila, glas moj poslušajte! Žene Lamekove, čujte mi besjedu: Čovjeka sam ubio jer me ranio i dijete jer me udarilo. ²⁴ Ako će Kajin biti osvećen sedmerostruko, Lamek će sedamdeset i sedam puta!” ²⁵ Adam pozna svoju ženu te ona rodi sina i nadjenu mu ime Šet. Reče ona: “Bog mi dade drugo dijete mjesto Abela, koga ubi Kajin.” ²⁶ Šetu se rodi sin, komu on nadjenu ime Enoš. Tada se počelo zazivati ime Jahvino.

5

¹ Ovo je povijest Adamova roda. Kad je Bog stvorio čovjeka, napravio ga je na priliku svoju; ² stvorio je muško i žensko. A kad ih je stvorio, blagoslovi ih i nazva - čovjek. ³ Kad je Adamu bilo sto i trideset godina, rodi mu se sin njemu sličan, na njegovu sliku; nadjenu mu ime Šet. ⁴ Po rođenju Šetovu Adam je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ⁵ Adam poživje u svemu devet stotina i trideset godina. Potom umrije. ⁶ Kad je Šetu bilo sto i pet godina, rodi mu se Enoš. ⁷ Po rođenju Enoševu Šet je živio osam stotina i sedam godina te mu se rodilo još sinova i

kćeri. ⁸ Šet poživje u svemu devet stotina i dvanaest godina. Potom umrije. ⁹ Kad je Enošu bilo devedeset godina, rodi mu se Kenan. ¹⁰ Po rođenju Kenanovu Enoš je živio osam stotina i petnaest godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹¹ Enoš poživje u svemu devet stotina i pet godina. Potom umrije. ¹² Kad je Kenanu bilo sedamdeset godina, rodi mu se Mahalalel. ¹³ Po rođenju Mahalalelovu Kenan je živio osam stotina i četrdeset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁴ Kenan poživje u svemu devet stotina i deset godina. Potom umrije. ¹⁵ Kad je Mahalalelu bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Jered. ¹⁶ Po rođenju Jeredovu Mahalalel je živio osam stotina i trideset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁷ Mahalalel poživje u svemu osam stotina devedeset i pet godina. Potom umrije. ¹⁸ Kad je Jeredu bilo sto šezdeset i dvije godine, rodi mu se Henok. ¹⁹ Po rođenju Henokovu Jered je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁰ Jered poživje u svemu devet stotina šezdeset i dvije godine. Potom umrije. ²¹ Kad je Henoku bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Metušalah. ²² Henok je hodio s Bogom. Po rođenju Metušalahovu Henok je živio trista godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²³ Henok poživje u svemu trista šezdeset i pet godina. ²⁴ Henok je hodio s Bogom, potom iščeznu; Bog ga uze. ²⁵ Kad je Metušalahu bilo sto osamdeset i sedam godina, rodi mu se Lamek. ²⁶ Po rođenju Lamekovu Metušalah je živio sedam stotina osamdeset i dvije godine te

mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁷ Metušalah poživje u svemu devet stotina šezdeset i devet godina. Potom umrije. ²⁸ Kad su Lameku bile sto osamdeset i dvije godine, rodi mu se sin. ²⁹ Nadjene mu ime Noa, govoreći: “Ovaj će nam pribavljati, u trudu i naporu naših ruku, utjehu iz zemlje koju je Bog prokleo.” ³⁰ Po rođenju Noinu Lamek je živio pet stotina devedeset i pet godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ³¹ Lamek poživje u svemu sedam stotina sedamdeset i sedam godina. Potom umrije. ³² Pošto je Noa proživio pet stotina godina, rode mu se Šem, Ham i Jafet.

6

¹ Kad su se ljudi počeli širiti po zemlji i kćeri im se narodile, ² opaze sinovi Božji da su kćeri ljudske pristale, pa ih uzimahu sebi za žene koje su god htjeli. ³ Onda Jahve reče: “Neće moj duh u čovjeku ostati dovijeka; čovjek je tjelesan, pa neka mu vijek bude stotinu dvadeset godina.” ⁴ U ona su vremena - a i kasnije - na zemlji bili Nefli, kad su Božji sinovi općili s ljudskim kćerima pa im one rađale djecu. To su oni od starine po snazi glasoviti ljudi. ⁵ Vidje Jahve kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloća. ⁶ Jahve se pokaja i u svom srcu ražalosti što je načinio čovjeka na zemlji. ⁷ Reče Jahve: “Ljude koje sam stvorio izbrisat ću s lica zemlje - od čovjeka do zvijeri, puzavce i ptice u zraku - jer sam se pokajao što sam ih napravio.” ⁸ Ali je Noa

našao milost u očima Jahvinim. ⁹ Ovo je povijest Noina: Noa je bio čovjek pravedan i neporočan u svom vremenu. S Bogom je Noa hodio. ¹⁰ Tri su se sina rodila Noi: Šem, Ham i Jafet. ¹¹ U očima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila. ¹² I kad je Bog vidio kako se zemlja iskvarila - tÓa svako se biće na zemlji izopačilo - ¹³ reče Bog Noi: “Odlučio sam da bude kraj svim bićima jer se zemlja napunila opačinom; i, evo, uništit ću ih zajedno sa zemljom. ¹⁴ Napravi sebi korablju od smolastoga drveta; korablju načini s prijekletima i obloži je iznutra i izvana paklinom. ¹⁵ A praviti ćeš je ovako: neka korablja bude trista lakata u duljinu, pedeset u širinu, a trideset lakata u visinu. ¹⁶ Na korablji načini otvor za svjetlo, završi ga jedan lakat od vrha. Vrata na korablji načini sa strane; neka ima donji, srednji i gornji kat. ¹⁷ Ja ću, evo, pustiti potop - vode na zemlju - da izgine svako biće pod nebom, sve u čemu ima dah života: sve na zemlji mora poginuti. ¹⁸ A s tobom ću učiniti Savez; ti ćeš ući u korablju - ti i s tobom tvoji sinovi, tvoja žena i žene tvojih sinova. ¹⁹ A od svega što je živo - od svih bića - uvedi u korablju od svakoga po dvoje da s tobom preživi, i neka budu muško i žensko. ²⁰ Od ptica prema njihovim vrstama, od životinja prema njihovim vrstama i od svih stvorova što po tlu puze prema njihovim vrstama: po dvoje od svega neka uđe k tebi da preživi. ²¹ Sa sobom uzmi svega za jelo pa čuvaj da bude hrane tebi i njima.” ²² Noa učini tako. Sve kako mu je Bog naredio, tako je izvršio.

7

¹ Onda Jahve reče Noi: “Uđi ti i sva tvoja obitelj u korablju, jer sam uvidio da si ti jedini preda mnogom pravedan u ovom vremenu. ² Uzmi sa sobom od svih čistih životinja po sedam parova: mužjaka i njegovu ženku. ³ Isto tako od ptica nebeskih po sedam parova - mužjaka i ženku - da im se sjeme sačuva na zemlji. ⁴ Jer ću do sedam dana pustiti dažd po zemlji četrdeset dana i četrdeset noći te ću istrijebiti s lica zemlje svako živo biće što sam ga načinio.” ⁵ Noa učini sve kako mu je Jahve naredio. ⁶ Noi bijaše šest stotina godina kad je potop došao na zemlju. ⁷ I pred vodama potopnim uđu s Noom u korablju njegovi sinovi, njegova žena i žene sinova njegovih. ⁸ Od čistih životinja i od životinja koje nisu čiste, od ptica, od svega što zemljom puzi, ⁹ uđe po dvoje - mužjak i ženka - u korablju s Noom, kako je Bog naredio Noi. ¹⁰ A sedmoga dana zapljušte potopne vode po zemlji. ¹¹ U dan onaj - šestote godine Noina života, mjeseca drugog, dana u mjesecu sedamnaestog - navale svi izvori bezdana, rastvore se ustave nebeske. ¹² I udari dažd na zemlju da pljušti četrdeset dana i četrdeset noći. ¹³ Onog dana uđe u korablju Noa i njegovi sinovi: Šem, Ham i Jafet, Noina žena i tri žene Noinih sinova s njima; ¹⁴ oni, pa sve vrste životinja: stoka, gmizavci što po tlu gmižu, ptice i svakovrsna krilata stvorenja, ¹⁵ uđu u korablju s Noom, po dvoje od svih bića što u sebi imaju dah života. ¹⁶ Što uđe, sve bijaše par, mužjak i ženka

od svih bića, kako je Bog naredio Noi. Onda Jahve zatvori za njim vrata. ¹⁷ Pljusak je na zemlju padao četrdeset dana; vode sveudilj rasle i korablju nosile: digla se visoko iznad zemlje. ¹⁸ Vode su nad zemljom bujale i visoko rasle, a korablja plovila površinom. ¹⁹ Vode su sve silnije navaljivale i rasle nad zemljom, tako te prekriše sva najviša brda pod nebom. ²⁰ Petnaest lakata dizale se vode povrh potonulih brda. ²¹ Izgiboše sva bića što se po zemlji kreću: ptice, stoka, zvijeri, svi gmizavci i svi ljudi. ²² Sve što u svojim nosnicama imaše dah života - sve što bijaše na kopnu - izgibe. ²³ Istrijebi se svako biće s površja zemaljskog: čovjek, životinje, gmizavci i ptice nebeske, sve se izbrisa sa zemlje. Samo Noa ostade i oni što bijahu s njim u korablji. ²⁴ Stotinu pedeset dana vladahu vode zemljom.

8

¹ Onda se Bog sjeti Noe, svih zvijeri i sve stoke što bijaše s njim u korablji, pa pokrenu vjetar nad zemljom da uzbije vodu. ² Zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. ³ Polako se povlačile vode sa zemlje. Nakon stotinu pedeset dana vode su jenjale, ⁴ a sedmoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu korablja se zaustavi na brdima Ararata. ⁵ Vode su neprestano opadale do desetog mjeseca, a prvoga dana desetog mjeseca pokažu se brdski vrhunci. ⁶ Kad je izminulo četrdeset dana, Noa otvori prozor što ga je načinio na korablji; ⁷ ispusti gavrana, a gavran svejednako odlijetaše i dolijetaše dok se vode sa zemlje nisu isušile.

⁸ Zatim ispusti golubicu da vidi je li voda nestala sa zemlje. ⁹ Ali golubica ne nađe uporišta nogama te se vrati k njemu u korablju, jer voda još pokrivaše svu površinu; on pruži ruku, uhvati golubicu te je unese k sebi u korablju. ¹⁰ Počeka još sedam dana pa opet pusti golubicu iz korablje. ¹¹ Prema večeri golubica se vrati k njemu, i gle! u kljunu joj svjež maslinov list; tako je Noa doznao da su opale vode sa zemlje. ¹² Još počeka sedam dana pa opet pusti golubicu: više mu se nije vratila. ¹³ Šest stotina prve godine Noina života, prvoga mjeseca, prvog dana u mjesecu uzmakoshe vode sa zemlje. Noa skine pokrov s korablje i pogleda: površina okopnjela. ¹⁴ A drugoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu, zemlja bijaše suha. ¹⁵ Tada Bog reče Noi: ¹⁶ "Iziđi iz korablje, ti, tvoja žena, tvoji sinovi i žene tvojih sinova s tobom. ¹⁷ Sa sobom izvedi sva živa bića, sva stvorenja što su s tobom: ptice, stoku i sve gmizavce što zemljom puze; neka zemljom vrve, plode se i na zemlji množe!" ¹⁸ I Noa iziđe, a s njime sinovi njegovi, žena njegova i žene sinova njegovih. ¹⁹ Sve životinje, svi gmizavci, sve ptice - svi stvorovi što se zemljom miču - iziđu iz korablje, vrsta za vrstom. ²⁰ I podiže Noa žrtvenik Jahvi; uze od svih čistih životinja i od svih čistih ptica i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. ²¹ Jahve omirisa miris ugodni pa reče u sebi: "Nikad više neću zemlju u propast strovaliti zbog čovjeka, tÓa čovječje su misli opake od njegova početka; niti ću ikad više uništiti sva živa stvorenja, kako

sam učinio. ²² Sve dok zemlje bude, sjetve, žetve, studeni, vrućine, ljeta, zime, dani, noći nikada prestati neće.”

9

¹ Tada Bog blagoslovi Nou i njegove sinove i reče im: “Plodite se i množite i zemlju napunite. ² Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, sve ptice u zraku, sve što se po zemlji kreće i sve ribe u moru: u vaše su ruke predane. ³ Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu: sve vam dajem, kao što vam dadoh zeleno bilje. ⁴ Samo ne smijete jesti mesa u kojem je još duša, to jest njegova krv. ⁵ A za vašu krv, za vaš život, tražit ću obračun: tražit ću ga od svake životinje; i od čovjeka za njegova druga tražit ću obračun za ljudski život. ⁶ Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv čovjek proliti! Jer na sliku Božju stvoren je čovjek! ⁷ A vi, plodite se, i množite i zemlju napunite, i podložite je sebi!” ⁸ Još reče Bog Noi i njegovim sinovima s njim: ⁹ “A ja, evo, sklapam svoj Savez s vama i s vašim potomstvom poslije vas ¹⁰ i sa svim živim stvorovima što su s vama: s pticama, sa stokom, sa zvijerima - sa svime što je s vama izišlo iz korablje - sa svim živim stvorovima na zemlji. ¹¹ Držat ću se ja svog Saveza s vama te nikada više vode potopne neće uništiti živa bića niti će ikad više potop zemlju opustošiti.” ¹² I reče Bog: “A ovo znamen je Saveza koji stavljam između sebe i vas i svih živih bića što su s vama, za naraštaje buduće: ¹³ Dugu svoju u oblak stavljam, da zalogom bude Savezu

između mene i zemlje. ¹⁴ Kad oblake nad zemlju navučem i duga se u oblaku pokaže, ¹⁵ spomenut ću se Saveza svoga, Saveza između mene i vas i stvorenja svakoga živog: potopa više neće biti da uništi svako biće. ¹⁶ U oblaku kad se pojavi duga, ja ću je vidjeti i vjekovnog ću se sjećati Saveza između Boga i svake žive duše, svakog tijela na zemlji.” ¹⁷ I reče Bog Noi: “To neka je znak Saveza koji sam postavio između sebe i svih živih bića što su na zemlji.” ¹⁸ Sinovi Noini, koji su iz korablje izišli, bijahu: Šem, Ham i Jafet. Ham je praotac Kanaanaca. ¹⁹ Ovo su trojica Noinih sinova i od njih se sav svijet razgranao. ²⁰ Noa, zemljoradnik, zasadio vinograd. ²¹ Napio se vina i opio, pa se otkrio nasred šatora. ²² Ham, praotac Kanaanaca, opazi oca gola pa to kaza dvojici svoje braće vani. ²³ Šem i Jafet uzmu ogrtač, obojica ga prebace sebi preko ramena pa njime, idući natraške, pokriju očevu golotinju. Lica im bijahu okrenuta na drugu stranu, tako te ne vidješe oca gola. ²⁴ Kad se Noa otriježnio od vina i saznao što mu je učinio najmlađi sin, reče: ²⁵ “Neka je proklet Kanaanac, braći svojoj najniži sluga nek' bude!” ²⁶ Onda nastavi: “Blagoslovljen Jahve, Šemov Bog, Kanaanac nek' mu je sluga! ²⁷ Nek Bog raširi Jafeta da prebiva pod šatorima Šemovim, Kanaanac nek' mu je sluga!” ²⁸ Poslije Potopa Noa poživje trista pedeset godina. ²⁹ U svemu poživje Noa devet stotina pedeset godina; potom umrije.

10

¹ Ovo je povijest Noinih sinova: Šema, Hama i Jafeta, kojima su se rodili sinovi poslije Potopa. ² Sinovi su Jafetovi: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešak, Tiras. ³ A sinovi su Gomerovi: Aškenaz, Rifat i Togarma. ⁴ Javanovi su opet sinovi: Eliša, Taršiš, Kitijci i Dodanci. ⁵ Od njih su se razgranali narodi po otocima. To su Jafetovi sinovi prema svojim zemljama - svaki s vlastitim jezikom - prema svojim plemenima i narodima. ⁶ Sinovi su Hamovi: Kuš i Misrajim, Put i Kanaan. ⁷ Kuševi su: Seba, Havila, Sabta, Rama i Sabteka. Ramini su: Šeba i Dedan. ⁸ Od Kuša se rodio Nimrod, koji je postao prvi velmoža na zemlji. ⁹ Voljom Jahve bio je silan lovac. Zato se veli: "Kao Nimrod, silan lovac voljom Jahve." ¹⁰ Glavno uporište njegova kraljevstva bili su: Babilon, Ereĳ, Akad i Kalne, svi u zemlji Šinear. ¹¹ Iz ove je zemlje došao Ašur. On je podigao Ninivu, Rehobot Ir, Kalah ¹² i Resen između Ninive i Kalaha (to je glavni grad). ¹³ Od Misrajima potekli su Ludijci, Anamijci, Lehabijci, Nafuhijci, ¹⁴ pa Patrušani, Kasluhijci i Kaftorci, od kojih su potekli Filistejci. ¹⁵ Od Kanaana potječe Sidon, njegov prvenac, i Het. ¹⁶ Dalje: Jebusejci, Amorejci, Girgašani, ¹⁷ Hivijci, Arkijci, Sinijci, ¹⁸ Arvađani, Semarjani i Hamaćani. Poslije se kanaanska plemena razgranaše, ¹⁹ tako da se granica Kanaanaca protezala od Sidona prema Geraru sve do Gaze pa prema Sodomi, Gomori, Admi i Sebojimu sve do Leše. ²⁰ To su sinovi Hamovi prema svojim plemenima i jezicima, po

svojim zemljama i narodima. ²¹ A i Šemu - praocu svih sinova Eberovih i starijem bratu Jafetovu - rodili se sinovi. ²² Šemovi su sinovi: Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram. ²³ A Aramovi su sinovi: Us, Hul, Geter i Maš. ²⁴ Arpakšad rodi Šelaha, Šelah rodi Ebera. ²⁵ Eberu su se rodila dva sina: jednomu bješe ime Peleg, jer se za njegova vijeka zemlja razdijelila. Njegovu je bratu bilo ime Joktan. ²⁶ Od Joktana se rodiše: Almodad, Šelef, Hasarmavet, Jerah, ²⁷ Hadoram, Uzal, Dikla, ²⁸ Obal, Abimael, Šeba, ²⁹ Ofir, Havila i Jobab. Sve su to sinovi Joktanovi. ³⁰ Njihova se naselja protezahu od Meše sve do Sefara, brdovitih krajeva na istoku. ³¹ To su sinovi Šemovi prema svojim plemenima, jezicima i zemljama, po svojim narodima. ³² To su rodovi Noinih sinova prema svojim lozama i narodima. Od njih su se razgranali narodi po zemlji poslije Potopa.

11

¹ Sva je zemlja imala jedan jezik i riječi iste. ² Ali kako su se ljudi selili s istoka, naiđu na jednu dolinu u zemlji Šinearu i tu se nastane. ³ Jedan drugome reče: "Hajdemo praviti opeke te ih peći da otvrdnu!" Opeke im bile mjesto kamena, a paklina im služila za žbuku. ⁴ Onda rekoše: "Hajde da sebi podignemo grad i toranj s vrhom do neba! Pribavimo sebi ime, da se ne raspršimo po svoj zemlji!" ⁵ Jahve se spusti da vidi grad i toranj što su ga gradili sinovi čovječji. ⁶ Jahve reče. "Zbilja su jedan narod, s jednim

jezikom za sve! Ovo je tek početak njihovih nastojanja. Sad im ništa neće biti neostvarivo što god naume izvesti. ⁷ Hajde da siđemo i jezik im pobrkamo, da jedan drugome govora ne razumije.” ⁸ Tako ih Jahve rasu odande po svoj zemlji te ne sazidaše grada. ⁹ Stoga mu je ime Babel, jer je ondje Jahve pobrkao govor svima u onom kraju i odande ih je Jahve raspršio po svoj zemlji. ¹⁰ Ovo su potomci Šemovi: Kad je Šemu bilo sto godina - dvije godine poslije Potopa - rodi mu se Arpakšad. ¹¹ Po rođenju Arpakšadovu Šem je živio petsto godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹² Kad je Arpakšadu bilo trideset i pet godina, rodi mu se Šelah. ¹³ Po rođenju Šelahovu Arpakšad je živio četiri stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁴ Kad je Šelahu bilo trideset godina, rodi mu se Eber. ¹⁵ Po rođenju Eberovu Šelah je živio četiri stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁶ Kad su Eberu bile trideset i četiri godine, rodi mu se Peleg. ¹⁷ Po rođenju Pelegovu Eber je živio četiri stotine i trideset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁸ Kad je Pelegu bilo trideset godina, rodi mu se Reu. ¹⁹ Po rođenju Reuovu Peleg je živio dvjesta i devet godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁰ Kad su Reuu bile trideset i dvije godine, rodi mu se Serug. ²¹ Po rođenju Serugovu Reu je živio dvjesta i sedam godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²² Kad je Serugu bilo trideset godina, rodi mu se Nahor. ²³ Po rođenju Nahorovu Serug je živio dvjesta

godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁴ Kad je Nahoru bilo dvadeset i devet godina, rodi mu se Terah. ²⁵ Po rođenju Terahovu Nahor je živio sto i devetnaest godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁶ Kad je Terahu bilo sedamdeset godina, rode mu se: Abram, Nahor i Haran. ²⁷ Ovo je povijest Terahova. Terahu se rodio Abram, Nahor i Haran; a Haranu se rodio Lot. ²⁸ Haran umrije za života svoga oca Teraha, u svome rodnom kraju, u Uru Kaldejskom. ²⁹ Abram se i Nahor ožene. Abramovoj ženi bijaše ime Saraja, a Nahorovoj Milka; ova je bila kći Harana, oca Milke i Jiske. ³⁰ Saraja bijaše nerotkinja - nije imala poroda. ³¹ Terah povede svoga sina Abrama, svog unuka Lota, sina Haranova, svoju snahu Saraju, ženu svoga sina Abrama, pa se zaputi s njima iz Ura Kaldejskoga u zemlju kanaansku. Kad stignu do Harana, ondje se nastane. ³² Dob Terahova dosegnu dvjesta i pet godina; a onda Terah umrije u Haranu.

12

¹ Jahve reče Abram: "Idi iz zemlje svoje, iz zavičaja i doma očinskog, u krajeve koje ću ti pokazati. ² Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati, i sam ćeš biti blagoslov. ³ Blagoslivljat ću one koji te blagoslivljali budu, koji te budu kleli, njih ću proklinjati; sva plemena na zemlji tobom će se blagoslivljati." ⁴ Abram se zaputi kako mu je Jahve rekao. S njime krenu i Lot. Abram je bilo sedamdeset i pet godina kad je otišao iz Harana. ⁵ Abram uze sa sobom svoju ženu

Saraju, svoga bratića Lota, svu imovinu što su je namakli i svu čeljad koju su stekli u Haranu te svi pođu u zemlju kanaansku. Kad su stigli u Kanaan, ⁶ Abram prođe zemljom do mjesta Šekema - do hrasta More. Kanaanci su onda bili u zemlji. ⁷ Jahve se javi Abramom pa mu reče: "Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju." Abram tu podigne žrtvenik Jahvi koji mu se objavio. ⁸ Odatle prijeđe u brdoviti kraj, na istok od Betela. Svoj šator postavi između Betela na zapadu i Aja na istoku. Ondje podigne žrtvenik Jahvi i zazva ime Jahvino. ⁹ Od postaje do postaje Abram se pomicao prema Negebu. ¹⁰ Ali kad je zemljom zavladao glad, Abram se spusti u Egipat da ondje proboravi, jer je velika glad harala zemljom. ¹¹ Kad je bio na ulazu u Egipat, reče svojoj ženi Saraji: "Znam da si lijepa žena. ¹² Kad te Egipćani vide, reći će: 'To je njegova žena', i mene će ubiti, a tebe na životu ostaviti. ¹³ Nego reci da si mi sestra, tako da i meni bude zbog tebe dobro i da, iz obzira prema tebi, poštede moj život." ¹⁴ Zbilja, kad je Abram ušao u Egipat, Egipćani vide da je žena veoma lijepa. ¹⁵ Vide je faraonovi dvorani pa je pohvale faraonu i odvedu ženu na faraonov dvor. ¹⁶ Abramom pođe dobro zbog nje; steče on stoke i goveda, magaraca, slugu i sluškinja, magarica i deva. ¹⁷ Ali Jahve udari faraona i njegov dom velikim nevoljama zbog Abramove žene Saraje. ¹⁸ I faraon pozva Abrama pa reče: "Što si mi to učinio? Zašto mi nisi kazao da je ona tvoja žena? ¹⁹ Zašto si rekao: 'Ona mi je

sestra', pa je ja uzeh sebi za ženu? A sad, evo ti žene; uzmi je i hajde!" ²⁰ Faraon ga onda preda momcima, a oni ga otprave s njegovom ženom i sa svime što bijaše njegovo.

13

¹ Iz Egipta Abram ode gore u Negeb sa svojom ženom i sa svime što je imao. I Lot bješe s njim. ² Abram je bio veoma bogat stokom, srebrom i zlatom. ³ Od postaje do postaje iz Negeba išao je do Betela, ⁴ do mjesta na kojem je bio postavio šator, između Betela i Aja, gdje je prije podigao žrtvenik. Tu je Abram zazivao ime Jahvino. ⁵ I Lot, koji iđāše s Abramom, imaše ovaca, goveda i šatora, ⁶ tako da ih kraj ne bi izdržavao kad bi zajedno ostali. Njihovo je blago bilo veliko, te zajedno nisu mogli boraviti. ⁷ Svađa je nastajala između pastira stoke Abramove i pastira stoke Lotove. Tada su zemlju nastavali Kanaanci i Perizani. ⁸ Zato Abram reče Lotu: "Neka ne bude svađe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih - tÓa mi smo braća! ⁹ Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja ću nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo." ¹⁰ Lot podiže oči i vidje kako je dobro posvuda natapana sva Jordanska dolina, kao kakav vrt Jahvin, kao zemlja egipatska prema Soaru. - Bilo je to prije nego što je Jahve uništio Sodomu i Gomoru. - ¹¹ Lot izabere za se svu Jordansku dolinu i ode na istok. Tako se odijele jedan od drugoga. ¹² Abram ostade u kanaanskoj zemlji, dok je Lot živio po mjestima u dolini i razapeo svoje šatore do Sodome. ¹³ A

žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv Jahve. ¹⁴ Jahve reče Abram,u, pošto se Lot od njega rastao: "Oči svoje podigni i s mjesta na kojem si pogledaj prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu; ¹⁵ jer svu zemlju što je možeš vidjeti dat ću tebi i tvome potomstvu zauvijek. ¹⁶ Potomstvo ću tvoje učiniti kao prah na zemlji. Ako tko mogne prebrojiti prah zemlje, i tvoje će potomstvo moći prebrojiti. ¹⁷ Na noge! Prođi zemljom uzduž i poprijeko jer ću je tebi predati." ¹⁸ Abram digne šatore i dođe pa se naseli kod hrasta Mamre, što je u Hebronu. Ondje podigne žrtvenik Jahvi.

14

¹ Kad Amrafel bijaše kralj Šineara, Ariok kralj Elasara, Kedor-Laomer kralj Elama, Tidal kralj Gojima, ² povedoše oni rat protiv Bere, kralja Sodome, Birše, kralja Gomore, Šinaba, kralja Adme, Šemebera, kralja Sebojima, i protiv kralja u Beli, to jest Soaru. ³ I vojske se sliju u dolinu Sidim, gdje je danas Slano more. ⁴ Dvanaest su godina služili Kedor-Laomera, ali trinaeste godine dignu se na ustanak. ⁵ U četrnaestoj godini digne se Kedor-Laomer i kraljevi koji su bili s njim te potuku Refaimce u Ašerot Karnajimu, Zuzijce u Hamu, Emijce na ravnici Kirjatajimu, ⁶ Horiyce u brdskom kraju Seiru, blizu El Parana, koji je uz pustinju. ⁷ Onda se povuku natrag i stignu u En Mišpat, to jest Kadeš, i pokore sve krajeve Amalečana i Amorejaca, koji su nastavali Haseson Tamar.

⁸ Zatim istupi kralj Sodome, kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sebojima i kralj Bele, odnosno Soara, te zapodjenu borbu protiv onih u dolini Sidimu: ⁹ Kedor-Laomera, kralja Elama, Tidalu, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šineara, Arioka, kralja Elasara - četiri kralja protiv pet. ¹⁰ Dolina Sidim bila je puna provalija s paklinom, pa kraljevi Sodome i Gomore, na bijegu, u njih poskaču, a ostali izmaknu u planine. ¹¹ Pobjednici pakupe sve blago po Sodomi i Gomori i svu hranu pa odu. ¹² Pograbe i Lota, Abramova bratića - i on je živio u Sodomi - i njegovo blago pa otiđu. ¹³ A bjegunac neki - rođak Eškola i Anera, Abramovih saveznika - donese vijest Abramom Hebrejcu dok je boravio kod hrasta Amorejske Mamre. ¹⁴ Kad je Abram čuo da mu je bratić zarobljen, skupi svoju momčad - rođenu u njegovu domu - njih trista osamnaest, pa pođe u potjeru do Dana. ¹⁵ Podijeli svoje momke u dvije čete, napadne noću te one potuče. Progonio ih je do Hobe, sjeverno od Damaska. ¹⁶ Povrati sve blago, svoga bratića Lota i njegovo blago, žene i ostali svijet. ¹⁷ Pošto se vratio, porazivši Kedor-Laomera i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu, u dolinu Šave, to jest u Kraljev dol, iziđe kralj Sodome. ¹⁸ A Melkisedek, kralj Šalema, iznese kruha i vina. On je bio svećenik Boga Svevišnjega. ¹⁹ Blagoslovi ga govoreći: "Od Boga Svevišnjega, Stvoritelja neba i zemlje, neka je Abramom blagoslov!" ²⁰ I Svevišnji Bog, što ti u ruke preda neprijatelje, hvaljen bio!" Abram mu dade desetinu od svega. ²¹ Tada kralj Sodome

reče Abramom: “Meni daj ljude, a dobra uzmi sebi!” ²² Abram odgovori kralju Sodome: “Ruku uzdižem pred Jahvom, Svevišnjim Stvoriteljem neba i zemlje, ²³ da neću uzeti ni končica, ni remena od obuće, niti išta što je tvoje da ne kažeš: na meni se Abram obogatio. ²⁴ Ne, meni ništa, osim što su moji momci upotrijebili; i dio za momčad što je sa mnom išla: Aner, Eškol i Mamre, oni neka uzmu svoj dio.”

15

¹ Poslije tih događaja Jahve uputi Abramom riječ u ukazanju: “Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita; a nagrada tvoja bit će vrlo velika!” ² Abram odgovori: “Gospodine moj, Jahve, čemu mi tvoji darovi kad ostajem bez poroda; kad je mojoj kući nasljednik Eliezer Damašćanin? ³ Kako mi nisi dao potomstva - nastavi Abram - jedan će, eto, od mojih ukućana postati moj baštinik.” ⁴ Ali mu Jahve opet uputi riječ: “Taj neće biti tvoj baštinik, nego će ti baštinik biti tvoj potomak.” ⁵ Izvede ga van i reče: “Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti.” A onda doda: “Toliko će biti tvoje potomstvo.” ⁶ Abram povjerova Jahvi, i on mu to uračuna u pravednost. ⁷ Tada mu on reče: “Ja sam Jahve koji sam te odveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed.” ⁸ A on odvrati: “Gospodine moj, Jahve, kako ću ja doznati da ću je zaposjesti?” ⁹ Odgovori mu: “Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednog golubića.”

¹⁰ Sve mu to donese, rasiječe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; ptica nije rasijecao. ¹¹ Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Abram rastjerivao. ¹² Kad je sunce bilo pri zalazu, dubok san obuzme Abrama, a onda se na nj spusti gust mrak pun jeze. ¹³ Tada Bog reče Abram: "Dobro znaj da će tvoji potomci biti stranci u tuđoj zemlji; robovat će i biti tlačeni četiri stotine godina, ¹⁴ ali narodu kojem budu služili ja ću suditi; i konačno će izići s velikim blagom. ¹⁵ A ti ćeš k ocima svojim u miru poći, u sretnoj starosti bit ćeš sahranjen. ¹⁶ Oni će se ovamo vratiti za četvrtog naraštaja, jer mjera se zlodjela amorejskih još nije navršila." ¹⁷ Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruća zublja te prođu između onih dijelova. ¹⁸ Toga je dana Jahve sklopio Savez s Abramom rekavši: "Potomstvu tvojemu dajem zemlju ovu od Rijeke u Egiptu do Velike rijeke, rijeke Eufrata: ¹⁹ Kenijce, Kenižane, Kadmonce, ²⁰ Hetite, Perižane, Refaimce, ²¹ Amorejce, Kanaance, Girgašane, Jebusejce."

16

¹ Abramova žena Saraja nije mu rađala djece. A imaše ona sluškinju Egipćanku - zvala se Hagara. ² I reče Saraja Abram: "Vidiš, Jahve me učinio nerotkinjom. Hajde k mojoj sluškinji, možda ću imati djece." Abram poslušaj riječ Sarajinu. ³ Tako, pošto je Abram proboravio deset godina u zemlji kanaanskoj, njegova žena Saraja uzme Hagaru, Egipćanku, sluškinju svoju,

pa je dade svome mužu Abram u za ženu. ⁴ Uđe on k Hagari te ona začē. A kad je vidjela da je začēla, s prezirom je gledala na svoju gospodaricu. ⁵ Tada reče Saraja Abram u: “Nepravda što se meni nanosi tvoja je krivnja! Prepustila sam svoju sluškinju tvome zagrljaju, ali otkako opazi da je zaniijela, s prezirom na me gleda. Jahve sudio i meni i tebi!” ⁶ Nato Abram odvrati Saraji: “Tvoja je sluškinja u tvojoj ruci: kako ti se čini da je dobro, tako prema njoj postupi!” Saraja postupi prema njoj tako loše da ona od nje pobježe. ⁷ Anđeo Jahvin nađe je kod izvora u pustinji - uz vrelo što je na putu prema Šuru - ⁸ pa je zapita: “Hagaro, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?” “Bježim, evo, od svoje gospodarice Saraje”, odgovori ona. ⁹ Nato joj anđeo Jahvin reče: “Vrati se svojoj gospodarici i pokori joj se!” ¹⁰ Još joj reče anđeo Jahvin: “Tvoje ću potomstvo silno umnožiti; od mnoštva se neće moći ni prebrojiti.” ¹¹ Dalje joj je anđeo Jahvin rekao: “Gle, zaniijela si i rodit ćeš sina. Nadjeni mu ime Jišmael, jer Jahve ću jad tvoj. ¹² On će biti kao divlje magare: ruka će se njegova dizati na svakoga i svačija ruka na njega; i pred licem sve mu braće on će stan sebi podići.” ¹³ A Jahvu koji joj govoraše nazva: “Ti si El Roi - Svevid Bog”, jer - reče ona - “vidjeh Boga i nakon viđenja - još živim!” ¹⁴ Stoga se taj zdenac zove Beer Lahaj Roi - Zdenac životvornog Svevida, a eno ga između Kadeša i Bereda. ¹⁵ Rodi Hagara Abram u sina, a Abram sinu što mu ga rodi Hagara nadjene ime Jišmael. ¹⁶ Abram u je bilo

osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Jišmaela.

17

¹ Kad je Abram u devedeset i devet godina, ukaza mu se Jahve pa mu reče: “Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni, Mojim hodi putem i neporočan budi. ² A Savez svoj ja sklapam s tobom i silno ću te razmnožiti.” ³ Abram pade ničice dok mu Bog govoraše dalje: ⁴ “A ovo je Savez moj s tobom: postat ćeš ocem mnogim narodima; ⁵ i nećeš se više zvati Abram - već Abraham će ti ime biti, jer naroda mnogih ocem ja te postavljam. ⁶ Silno ću te rodnim učiniti; narode ću iz tebe izvesti; i kraljevi će od tebe izaći. ⁷ Savez svoj sklapam između sebe i tebe i tvoga potomstva poslije tebe - Savez svoj za vjekove: ja ću biti Bogom tvojim i tvoga potomstva poslije tebe. ⁸ Tebi i tvome potomstvu poslije tebe dajem zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica - svu zemlju kanaansku - u vjekovni posjed; a ja ću biti njihov Bog.” ⁹ Još reče Bog Abrahamu: “A ti Savez čuvaj moj - ti i tvoje potomstvo poslije tebe u sve vijeke. ¹⁰ A ovo je Savez moj s tobom i tvojim potomstvom poslije tebe koji ćeš vršiti: svako muško među vama neka bude obrezano. ¹¹ Obrezujte se, i to neka bude znak Saveza između mene i vas. ¹² Svako muško među vama, kroz vaša pokoljenja, kad mu se navrši osam dana, neka bude obrezano; i rob, rođen u vašem domu, i onaj što bude kupljen od stranca, koji ne bude od vaše krvi. ¹³ Da, i rob rođen u tvome domu ili za novac kupljen mora

se obrezati! Tako će moj Savez na vašem tijelu ostati vječnim Savezom. ¹⁴ Muško koje se ne bi obrezalo neka se odstrani od svoga roda: takav je prekršio moj Savez.” ¹⁵ Još reče Bog Abrahamu: “Tvojoi ženi Saraji nije više ime Saraja: Sara će joj ime biti. ¹⁶ Nju ću ja blagosloviti i od nje ti dati sina; blagoslov ću na nju izliti te će se narodi od nje razviti; kraljevi će narodima od nje poteći.” ¹⁷ Abraham pade ničice pa se nasmija i reče u sebi: “Onome komu je stotinu godina, zar se može roditi dijete? Zar će Sara u devedesetoj rod rađati!” ¹⁸ Abraham reče Bogu: “Neka tvojom milošću Jišmael poživi!” ¹⁹ A Bog reče: “Ipak će ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak. Savez svoj s njime ću sklopiti, Savez vječni s njime i s njegovim potomstvom poslije njega. ²⁰ I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagoslivljam: rodnim ću ga učiniti i silno ga razmnožiti; dvanaest će knezova od njega postati i u velik će narod izrasti. ²¹ Ali ću držati svoj Savez s Izakom, koga će ti roditi Sara dogodine u ovo doba.” ²² Kad je završio razgovor s njim, od Abrahama Bog se podiže. ²³ Uzme zatim Abraham svoga sina Jišmaela i sve robove koji su bili rođeni u njegovu domu i sve koje je kupio novcem - sve muške ukućane - pa ih toga istog dana obreže, kako mu je Bog rekao. ²⁴ Abrahamu bijaše devedeset i devet godina kad se obrezao, ²⁵ a njegovu sinu Jišmaelu bijaše trinaest godina kad ga obreza. ²⁶ Tako su toga istog dana bili obrezani Abraham i njegov sin Jišmael; ²⁷ i svi muškarci njegova doma, rođeni

u njegovoj kući ili za novac kupljeni od stranca - svi s njim bijahu obrezani.

18

¹ Jahve mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je on sjedio na ulazu u šator za dnevne žege.

² Podigavši oči, opazi tri čovjeka gdje stoje nedaleko od njega. Čim ih spazi, potrča s ulaza šatora njima u susret. Pade ničice na zemlju ³ pa reče: “Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoići svoga sluga! ⁴ Nek’ se donese malo vode: operite noge i pod stablom otpočinite. ⁵ Donijet ću kruha da se okrijepite prije nego pođete dalje. TÓa k svome ste sluzi navratili.” Oni odgovore: “Dobro, učini kako si rekao!” ⁶ Abraham se požuri u šator k Sari pa joj reče: “Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!” ⁷ Zatim Abraham otrča govedima, uhvati tele, mlado i debelo, i dade ga momku da ga brže zgotovi. ⁸ Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljeno tele pa stavi pred njih, a sam stajaše pred njima, pod stablom, dok su blagovali. ⁹ “Gdje ti je žena Sara?” - zapitaju ga. “Eno je pod šatorom”, odgovori. ¹⁰ Onda on reče: “Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće; a tvoja žena Sara imat će sina.” Iza njega, na ulazu u šator, Sara je prisluškiivala. ¹¹ Abraham i Sara bijahu u odmakloj dobi, ostarjeli. U Sare bijaše prestalo što biva u žena. ¹² Zato se u sebi Sara smijala i govorila: “Pošto sam uvenula, sad da spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!” ¹³ Onda Jahve upita Abrahama: “A zašto se Sara

smijala i govorila: 'Kako ću rod roditi ja starica?'
¹⁴ Zar je Jahvi išta nemoguće? Navratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće: Sara će imati sina." ¹⁵ Sara se napravi nevještom govoreći: "Nisam se smijala." Jer se prestrašila. Ali on reče: "Jesi, smijala si se!" ¹⁶ Ljudi ustanu i krenu put Sodome. Abraham pođe s njima da ih isprati. ¹⁷ Jahve pomisli: "Zar da sakrivam od Abrahama što ću učiniti ¹⁸ kad će od Abrahama nastati velik i brojan narod te će se svi narodi zemlje njim blagoslivljati? ¹⁹ Njega sam izlučio zato da pouči svoju djecu i svoju buduću obitelj kako će hoditi putem Jahvinim, radeći što je dobro i pravedno, tako da Jahve mogne ostvariti što je Abrahamu obećao." ²⁰ Onda Jahve nastavi: "Velika je vika na Sodomu i Gomoru da je njihov grijeh pretežak. ²¹ Idem dolje da vidim rade li zaista kako veli tužba što je do mene stigla. Želim razvidjeti." ²² Odande ljudi krenu prema Sodomi, dok je Abraham još stajao pred Jahvom. ²³ Nato se Abraham primače bliže i reče: "Hoćeš li iskorijeniti i nevinoga s krivim? ²⁴ Možda ima pedeset nevinih u gradu. Zar ćeš uništiti mjesto radije nego ga poštedjeti zbog pedeset nevinih koji budu ondje? ²⁵ Daleko to bilo od tebe da ubijaš nevinoga kao i krivoga, tako da i nevini i krivi prođu jednako! Daleko bilo od tebe! Zar da ni Sudac svega svijeta ne radi pravo?" ²⁶ "Ako nađem u gradu Sodomi pedeset nevinih", odvrati Jahve, "zbog njih ću poštedjeti cijelo mjesto." ²⁷ "Ja se, evo, usuđujem govoriti Gospodinu", opet progovori Abraham. - "Ja,

prah i pepeo! ²⁸ Da slučajno bude nevinih pet manje od pedeset, bi li uništio sav grad zbog tih pet?” “Neću ga uništiti ako ih ondje nađem četrdeset i pet”, odgovori. ²⁹ “Ako ih se ondje možda nađe samo četrdeset?” - opet će Abraham. “Neću to učiniti zbog četrdesetorice”, odgovori. ³⁰ “Neka se Gospodin ne ljuti ako nastavim. Ako ih se ondje nađe možda samo trideset?” - opet će on. “Neću to učiniti”, odgovori, “ako ih ondje nađem samo trideset.” ³¹ “Evo se opet usuđujem govoriti Gospodinu”, nastavi dalje. “Ako ih se slučajno ondje nađe samo dvadeset?” “Neću ga uništiti”, odgovori, “zbog dvadesetorice.” ³² “Neka se Gospodin ne ljuti”, on će opet, “ako rečem još samo jednom: Ako ih je slučajno ondje samo deset?” “Neću ga uništiti zbog njih deset”, odgovori. ³³ Kad je Jahve završio razgovor s Abrahamom, ode, a Abraham se vrati u svoje mjesto.

19

¹ Ona dva anđela stignu navečer u Sodomu dok je Lot sjedio na vratima Sodome. Kad ih Lot ugleda, ustade i pođe im u susret. Nakloni se licem do zemlje, ² a onda im reče: “Molim, gospodo, svrnite u kuću svoga sluga da noć provedete i noge operete; a onda možete na put rano.” A oni rekoše: “Ne, noć ćemo provesti na trgu.” ³ Ali ih on uporno navraćашe, i oni se uvratiše k njemu i uđoše u njegovu kuću. On ih ugosti, ispeče pogaču te blagovaše. ⁴ Još ne bijahu legli na počinak, kad građani Sodome, mladi i stari, sav narod do posljednjeg čovjeka,

opkole kuću. ⁵ Zovnu Lota pa mu reknu: “Gdje su ljudi što su noćas došli k tebi? Izvedi nam ih da ih se namilujemo?” ⁶ Lot iziđe k njima na ulaz, a za sobom zatvori vrata. ⁷ “Braćo moja,” reče on, “molim vas, ne činite toga zla! ⁸ Imam, evo, dvije kćeri s kojima još čovjek nije imao dodira: njih ću vam izvesti pa činite s njima što želite; samo ovim ljudima nemojte ništa učiniti jer su došli pod sjenu moga krova.” ⁹ “Odstupi odatle!” - rekoše. - “Došao kao dotepenac, a za suca se već postavlja. Sad ćemo mi s tobom gore nego s njima.” I nasrnuše na jadrnika Lota i navališe na vrata da ih razbiju. ¹⁰ Ali ona dvojica pruže ruke van, povukoše Lota k sebi u kuću i zatvore vrata; ¹¹ a ljude pred vratima, mlade i stare, zablješte tako da nisu mogli naći vrata. ¹² Onda ona dvojica upitaju Lota: “Koga još ovdje imaš: sinove i kćeri, sve koje imaš u gradu iz mjesta izvedi! ¹³ Jer mi ćemo zatrti ovo mjesto: vika je na njih pred Jahvom postala tolika te nas Jahve posla da ga uništimo.” ¹⁴ Iziđe Lot da to kaže svojim budućim zetovima koji namjeravahu uzeti njegove kćeri te reče: “Na noge! Odlazite iz ovog mjesta jer će Jahve uništiti grad!” Ali je u očima svojih budućih zetova ispao kao da zbija šalu. ¹⁵ Kako zora puče, anđeli navale na Lota govoreći: “Na noge! Uzmi svoju ženu i svoje dvije kćeri koje su ovdje da ne budeš zatrt kaznom grada!” ¹⁶ Ali on oklijevaše. Zato ga oni uzeše za ruku, a tako i njegovu ženu i njegove dvije kćeri i - po smilovanju Jahvinu nad njim - odvedoše ih i ostaviše izvan grada. ¹⁷ Kad

ih izvedoše u polje, jedan progovori: “Bježi da život spasiš! Ne obaziri se niti se igdje u ravnici zaustavlja! Bježi u brdo da ne budeš zatrt!” ¹⁸ Ali Lot odvrati: “Nemoj, gospodine! ¹⁹ Nego ako je tvoj sluga našao milost u tvojim očima - a toliko milosrđe već si mi iskazao spasivši mi život - ja ne mogu pobjeći u brdo a da me nesreća ne snađe i ne poginem. ²⁰ Eno onamo grada; dosta je blizu da u nj pobjegnem, a mjesto je tako malo. Daj da onamo bježim - mjesto je zbilja maleno - daj da život spasim!” ²¹ Odgovori mu: “Uslišat ću ti i tu molbu i neću zatrti grada o kojemu govoriš. ²² Brzo! Bježi onamo, jer ne mogu ništa činiti dok ti onamo ne stigneš.” Zato se onaj grad zove Soar. ²³ Kako je sunce na zemlju izlazilo i Lot ulazio u Soar, ²⁴ Jahve zapljušti s neba na Sodomu i Gomoru sumpornim ognjem ²⁵ i uništi one gradove i svu onu ravnicu, sve žitelje gradske i sve raslinstvo na zemlji. ²⁶ A Lotova se žena obazre i pretvori se u stup soli. ²⁷ Sutradan u rano jutro Abraham se požuri na mjesto gdje je stajao pred Jahvom, ²⁸ upravi pogled prema Sodomi i Gomori i svoj ravnici u daljini: i vidje kako se diže dim nad zemljom kao dim kakve klačine. ²⁹ Tako se Bog, dok je zatirao gradove u ravnici u kojima je Lot boravio, sjetio Abrahama i uklonio Lota ispred propasti. ³⁰ Lot se bojao boraviti u Soaru, pa sa svoje dvije kćeri ode gore iz Soara i nastani se u brdu. On i njegove dvije kćeri živjeli su u pećini. ³¹ Starija reče mlađoj: “Otac nam ostarje, a muža na zemlji nema da bude s nama, kako je običaj po svem svijetu.

³² Hajdemo oca opiti vinom, pa s njime leći: tako ćemo s ocem sačuvati potomstvo.” ³³ One noći opiju oca vinom, i starija ode te legne sa svojim ocem, a on nije znao kad je legla ni kad je ustala. ³⁴ Sutradan starija reče mlađoj: “Sinoć sam, eto, ležala ja s našim ocem; napojimo ga vinom i noćas, pa idi ti i s njim lezi: tako ćemo ocu sačuvati potomstvo.” ³⁵ Opiju oca vinom i one noći te mlađa ode i s njim legne, a on nije znao kad je legla ni kad je ustala. ³⁶ Tako obje Lotove kćeri zanesu s ocem. ³⁷ Starija rodi sina i nadjenu mu ime Moab. On je praotac današnjih Moabaca. ³⁸ I mlađa rodi sina i nadjene mu ime Ben-Ami. On je praotac današnjih Amonaca.

20

¹ Odande Abraham krene u krajeve Negeba i nastani se između Kadeša i Šura. Dok je boravio kao pridošlica u Geraru, ² rekao je Abraham za svoju ženu Saru da mu je sestra. I Abimelek, kralj gerarski, uze Saru sebi. ³ Ali Bog dođe Abimeleku noću u snu te mu reče: “Zbog žene koju si uzeo moraš umrijeti, jer je ona žena udata.” ⁴ A nije se Abimelek k njoj približavao. Zato reče: “Gospodine, zar ćeš pravednika pogubiti?” ⁵ Zar mi on nije rekao: ‘Ona mi je sestra.’ A ona mi je sama rekla: ‘On je moj brat.’ Čiste sam savjesti i neokaljanih ruku ovo učinio.” ⁶ Bog mu odvrati u snu: “Znam da si to učinio čiste savjesti; i ja sam te zadržavao da protiv mene ne griješiš; i nisam dopuštao da je dotakneš. ⁷ Sada vrati čovjeku ženu njegovu;

prorok je on; molit će se za tebe da ostaneš na životu. Ako je ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti, ti i svi tvoji.” ⁸ Rano ujutro Abimelek ustane, sazove sve svoje slugе i kaže im sve što je bilo, a ljudi se veoma uplaše. ⁹ Potom Abimelek dozva Abrahama te mu reče: “Što si nam učinio! Čime sam se ja ogriješio prema tebi da izložiš mene i moje kraljevstvo velikoj grehoti? Ponio si se prema meni kako ne valja. ¹⁰ Što si, dakle na umu imao”, upita dalje Abimelek, “kad si tako radio?” ¹¹ Abraham uzvrati: “Zbilja sam držao da nema Božjeg straha u ovome mjestu, pa će me ljudi ubiti zbog moje žene. ¹² A onda, ona je uistinu moja sestra: kći je moga oca, iako ne i moje majke, pa je poslala za me. ¹³ A kad me Bog udaljio od doma očeva, rekoh joj: Ovu mi uslugu učini: kamo god dođemo, reci o meni da sam ti brat.” ¹⁴ Abimelek uzme ovaca i goveda, sluga i sluškinja pa ih dade Abrahamu; vrati mu i njegovu ženu Saru. ¹⁵ Abimelek zatim reče: “Evo, moja ti je zemlja otvorena. Nastani se gdje ti se sviđi!” ¹⁶ A Sari reče: “Evo tisuću srebrnika što ih dajem tvome bratu: neka ti budu koprenom pred očima sviju što su s tobom. Ti si svakako opravdana.” ¹⁷ Abraham se pomoli Bogu, i Bog ozdravi Abimeleka, njegovu ženu i njegove sluškinje, tako te opet mogahu rađati. ¹⁸ Jer Jahve bijaše zbog Sare, Abrahamove žene, zatvorio svaku utrobu u domu Abimelekovu.

21

¹ Jahve se sjeti Sare kako je rekao i učini joj kako je obećao: ² Sara začne i rodi Abrahamu

sina u njegovoj starosti - u vrijeme koje je Bog označio. ³ Abraham nadjene ime Izak svome sinu što mu ga Sara rodi. ⁴ I poslije osam dana obreza Abraham svoga sina Izaka, kako mu je Bog naredio. ⁵ Abrahamu bijaše stotinu godina kad mu se rodio sin Izak. ⁶ Sara reče: "Dade mi Bog da se nasmijem, i tko god to čuje nasmijati će mi se." ⁷ Još doda: "Tko bi ikad rekao Abrahamu: djecu će ti Sara dobiti! Ipak sina mu rodih u starosti". ⁸ Dijete je raslo i bilo od sise odbijeno. A u dan u koji Izak bijaše od sise odbijen Abraham priredi veliku gozbu. ⁹ Jednom opazi Sara gdje se sin koga je Egipćanka Hagara Abrahamu rodila igra s njezinim sinom Izakom, ¹⁰ pa reče Abrahamu: "Otjeraj tu sluškinju i njezina sina, jer sin sluškinje ne smije biti baštinik s mojim sinom - s Izakom!" ¹¹ To je Abrahamu bilo nemilo, jer je i Jišmael bio njegov sin. ¹² Ali Bog reče Abrahamu: "Nemoj se uznemirivati zbog dječaka i zbog svoje sluškinje; sve što ti kaže Sara poslušaj, jer će Izakovo potomstvo tebi ovjekovječiti ime. ¹³ I od sina tvoje sluškinje podići ću velik narod, jer je tvoj potomak." ¹⁴ Rano ujutro Abraham uze kruha i mješanicu vode pa dade Hagari; stavi to na njezina ramena, zajedno s dječakom, te je otpusti. Vrludala je amo-tamo po pustinji Beer Šebe. ¹⁵ Potrošivši vodu iz mješanice, ostavi dijete pod jednim grmom, ¹⁶ a sama ode i sjede nasuprot, daleko koliko luk može dobiti. Govorila je u sebi: "Neću da vidim kako dijete umire." Sjedeći tako, udari u jecanje. ¹⁷ Bog ču

plač dječaka te anđeo Božji zovne s neba Hagaru i reče joj: “Što ti je, Hagaru? Ne boj se! Jer je Bog čuo plač dječaka u njegovoj nevolji. ¹⁸ Na noge! Digni dječaka i utješi ga, jer od njega ću podići velik narod.” ¹⁹ Tada joj Bog otvori oči pa ona opazi studenac. Ode i napuni vodom mješinicu pa napoji dječaka. ²⁰ Bog je bio s dječakom te je rastao i odrastao. Živio je u pustinji te postao vješt u strijeljanju iz luka. ²¹ Dom mu bijaše u pustinji Paranu; a njegova mu majka dobavi ženu iz zemlje egipatske. ²² U to vrijeme Abimelek - koga je pratio Fikol, zapovjednik njegove vojske - reče Abrahamu: “Bog je s tobom u svemu što radiš. ²³ Stoga mi se ovdje i sada zakuni Bogom da nećeš varati ni mene ni moju rodbinu i prijatelje nego da ćeš se prema meni i prema zemlji u kojoj sad boraviš ponašati pošteno, kao što sam se ja prema tebi ponio.” ²⁴ “Kunem se”, odgovori Abraham. ²⁵ Onda Abraham prekori Abimeleka zbog zdenca vode što su ga Abimelekove sluge bile prisvojile. ²⁶ A Abimelek reče: “Ne znam tko je to učinio; ni ti me nisi o tome obavijestio, niti sam ja o tome čuo, osim danas.” ²⁷ Abraham uzme ovaca i goveda pa ih dade Abimeleku te njih dvojica sklope savez. ²⁸ Potom Abraham razluči napose sedam janjaca od stada. ²⁹ Nato Abimelek zapita Abrahama: “Što znači ovih sedam janjaca koje si na stranu stavio?” ³⁰ A on odgovori: “Primi ovih sedam janjaca iz moje ruke da mi bude dokazom da sam ja iskopao ovaj zdenac.” ³¹ Zato se ono mjesto nazvalo Beer Šeba; jer se njih

dvojica ondje zakleše. ³² Pošto su sklopili savez kod Beer Šebe, Abimelek i zapovjednik njegove vojske Fikol odu i vrata se u zemlju Filistejaca. ³³ Abraham zasadi kod Beer Šebe tamarisku i ondje zazove ime Jahve - Boga Vječnoga. ³⁴ Dugo je vremena Abraham proveo u zemlji filistejskoj kao pridošlica.

22

¹ Poslije tih događaja Bog stavi Abrahama na kušnju. Zovnu ga: “Abrahame!” On odgovori: “Evo me!” ² Bog nastavi: “Uzmi svoga sina, jedinca svoga Izaka koga ljubiš, i pođi u krajinu Moriju pa ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu na brdu koje ću ti pokazati.” ³ Ujutro Abraham podrani, osamari magarca, sa sobom povede dvojicu svojih slugu i svog sina Izaka, pošto je prije nacijepao drva za žrtvu paljenicu, i uputi se na mjesto koje mu je Bog označio. ⁴ Treći dan Abraham podigne oči i opazi mjesto izdaleka. ⁵ Abraham onda reče slugama: “Vi ostanite ovdje uz magarca, a ja i dječak odosmo gore da se poklonimo, pa ćemo se vratiti k vama”. ⁶ Abraham uzme drva za žrtvu paljenicu, stavi ih na sina Izaka, a u svoju ruku uzme kremen i nož. Tako pođu obojica zajedno. ⁷ Onda Izak reče svome ocu Abrahamu: “Oče!” “Evo me, sine!” - javi se on. “Evo kременa i drva,” opet će sin, “ali gdje je janje za žrtvu paljenicu?” ⁸ “Bog će već providjeti janje za žrtvu paljenicu, sine moj!” - odgovori Abraham. I nastave put. ⁹ Stignu na mjesto o kojemu je Bog govorio. Ondje Abraham podigne žrtvenik, naslaže drva,

sveže svog sina Izaka i položi ga po drvima na žrtvenik. ¹⁰ Pruži sad Abraham ruku i uzme nož da zakolje svog sina. ¹¹ Uto ga zovne s neba anđeo Jahvin i poviče: “Abrahame! Abrahame!” “Evo me!” - odgovori on. ¹² “Ne spuštaj ruku na dječaka”, reče, “niti mu što čini! Sad, evo, znam da se Boga bojiš, jer nisi uskratio ni svog sina, jedinca svoga.” ¹³ Podiže Abraham oči i pogleda, i gle - za njim ovan, rogovima se zapleo u grmu. Tako Abraham ode, uzme ovna i prinese ga za žrtvu paljenicu mjesto svoga sina. ¹⁴ Onome mjestu Abraham dade ime “Jahve provida”. Zato se danas veli: “Na brdu Jahvina providanja.” ¹⁵ Anđeo Jahvin zovne Abrahama s neba drugi put ¹⁶ i reče: “Kunem se samim sobom, izjavljuje Jahve: Kad si to učinio i nisi mi uskratio svog jedinca sina, ¹⁷ svoj ću blagoslov na te izliti i učiniti tvoje potomstvo brojnim poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj! A tvoji će potomci osvajati vrata svojih neprijatelja. ¹⁸ Budući da si poslušao moju zapovijed, svi će se narodi zemlje blagoslivljati tvojim potomstvom.” ¹⁹ Zatim se Abraham vrati k svojim slugama pa se zajedno upute u Beer Šebu. U Beer Šebi se Abraham nastani. ²⁰ Poslije tih događaja obavijeste Abrahama: “I tvome bratu Nahoru Milka je porodila djecu: ²¹ njegova prvorođenca Usa, brata mu Buza i Kemuela - oca Aramova, ²² Keseda, Haza, Pildaša, Jidlafa i Betuela.” ²³ Betuel je bio otac Rebekin. Njih je osam rodila Milka Nahoru, Abrahamovu bratu. ²⁴ A i njegova suložnica, kojoj bijaše ime Reuma,

rodila je Tebaha, Gahama, Tahaša i Maaku.

23

¹ Duljina Sarina života bila je stotinu dvadeset i sedam godina. ² Sara umrije u Kirjat Arbi, to jest u Hebronu, u zemlji kanaanskoj; i Abraham uđe u žalost za Sarom i naricaše za njom. ³ Potom se Abraham digne ispred svoje pokojnice te prozbori sinovima Hetovim: ⁴ “Premda sam ja među vama doseljeni stranac, prodajte mi zemljište za grob među vama, tako da mogu iznijeti svoju pokojnicu i sahraniti je.” ⁵ A sinovi Hetovi odgovore Abrahamu: ⁶ “Gospodine, saslušaj nas! Ti si izabranik Božji u našoj sredini. Pokopaj svoju pokojnicu u našem najbirauijem grobu. Nitko ti od nas neće odbiti svoga groba da mogneš sahraniti svoju pokojnicu.” ⁷ Nato se Abraham diže pa se mještanima, sinovima Hetovim, duboko pokloni ⁸ te im reče: “Ako se slažete da svoju pokojnicu uklonim i sahranim, čujte me: zauzmite se za me kod Efrona, sina Soharova, ⁹ da mi proda spilju Makpelu što njemu pripada a nalazi se na kraju njegova posjeda; neka mi je za punu cijenu, u vašoj nazočnosti, proda u vlasništvo za sahranjivanje.” ¹⁰ A Efron je sjedio sa sinovima Hetovim. Potom Efron, Hetit, odgovori Abrahamu da ga čuju sinovi Hetovi svojim ušima - svi koji su sjedili u vijeću onoga grada: ¹¹ “Ne, moj gospodine! Saslušaj mene! Ja tebi dajem poljanu i spilju što je na njoj; darujem ti to pred sinovima svoga naroda. Sahrani svoju pokojnicu.” ¹² Abraham se duboko nakloni mještanima, ¹³ a onda progovori

Efronu da mještani čuju na svoje uši: “Ded me samo poslušaj! Dajem ti cijenu za poljanu; primi je od mene da ondje mogu sahraniti svoju pokojnicu!” ¹⁴ Efron odgovori Abrahamu: ¹⁵ “Čuj me, moj gospodine: zemljište u vrijednosti od četiri stotine srebrnika, što je to tebi i meni! Sahrani, dakle, svoju pokojnicu!” ¹⁶ Abraham se složi s Efronom; isplati Abraham Efronu novac što ga je spomenuo tako da su na svoje uši čuli sinovi Hetovi - četiri stotine srebrnika trgovačke mjere. ¹⁷ I tako Efronova poljana u Makpeli nasuprot Mamri - poljana, spilja i sva stabla što su bila na poljani - ¹⁸ prijeđe u vlasništvo Abrahamovo u nazočnosti sinova Hetovih, sviju koji su sjedili u vijeću svoga grada. ¹⁹ A onda Abraham sahrani svoju ženu Saru u spilji na poljani Makpeli nasuprot Mamri - danas Hebronu - u zemlji kanaanskoj. ²⁰ Tako je poljana i spilja na njoj prešla od sinova Hetovih u vlasništvo Abrahamovo za sahranjivanje.

24

¹ Abraham bijaše već ostario, zašao u godine, Jahve je Abrahama blagoslovio u svemu. ² Abraham prozbori svome najstarijem sluzi u kući, pod čijom je upravom bilo sve njegovo: “Stavi svoju ruku pod moje stegno ³ da te zakunem Jahvom, Bogom neba i Bogom zemlje, da mome sinu nećeš nabaviti za ženu ni jednu od kćeri Kanaanaca, među kojima boravim, ⁴ nego ćeš otići u moj rodni kraj i dobiti ženu mom sinu Izaku.” ⁵ A sluga mu reče: “A što ako žena ne htjedne za mnom ići u ovu zemlju?”

Hoću li ja onda odvesti tvoga sina u zemlju iz koje si ti došao?” ⁶ Abraham mu odgovori: “Dobro pripazi da onamo ne vodiš moga sina! ⁷ Jahve, Bog nebesa, koji me odveo iz kuće moga oca i rodnog kraja i koji mi je pod zakletvom obećao: 'Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju', pred tobom će poslati svog anđela, i odande ćeš ti dovesti ženu mome sinu. ⁸ A ako žena ne bude htjela za tobom poći, ti ćeš biti oslobođen od ove moje zakletve; ali moga sina onamo ne vodi!” ⁹ Tako sluga stavi svoju ruku pod stegno Abrahamu, svom gospodaru, te mu se zakune. ¹⁰ Sluga opremi deset gospodarevih deva, ponese sa sobom svakog blaga svoga gospodara pa se zaputi u Aram Naharajim, u Nahorov grad. ¹¹ Pusti deve da poliježu izvan grada, pokraj studenca. Bijaše večer, kad žene izlaze da crpu vodu. ¹² Onda reče: “Oh, Jahve, Bože moga gospodara Abrahama, molim te, iziđi mi danas u susret i mome gospodaru Abrahamu milost iskaži! ¹³ Evo me kraj studenca, a kćeri onih iz grada dolaze crpsti vodu; ¹⁴ pa neka djevojka kojoj ja rečem: 'Molim te, spusti svoj vrč da se napijem', a ona odgovori: 'Pij! I deve ću ti napojiti', bude ona koju si odredio za svoga slugu Izaka. Tako ću saznati da si iskazao milost mome gospodaru.” ¹⁵ Tek što on izreče svoje, gle, dođe Rebeka, kći Betuelova; taj Betuel bijaše sin Milke, žene Abrahamova brata Nahora. Dođe ona s krčagom na ramenu. ¹⁶ Djevojka je bila krasna, djeвица koju muškarac nije dirnuo. Siđe ona k vrelu, napuni krčag i eto je opet gore. ¹⁷ Sluga joj potrča u susret i reče: “Daj mi malo vode

iz svog vrča!” ¹⁸ “Pij, gospodine!” - odgovori ona. Brzo spusti krčag na ruku i dade mu piti. ¹⁹ Kad je njega napojila, reče: “Nalit ću i tvojim devama da se napoje.” ²⁰ Izlivši brzo krčag u korito, otrča natrag zdencu da ponovo zahvaća, i tako nali svim njegovim devama. ²¹ Čovjek ju je šutke motrio ne bi li saznao je li Jahve njegov put uspješno priveo kraju ili nije. ²² Kad su deve prestale piti, čovjek izvadi viticu od zlata, tešku pol šekela, i stavi je na njezine nosnice, a na ruke joj stavi dvije zlatne narukvice, teške deset šekela. ²³ Zatim reče: “Kaži mi čija si kći. Ima li u kući tvoga oca mjesta za nas da prenoćimo?” ²⁴ Ona mu odgovori: “Ja sam kći Betuela, koga je Milka rodila Nahoru.” ²⁵ Još mu doda: “Ima slame i pšiče kod nas u obilju, a i mjesta za prenoćište.” ²⁶ Čovjek se onda duboko nakloni te iskaže poštovanje Jahvi ²⁷ i progovori: “Neka je blagoslovljen Jahve, Bog moga gospodara Abrahama, što nije uskratio svoju ljubav i svoju vjernost mome gospodaru. Mene je Jahve vodio pravim putem, u kuću brata moga gospodara.” ²⁸ Djevojka otrča i sve ovo ispriповjedi u kući svoje majke. ²⁹ A Rebeka imala brata komu bijaše ime Laban. Laban se požuri van, k čovjeku kod studenca. ³⁰ Čim je vidio nosnu viticu i narukvice na rukama svoje sestre te čuo kako je njegova sestra Rebeka rekla: “Ovako mi je čovjek govorio”, on pođe onome koji je još stajao kod deva na studencu. ³¹ Reče on: “Hajde unutra, blagoslovljeni od Jahve! Što stojiš vani kad sam ja spremio kuću

i mjesto za deve.” ³² Tako čovjek uđe u kuću. Rastovare deve i dadu im slame i pšiče, a njemu i ljudima koji su ga pratili donesu vode da operu noge. ³³ Ali kad su preda nj stavili hranu, reče: “Neću jesti dok ne kažem što imam kazati.” A Laban mu reče: “Onda kazuj!” ³⁴ “Ja sam sluga Abrahamov”, poče on. ³⁵ “Jahve je uvelike blagoslovio moga gospodara te je postao bogat. Nadavao mu je ovaca i goveda, srebra i zlata, sluga i sluškinja, deva i magaradi. ³⁶ Sara, žena moga gospodara, rodi mu sina pošto je ostarjela, i on mu ustupi sve svoje. ³⁷ Potom mene moj gospodar zakune rekavši: 'Nemoj uzeti za ženu mome sinu djevojku Kanaanku, u zemlji u kojoj boravim kao stranac, ³⁸ nego otiđi k obitelji moga oca, k mojoj rodbini, da nađeš ženu mome sinu.' ³⁹ A ja rekoh svome gospodaru: 'A što ako žena za mnom ne pođe?' ⁴⁰ On mi odgovori: 'Jahve, pred čijim sam licem hodio, poslat će s tobom svog anđela i tvoje će putovanje dovesti k cilju, a ti ćeš naći ženu mome sinu od moje rodbine, od obitelji moga oca. ⁴¹ Jedino ćeš ovako biti oslobođen moje zakletve: ako dođeš k mojoj rodbini, i oni te odbiju, od moje si zakletve oslobođen.' ⁴² Danas dođoh na studenac i rekoh: 'Jahve, Bože moga gospodara Abrahama, ako si voljan da uspješno završim putovanje što sam ga poduzeo, ⁴³ ja, evo, stojim kraj studenca, a djevojka koja dođe vodu crpsti i ja joj rečem: Daj mi da se napijem malo vode iz tvog vrča! - ⁴⁴ i koja mi kaže: Pij ti, a i tvojim ću devama zahvatiti! - ona neka bude žena koju je Jahve

odredio sinu moga gospodara.' ⁴⁵ Tek što sam ja završio govor u sebi, kad se, evo, pojavi Rebeka s vrčem na ramenu; siđe k izvoru i zahvati. Ja joj rekoh: 'Daj mi da se napijem!' ⁴⁶ Ona brzo spusti vrč i odvrati: 'Pij! A napojit ću i tvoje deve.' Tako sam se ja napio, a ona napoji i moje deve. ⁴⁷ Pitao sam je: 'Čija si kći?' Odgovorila je: 'Kći sam Betuela, koga je Nahoru rodila Milka.' Tada joj stavim viticu na nos a narukvice na ruke. ⁴⁸ Duboko se naklonim i štovanje Jahvi iskažem te blagoslovim Jahvu, Boga gospodara moga, koji me vodio pravim putem da uzmem kćer brata moga gospodara njegovu sinu. ⁴⁹ A sad, ako kanite iskazati ljubav i vjernost mome gospodaru, recite mi; ako li ne, to mi kažite, tako da mogu krenuti bilo desno bilo lijevo." ⁵⁰ Tada odgovore Laban i Betuel: "Od Jahve to dolazi; mi tu ne možemo reći ni da ni ne. ⁵¹ Rebeka je, eto, pred tobom: uzmi je pa idi, neka bude ženom sinu tvoga gospodara, kako je Jahve rekao." ⁵² Kad Abrahamov sluga ču njihov pristanak, do zemlje se nakloni Jahvi. ⁵³ Sluga zatim izvadi srebrnih i zlatnih predmeta te haljina i dade ih Rebeki, a dade darova i njezinu bratu i majci. ⁵⁴ Tada jedoše i piše on i ljudi koji su bili s njim i provedoše noć. Kad su ujutro ustali, on reče: "Pustite me da se vratim svome gospodaru!" ⁵⁵ A njezin brat i majka odgovore: "Neka djevojka ostane s nama još desetak dana, pa poslije toga pođi!" ⁵⁶ On im reče: "Ne zadržavajte me kad je Jahve moje putovanje uspješno kraju priveo. Pustite me da

se vratim svome gospodaru!” ⁵⁷ Oni odgovore: “Pozovimo djevojku i upitajmo što ona misli!” ⁵⁸ Dozovu Rebeku pa je upitaju: “Hoćeš li poći s ovim čovjekom?” Ona odgovori: “Hoću.” ⁵⁹ I tako otpreme svoju sestru Rebeku i njezinu do-
jilju s Abrahamovim slugom i njegovim ljudima. ⁶⁰ Blagoslove Rebeku i reknu joj: “Sejo naša, budi
mati nebrojenim tisućama, a dušmana svojih
vrata potomci ti zaposjeli!” ⁶¹ Onda se diže
Rebeka i njezine dvorkinje, zajahaše deve te
pođoše za čovjekom. Tako sluga preuze Rebeku
i ode. ⁶² Izak se vratio iz blizine Beer Lahaj
Roja; živio je, naime, u kraju Negeba. ⁶³ U
predvečerje iziđe Izak da se poljem prošeta; diže
oči i ugleda deve gdje dolaze. ⁶⁴ Kad Rebeka,
podigavši svoje oči, opazi Izaka, sjaha s deve
⁶⁵ pa zapita slugu: “Tko je onaj čovjek što poljem
ide nama u susret?” A sluga odgovori: “Ono je
moj gospodar.” Nato ona uze koprenu te se pokri.
⁶⁶ Sluga ispriča Izaku sve što je učinio. ⁶⁷ Tada
Izak uvede Rebeku u svoj šator i uze je sebi za
ženu. U ljubavi prema njoj Izak je nalazio utjehu
nakon smrti svoje majke.

25

¹ Abraham je sebi uzeo još jednu ženu; zvala
se Ketur. ² Ona mu je rodila Zimrana, Jokšana,
Medana, Midjana, Jiškaka i Šuaha. ³ A od
Jokšana rodili se Šeba i Dedan. Dedanovi su
potomci: Ašurci, Letušci i Leumci. ⁴ Sinovi su
Midjanovi: Efa, Efer, Hanok, Abida i Eldaa. Sve
su to potomci Keturini. ⁵ Abraham prenese sav

svoj imetak na Izaka; ⁶ a sinovima od svojih suložnica dade Abraham samo darove i još ih za svoga života razaslaše po istoku - daleko od svoga sina Izaka - u Istočni kraj. ⁷ Ovo je duljina Abrahamova života što ga je proživio: stotinu sedamdeset i pet godina. ⁸ Zatim Abraham preminu, umrije u sretnoj dobi - star i pun godina - te bi pridružen svojim precima. ⁹ Njegovi sinovi, Izak i Jišmael, sahrane ga u spilji Makpeli, na poljani Efrona, sina Hetita Sohara, nasuprot Mamri: ¹⁰ to je poljana što ju je Abraham kupio od Hetovih sinova. Ondje je sahranjen Abraham i njegova žena Sara. ¹¹ Poslije Abrahamove smrti Bog je blagoslivljao njegova sina Izaka. Izak je živio blizu Beer Lahaj Roja. ¹² Ovo je povijest Abrahamova sina Jišmaela, koga je Abrahamu rodila Sarina sluškinja, Egipćanka Hagara. ¹³ A ovo su sinovi Jišmaelovi, svaki po svom imenu i po svom rođenju: Jišmaelov prvenac Nebajot, Kedar, Adbeel, Mibsam, ¹⁴ Mišma, Duma, Masa, ¹⁵ Hadad, Tema, Jetur, Nafiš i Kedma. ¹⁶ To su Jišmaelovi sinovi i to su njihova imena prema njihovim naseljima i taborištima: dvanaest poglavica od isto toliko plemena. ¹⁷ A ovo je duljina Jišmaelova života: stotinu trideset i sedam godina. Zatim izdahnu; umrije i bi pridružen svojim precima. ¹⁸ Potomstvo mu se naselilo od Havile do Šura, koji je na istok Egiptu idući prema Ašuru. Nastaniše se nasuprot svojoj braći. ¹⁹ Ovo je povijest Abrahamova sina Izaka: Izak se rodio od Abrahama. ²⁰ Izaku je bilo četrdeset godina kad se oženio Rebekom,

kćerkom Aramejca Betuela iz Padan Arama, a sestrom Aramejca Labana. ²¹ Izak se obrati Jahvi za svoju ženu jer je bila nerotkinja. Jahve ga usliša te njegova žena Rebeka začne. ²² No djeca se u njezinoj utrobi tako sudarala te ona uzviknu: "Ako je tako, zašto ću živjeti!" Ode, dakle, da se posavjetuje s Jahvom. ²³ I Jahve joj reče: "Dva su svijeta u utrobi tvojoj; dva će se naroda iz tvog krila odijeliti. Narod će nad narodom gospodovati, stariji će služiti mlađemu." ²⁴ Došlo vrijeme da rodi, kad gle - blizanci u njezinoj utrobi. ²⁵ Pojavi se prvi. Bio je crven; sav runjav kao ogrtač. Stoga mu nadjenuše ime Ezav. ²⁶ Potom se pojavi njegov brat. Rukom se držao Ezavu za petu. Zato mu nadjenuše ime Jakov. Izaku je bilo šezdeset godina kad su oni rođeni. ²⁷ Kad su dječaci odrasli, Ezav postane vješt lovac, čovjek pustare. Jakov je bio čovjek krotak i boravio je u šatorima. ²⁸ Izaku je Ezav bio draži jer je volio divljač, a Rebeka je više voljela Jakova. ²⁹ Jednom Jakov kuhaše jelo. Ezav stigne s polja, gladan. ³⁰ Reče Ezav Jakovu: "Daj mi toga crvenog variva da pojedem jer sam izgladnio." Stoga mu je ime Edom. ³¹ A Jakov odgovori: "Ustupi mi prije svoje prvorodstvo!" ³² Ezav reče: "Evo me skoro na smrti; što će mi prvorodstvo!" ³³ Jakov nastavi: "Prije mi se zakuni!" On mu se zakune, i tako proda Jakovu svoje prvorodstvo. ³⁴ Tada Jakov dade Ezavu kruha i čorbe od sočivice. Jeo je i pio, onda se digao i otišao. Tako Ezav pogazi svoje prvorodstvo.

26

¹ U zemlji zavlada glad, različita od prijašnje što je bila za vrijeme Abrahama, pa Izak ode Abimeleku, kralju Filistejaca, u Geraru. ² Jahve mu se ukaza i reče: “Ne silazi u Egipat: boravi u zemlji koju ću ti označiti. ³ U ovoj se zemlji nastani, ja ću s tobom biti i blagoslivljati te; tebi i tvome potomstvu dat ću sve ove krajeve, da izvršim zakletvu kojom sam se zakleo tvome ocu Abrahamu. ⁴ Tvoje ću potomstvo umnožiti kao zvijezde na nebesima i tvome ću potomstvu predati sve ove krajeve, tako da će se tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje; ⁵ a to zato što je Abraham slušao moj glas i pokoravao se mojim zapovijedima, mojim zakonima i odredbama!” ⁶ Tako Izak ostane u Geraru. ⁷ Kad su ga mještani pitali o njegovoj ženi, reče: “Ona mi je sestra.” Bojao se reći: “Ona mi je žena”, misleći: “Mještani bi me mogli ubiti zbog Rebeke jer je lijepa.” ⁸ Kako su se ondje duže zadržali, kralj Filistejaca Abimelek jednom pogleda kroz prozor i opazi kako Izak miluje svoju ženu Rebeku. ⁹ Nato Abimelek pozove Izaka te reče: “Tako, ona ti je žena! Kako si mogao reći da ti je sestra?” Izak mu odgovori: “Jer sam mislio da bih zbog nje mogao poginuti.” ¹⁰ Abimelek reče: “Zašto si nam to učinio? Umalo netko od ljudi nije legao s tvojom ženom. Tako bi na nas svalio krivnju.” ¹¹ Onda Abimelek izda naredbu svemu narodu: “Tko se god dotakne ovog čovjeka i njegove žene, glavu će izgubiti.” ¹² Izak je sijao u onom kraju i one godine urodilo mu stostruko. Jahve ga blagoslivljao ¹³ te je čovjek bivao sve

bogatiji, dok nije postao vrlo bogat. ¹⁴ Stekao je stada ovaca i goveda i mnogu služinčad, tako da su mu Filistejci zavidjeli. ¹⁵ Zato Filistejci zasuše sve bunare što su ih sluge njegova oca bile iskopale - u vrijeme njegova oca Abrahama - i napuniše ih zemljom. ¹⁶ Onda Abimelek reče Izaku: “Idi od nas jer si postao mnogo moćniji od nas!” ¹⁷ Tako Izak ode odande, postavi svoj šator u gerarskoj dolini i nastani se ondje. ¹⁸ Izak opet iskopa bunare za vodu što su bili iskopani u vrijeme njegova oca Abrahama, a Filistejci ih bili zasuli poslije Abrahamove smrti. On ih je nazvao istim imenima kojima ih je zvao i njegov otac. ¹⁹ Ali kad su Izakove sluge, dok su u dolini kopale, ondje našle bunar sa živom vodom, ²⁰ pastiri iz Gerara posvade se s Izakovim pastirima govoreći: “Naša je voda!” Bunaru je dao ime Esek, jer su se oni s njim svadili. ²¹ A kad su iskopali drugi bunar te se i zbog njega svađali, nazva ga imenom Sitna. ²² Odatle se preseli pa iskopa drugi bunar. Zbog njega se nisu svađali, pa ga nazove imenom Rehobot i protumači: “Jer nam je Jahve dao prostor da se na zemlji umnožimo.” ²³ Odande se popne u Beer Šebu. ²⁴ Iste mu se noći ukaže Jahve i reče: “Ja sam Bog oca tvoga Abrahama. Ne boj se, ja sam s tobom! Blagoslovit ću te, potomke ti umnožit, zbog Abrahama, sluge svojega.” ²⁵ Izak tu podigne žrtvenik i zazove Jahvu po imenu; postavi ondje svoj šator, a njegove sluge počnu kopati bunar. ²⁶ Uto mu dođe Abimelek iz Gerara sa svojim savjetnikom Ahuzatom i s Fikolom,

zapovjednikom vojske. ²⁷ Izak ih upita: “Zašto ste došli k meni kad me mrzite i kad ste me otjerali od sebe?” ²⁸ Oni odgovore: “Jasno vidimo da je Jahve s tobom. Stoga pomislismo: neka zakletva bude veza između nas i tebe. Daj da s tobom sklopimo savez: ²⁹ ti nama nećeš zla nanositi, kao što mi tebe nismo zlostavljali, nego uvijek prema tebi lijepo postupali i s mirom te otpustili. A blagoslov Jahvin bio nad tobom.” ³⁰ On im priredi gozbu te su jeli i pili. ³¹ Rano ujutro jedni se drugima zakunu. Potom ih Izak otpusti i oni od njega odu u miru. ³² Toga istog dana dođu Izakove sluge i obavijeste ga o bunaru što su ga iskopali te mu reknu: “Našli smo vodu.” ³³ On ga prozva Šiba. Zato je ime onom gradu do danas - Beer Šeba. ³⁴ Kad je Ezavu bilo četrdeset godina, uzme za ženu Juditu, kćer Hetita Beerija, i Basematu, kćer Hetita Elona. ³⁵ One postadoše izvor ogorčenja Izaku i Rebeki.

27

¹ Ostarje Izak, vid mu se očinji gasio. Zato zovne svoga starijeg sina Ezava i reče mu: “Sine!” On mu odgovori: “Evo me!” ² A on nastavi: “Vidiš, ostario sam, a ne znam dana svoje smrti. ³ Zato uzmi svoju opremu, svoj tobolac i luk, pa idi u pustaru i ulovi mi divljači. ⁴ Onda mi pripremi ukusan obrok, kako volim, te mi ga donesi da blagujem, pa da te mognem blagosloviti prije nego umrem.” ⁵ Rebeka je slušala dok je Izak govorio svome sinu Ezavu, i kad je Ezav otišao u pustaru da ulovi divljači svome ocu, ⁶ Rebeka reče svome sinu Jakovu:

“Upravo sam čula kako tvoj otac govori tvome bratu Ezavu: ⁷ 'Donesi mi divljači te mi priredi ukusan obrok da blagujem pa da te pred licem Jahvinim blagoslovim prije nego umrem.' ⁸ A sad, sine moj, poslušaj me i učini kako ti naredim. ⁹ Otiđi k stadu i odande mi donesi dva lijepa kozleta, a ja ću od njih prirediti ukusan obrok tvome ocu, kako on voli. ¹⁰ Onda ti donesi svome ocu da jede te tebe mogne blagosloviti prije nego umre.” ¹¹ Ali Jakov odgovori svojoj majci Rebeki: “E, ali moj je brat Ezav runjav, a ja sam bez dlaka! ¹² Možda me se moj otac dotakne te ću u njegovim očima ispasti varalicom i na se svaliti prokletstvo, a ne blagoslov.” ¹³ Ali njegova mu majka odgovori: “Sine moj, tvoje prokletstvo neka padne na mene! Samo ti mene poslušaj, otiđi i donesi!” ¹⁴ Ode on, nađe i donese svojoj majci, a njegova majka priredi ukusan obrok, kako je njegov otac volio. ¹⁵ Potom Rebeka uzme najljepše odijelo svoga starijeg sina Ezava što je u kući imala, pa u nj odjene svoga mlađeg sina Jakova. ¹⁶ U kožu kozleta zamota mu ruke i goli dio vrata. ¹⁷ Stavi zatim ukusan obrok i kruh što ga je pripravila na ruke svoga sina Jakova. ¹⁸ Ode on k ocu i reče: “Oče!” On odgovori: “Evo me. Koji si ti moj sin?” ¹⁹ A Jakov odgovori svome ocu: “Ja sam Ezav, tvoj prvorođenac; učinio sam kako si mi rekao. Sad ustaj, sjedi pa jedi moje lovine, da me onda mogneš blagosloviti.” ²⁰ Izak upita svoga sina: “Kako si tako brzo uspio, sine moj?” On odgovori: “Jer mi je Jahve, Bog tvoj, bio milostiv.” ²¹ Potom Izak reče Jakovu: “Primakni se, sine moj, da opipam jesi li ti zbilja moj sin

Ezav ili nisi.”²² Jakov se primakne k svome ocu Izaku, koji ga opipa i reče: “Glas je Jakovljev, ali su ruke Ezavove.”²³ Nije ga prepoznao jer su mu ruke bile runjave kao i ruke njegova brata Ezava. Kad ga je htio blagosloviti,²⁴ upita još jednom: “Jesi li ti zaista moj sin Ezav?” Odgovori on: “Jesam.”²⁵ Potom reče Izak: “Stavi preda me da blagujem lovine svoga sina pa da te blagoslovi duša moja.” Jakov ga posluži pa je jeo. Zatim mu donese i vina, pa je pio.²⁶ Poslije toga reče mu njegov otac Izak: “Primakni se, sine moj, i poljubi me!”²⁷ Kad se primače i poljubi ga, Izak osjeti miris njegove odjeće pa ga blagoslovi: “Gle, miris sina mog nalik je mirisu polja koje Jahve blagoslovi.”²⁸ Neka ti Bog daje rosu s neba i rodnost zemlje: izobilje žita i mladoga vina.²⁹ Narodi ti služili, plemena ti se klanjala! Braćom svojom gospodari, nek sinci majke tvoje pred tobom padaju! Proklet bio tko tebe proklinje; blagoslovljen tko te blagoslavlja!”³⁰ Tek što se Jakov udaljio od svoga oca Izaka - pošto je Izak podijelio blagoslov Jakovu - njegov brat Ezav dođe iz lova.³¹ I on priredi ukusan obrok i donese ga svome ocu. I reče svome ocu: “Ustani, oče moj, i blaguj od lovine svoga sina da me onda mogneš blagosloviti!”³² A njegov ga otac Izak zapita: “Tko si ti?” On odgovori: “Ja sam tvoj prvorođenac Ezav!”³³ Izak se silno prepadne: “Pa tko je onda bio onaj što je divljači ulovio i meni već donio? Blagovao sam je prije nego si ti došao; onoga sam blagoslovio i blagoslovljen će ostati.”³⁴ Kad je Ezav čuo

riječi svoga oca, kriknu glasno i gorko zaplaka pa reče svome ocu: “I mene blagoslovi, oče!”³⁵ A on odvrati: “Brat tvoj dođe na prijevaru i odnese tvoj blagoslov.”³⁶ “Zato valjda što mu je ime Jakov, dvaput me već prevario”, reče Ezav. “Oduzeo mi prvorodstvo, a sad mi evo oduze i blagoslov.” Onda doda: “Zar za me nisi sačuvao nikakva blagoslova?”³⁷ Izak odgovori Ezavu: “Njega sam već postavio za tvoga gospodara; njemu sam svu njegovu braću predao za sluge; žitom sam ga i vinom opskrbio. A što sad za te mogu učiniti, sine moj?”³⁸ Ezav odgovori svome ocu: “Zar ti, oče, raspolažeš samo jednim blagoslovom? Blagoslovi i mene, oče moj!” Ezav jecaše na sav glas.³⁹ Tada otac njegov Izak progovori i reče: “Daleko od plodna tla dom tvoj će biti, daleko od rose s neba.⁴⁰ Od mača svoga ćeš živjeti, brata svoga ćeš služiti. Ali jednom, kada se pobuniš, jaram ćeš njegov stresti sa svog vrata.”⁴¹ Ezav zamrzi Jakova zbog blagoslova kojim ga je otac njegov blagoslovio pa reče u sebi: “Čim dođu dani žalosti za mojim ocem, ubit ću ja svoga brata Jakova.”⁴² Kada su Rebeci javili te riječi što ih je izrekao njezin stariji sin Ezav, zovne ona svoga mlađeg sina Jakova te mu reče: “Pazi! Brat ti se Ezav nosi mišlju kako će te ubiti.⁴³ Ali ti, sine moj, poslušaj mene: odmah bježi mome bratu Labanu u Haran.⁴⁴ Ostani kod njega neko vrijeme, dok bijes brata tvoga na te jenja,⁴⁵ dok se srdžba brata tvoga odvrati od tebe te on zaboravi što si mu učinio. Ja ću onda po te poslati i odande te dovesti. Zašto da vas obojicu

izgubim u jedan dan!” ⁴⁶ Potom Rebeka reče Izaku: “Moj mi je život dosadio zbog ovih žena Hetitkinja. Ako se i Jakov oženi kojom kao što su ove urođenice, Hetitkinjom, što će mi onda život!”

28

¹ Stoga Izak pozove Jakova, blagoslovi ga te mu naloži: “Nemoj uzimati ženu od kanaanskih djevojaka. ² Odmah se zaputi u Padan Aram, u dom Betuela, oca svoje majke, pa odande sebi uzmi ženu, od kćeri Labana, brata svoje majke. ³ A Bog Svemožni, El-Šadaj, neka te blagoslovi i neka te učini rodnim i brojnim, tako da postaneš mnoštvo naroda. ⁴ Neka protegne na te blagoslov Abrahamov, na te i na tvoje potomstvo, tako da zaposjedneš zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica, a koju je Bog predao Abrahamu!” ⁵ Tako Izak otpremi Jakova, i on ode u Padan Aram Labanu, sinu Aramejca Betuela, bratu Rebeke, majke Jakova i Ezava. ⁶ Kad je Ezav vidio kako je Izak blagoslovio Jakova kad ga je otpremao u Padan Aram da odande sebi uzme ženu, naređujući mu kad ga je blagoslivljao: “Ne smiješ uzeti ženu od kanaanskih djevojaka”, ⁷ i da je Jakov poslušao svoga oca i svoju majku te otišao u Padan Aram, ⁸ Ezav shvati koliko su djevojke kanaanske mrske njegovu ocu Izaku. ⁹ Stoga ode k Jišmaelu te se, uza žene koje već imaše, oženi Mahalatom, kćerju Jišmaela, sina Abrahamova, a sestrom Nebajotovom. ¹⁰ Jakov ostavi Beer Šebu i zaputi se u Haran. ¹¹ Stigne u neko mjesto i tu prenoći, jer sunce bijaše već

zašlo. Uzme jedan kamen s onog mjesta, stavi ga pod glavu i na tom mjestu legne. ¹² I usne san: ljestve stoje na zemlji, a vrhom do neba dopiru, i anđeli Božji po njima se penju i silaze. ¹³ Uza nj je Jahve te mu govori: “Ja sam Jahve, Bog tvoga praoca Abrahama i Bog Izakov. Zemlju na kojoj ležiš dat ću tebi i tvome potomstvu. ¹⁴ Tvojih će potomaka biti kao i praha na zemlji; raširit ćete se na zapad, istok, sjever i jug; tobom će se i tvojim potomstvom blagoslivljati svi narodi zemlje. ¹⁵ Dobro znaj: ja sam s tobom; čuvat ću te kamo god pođeš te ću te dovesti natrag u ovu zemlju; i neću te ostaviti dok ne izvršim što sam ti obećao.” ¹⁶ Jakov se probudi od sna te reče: “Zaista se Jahve nalazi na ovome mjestu, ali ja nisam znao!” ¹⁷ Potresen, uzviknu: “Kako je strašno ovo mjesto! Zaista, ovo je kuća Božja, ovo su vrata nebeska!” ¹⁸ Rano ujutro Jakov uzme onaj kamen što ga bijaše stavio pod glavu, uspravi ga kao stup i po vrhu mu izlije ulja. ¹⁹ Ono mjesto on nazva Betel, dok je ime tome gradu prije bilo Luz. ²⁰ Tada učini zavjet: “Ako Bog ostane sa mnom i uščuva me na ovom putu kojim idem, dade mi kruha da jedem i odijela da se oblačim, ²¹ te se zdravo vratim kući svoga oca, Jahve će biti moj Bog. ²² A ovaj kamen koji sam uspravio kao stup bit će kuća Božja. A od svega što mi budeš davao za te ću odlagati desetinu.”

29

¹ Jakov nastavi put i dođe u zemlju istočnu.

² Najednom opazi studenac u polju. Tri su

stada ovaca oko njega plandovala, jer se na tome studencu napajahu. Velik se kamen nalazio studencu na otvoru. ³ Jedino kad bi se svi pastiri ondje skupili, mogli bi odvaliti kamen s otvora i ovce napojiti; tada bi opet prevalili kamen na njegovo mjesto, na otvor studenca. ⁴ “Odakle ste, braćo moja?” - zapita ih Jakov. “Iz Harana”, odgovore. ⁵ “Poznajete li”, pitaše ih dalje, “Nahorova sina Labana?” “Poznajemo”, odgovore. ⁶ “Je li zdravo?” - opet ih upita. “Zdravo je; a evo mu dolazi kći Rahela sa stadom”, odgovore. ⁷ “Još ima mnogo dana”, nastavi on, “nije vrijeme spraćati blago. Zašto ga ne napojite i ne otjerate na pašu?” ⁸ “Ne možemo dok se ne skupe svi pastiri”, odgovoriše, “da odvale kamen s otvora studenca, tako da mognemo napojiti ovce.” ⁹ Dok je on još s njima govorio, dođe Rahela s ovcama svoga oca. Bila je, naime, pastirica. ¹⁰ Kako Jakov ugleda Rahelu, kćer Labana, brata svoje majke, sa stadom svoga ujaka Labana, Jakov se primače i odvali kamen s otvora studenca te napoji stado svoga ujaka Labana. ¹¹ Zatim Jakov poljubi Rahelu, a onda briznu u plač. ¹² Potom Jakov kaza Raheli da je on sestrić njezina oca, sin Rebekin. Nato ona otrča i obavijesti oca. ¹³ Kad je Laban čuo vijest o Jakovu, sinu svoje sestre, potrča mu u susret. Zagrli ga i poljubi te dovede u svoju kuću. Ispriča Labanu sve što mu se dogodilo. ¹⁴ A onda Laban reče. “Zbilja si ti moja kost i moje meso!” Pošto je Jakov proboravio s Labanom mjesec dana, ¹⁵ Laban reče Jakovu: “Zar ćeš me zato što si mi sestrić badava služiti!

Kaži mi koliko ćeš tražiti za najam?” ¹⁶ A Laban imaše dvije kćeri. Starijoj bijaše ime Lea, a mlađoj Rahela. ¹⁷ Lea imala slabe oči, a Rahela bila stasita i lijepa. ¹⁸ Kako je Jakov volio Rahelu, reče: “Služit ću ti sedam godina za tvoju mlađu kćer Rahelu.” ¹⁹ Laban odvrati: “Bolje je da je tebi dam nego kakvu strancu. Ostani sa mnom!” ²⁰ Tako je Jakov služio za Rahelu sedam godina, ali mu se učinile, zbog ljubavi prema njoj, kao nekoliko dana. ²¹ Poslije toga Jakov reče Labanu: “Daj mi moju ženu, jer se moje vrijeme navršilo pa bih htio k njoj.” ²² Laban sabra sav svijet onog mjesta i priredi gozbu. ²³ Ali navečer uzme svoju kćer Leu pa nju uvede k Jakovu, i on priđe k njoj. ²⁴ Laban dade svoju sluškinju Zilpu svojoj kćeri Lei za sluškinju. ²⁵ Kad bi ujutro, a to, gle, Lea! Tada Jakov reče Labanu: “Zašto si mi to učinio! Zar te ja nisam služio za Rahelu? Zašto si me prevario?” ²⁶ Laban odgovori: “U našem mjestu nije običaj da se mlađa udaje prije starije. ²⁷ Završi s njom ovu ženidbenu sedmicu, a onda ću ti dati i drugu, za drugih sedam godina službe kod mene.” Jakov pristane: navrši onu ženidbenu sedmicu. ²⁸ Onda mu Laban dade i svoju kćer Rahelu za ženu. ²⁹ Laban dade svoju sluškinju Bilhu svojoj kćeri Raheli za sluškinju. ³⁰ Jakov nato priđe Raheli. Rahelu je više volio nego Leu. I tako je služio Labana još sedam godina. ³¹ Jahve je vidio da Lea nije voljena, te je učini plodnom, dok Rahela ostade nerotkinja. ³² Lea začne i rodi sina; nadjenu mu ime Ruben, a to znači, kako je ona protumačila: “Jahve je vidio

moju nevolju i stoga će me sada muž moj ljubiti.”
³³ Opet začē i rodi sina te izjavi: “Jahve je čuo da nisam voljena, stoga mi je dao i ovoga.” Zato mu nadjenu ime Šimun. ³⁴ Opet začē i rodi sina te izjavi: “Sad će se moj muž meni prikloniti: tri sam mu sina rodila.” Zato mu nadjenu ime Levi. ³⁵ A kad je još jednom začēla i sina rodila, izjavi: “Ovaj put hvalit ću Jahvu.” Stoga sinu nadjenu ime Juda. Potom prestade rađati.

30

¹ Vidjevši Rahela da Jakovu ne rađa djece, postade zavidna svojoj sestri pa reče Jakovu: “Daj mi djecu! Inače ću svisnuti!” ² Jakov se razljuti na Rahelu te reče. “Zar sam ja namjesto Boga koji ti je uskratio plod utrobe?” ³ A ona odgovori: “Evo moje sluškinje Bilhe: uđi k njoj, pa neka rodi na mojim koljenima, da tako i ja steknem djecu po njoj.” ⁴ Dade mu dakle svoju sluškinju Bilhu za ženu, i Jakov priđe k njoj. ⁵ Bilha začē te Jakovu rodi sina. ⁶ Tada Rahela reče: “Jahve mi je dosudio pravo. Uslišao je moj glas i dao mi sina.” Stoga mu nadjenu ime Dan. ⁷ Rahelina sluškinja Bilha opet začē i rodi Jakovu drugoga sina. ⁸ Tada Rahela reče: “Žestoko sam se borila sa sestrom, ali sam pobijedila.” Tako mu nadjenu ime Naftali. ⁹ A vidjevši Lea da je prestala rađati, uzme svoju sluškinju Zilpu pa je dade Jakovu za ženu. ¹⁰ I kad je Leina sluškinja Zilpa rodila Jakovu sina, ¹¹ Lea uskliknu: “Koje sreće!” Tako mu nadjenu ime Gad. ¹² Leina sluškinja Zilpa rodi Jakovu i drugog

sina, ¹³ i Lea opet uskliknu: “Blago meni! Žene će me zvati blaženom!” Tako mu nadjenu ime Ašer. ¹⁴ Jednoga dana, u vrijeme pšenične žetve, namjeri se Ruben u polju na ljubavčice te ih donese svojoj majci Lei. I Rahela reče Lei: “Daj mi od ljubavčica svoga sina!” ¹⁵ A Lea odgovori: “Zar ti nije dosta što si mi oduzela muža pa još hoćeš da od mene uzmeš i ljubavčice moga sina?” Rahela odgovori: “Pa dobro, neka s tobom noćas leži u zamjenu za ljubavčice tvog sina.” ¹⁶ Kad je Jakov navečer stigao iz polja, Lea mu iziđe u susret pa reče: “Treba da dođeš k meni, jer sam te unajmila za ljubavčice moga sina.” One je noći on s njom ležao. ¹⁷ Bog usliša Leu; ona zače te Jakovu rodi petog sina. ¹⁸ Onda Lea reče: “Bog mi je uzvratio nagradom što sam ustupila svoju sluškinju svome mužu.” Stoga sinu nadjenu ime Jisakar. ¹⁹ Lea opet zače i rodi Jakovu šestoga sina. ²⁰ Onda Lea reče: “Bog me obdari dragocjenim darom; sada će mi moj muž dati darove: tÓa rodila sam mu šest sinova.” Tako mu nadjenu ime Zebulun. ²¹ Zatim rodi kćer te joj nadjenu ime Dina. ²² Uto se Bog sjeti Rahele: Bog je usliša i otvori njezinu utrobu. ²³ Ona zače i rodi sina te reče: “Ukloni Bog moju sramotu!” ²⁴ Nadjene mu ime Josip, rekavši: “Neka mi Jahve pridoda drugog sina!” ²⁵ Pošto je Rahela rodila Josipa, Jakov reče Labanu: “Pusti me da idem u svoj zavičaj! ²⁶ Daj mi moje žene za koje sam te služio i moju djecu da mogu otići: tÓa dobro znaš kako sam te služio.” ²⁷ A Laban mu odgovori: “Ne idi, ako si mi

prijatelj. Znam da me Jahve blagoslivljao zbog tebe.”²⁸ I nadoda: “Odredi plaću koju želiš od mene, i dat ću ti.”²⁹ On mu odgovori: “Ti dobro znaš što je moja služba značila za te i kako je tvome blagu bilo sa mnom.”³⁰ Malenkost što si je imao prije nego sam ja došao povećala se vrlo mnogo, jer kuda god sam prolazio Jahve te blagoslivljao na mojim koracima. A sad je vrijeme da poradim i za svoj dom.”³¹ On upita: “Koliko da ti platim?” Jakov odgovori: “Nemoj mi platiti ništa! Ako mi učiniš ovo, opet ću na pašu goniti i čuvati tvoje stado.”³² Daj da prođem danas kroz tvoje stado i od njega izlučim svaku garavu ovcu i svaku šarenu ili napruganu kozu! Neka to bude moja plaća!”³³ A ubuduće kad budeš svojim očima provjeravao moju naplatu, moje će poštenje biti svjedok za mene: nađe li se među mojim kozama ijedna koja ne bude šarena ili naprugana, ili među ovcama koja ne bi bila garava, neka se smatra ukradenom!”³⁴ Laban reče: “Dobro, neka bude kako si kazao.”³⁵ Ali toga dana Laban izluči naprugane i šarene jarce i sve riđaste i šarene koze - svaku koja je na sebi imala bijelo - i sve garave ovce pa ih preda svojim sinovima.³⁶ I odande gdje je Jakov pasao ostatak Labanova stada udalji se za koja tri dana hoda.³⁷ A Jakov uzme zelenih mladica od topola, badema i platana; na njima izreza bijele pruge, otkrivši bjeliku na mladicama.³⁸ Pruće tako isprugano postavi u korita, u pojila iz kojih se stoka napajala. A kako se stoka parila kad je na vodu dolazila,³⁹ to su se jarci parili uz pruće,

pa su koze kozile prugaste, riđaste i šarene kozlice. ⁴⁰ Tako je i ovce Jakov bio izlučio i glave im okrenuo prema prugastima ili posve garavima što su bile u Labanovu stadu. Tako je za se namicao posebna stada koja nije miješao s Labanovim stadima. ⁴¹ Osim toga, kad bi se god dobro uzrasla stoka parila, Jakov bi stavio pruće u korita, baš pred oči živine, tako da se pari pred prućem. ⁴² Ali ga pred kržljavu marvu nije stavljao. Tako je kržljava zapadala Labana, a dobro razvijena Jakova. ⁴³ Čovjek se tako silno obogatio, stekao mnogu stoku, sluge i sluškinje, deve i magarad.

31

¹ Uto Jakov dozna kako Labanovi sinovi govore: "Sve dobro našega oca uze Jakov; i od onoga što bi moralo pripasti našem ocu namaknuo je sve ono bogatstvo." ² A opazi Jakov i na Labanovu licu da se on ne drži prema njemu kao prije. ³ Tada Jahve reče Jakovu: "Vrati se u zemlju svojih otaca, u svoj zavičaj, i ja ću biti s tobom!" ⁴ Jakov onda pozove Rahelu i Leu u polje, k svome stadu, ⁵ pa im reče: "Ja vidim na licu vašega oca da se on ne drži prema meni kao prije; ali Bog oca moga sa mnom je bio. ⁶ I same znate da sam vašega oca služio koliko sam god mogao; ⁷ pa ipak je vaš otac mene varao, deset mi je puta plaću mijenjao. Ali Bog nije dopuštao da mi nanese štetu. ⁸ Ako bi on rekao: 'Svaka šarena neka bude tebi za naplatu', onda bi cijelo stado mladilo šarene; ako bi opet rekao:

'Prugasti neka budu tebi za plaću', onda bi cijelo stado mladilo prugaste. ⁹ Tako je Bog uzimao blago od vašeg oca pa ga meni davao. ¹⁰ Jednom, kad se stado oplodivalo, nenadano vidjeh u snu da su jarci u stadu, dok su se parili, bili prugasti, mjestimično bijeli i šareni. ¹¹ Još u snu anđeo Božji mene zovne: 'Jakove!' 'Evo me!' rekoh. ¹² A on nastavi: 'Primijeti dobro da su jarci u stadu što se pare prugasti, mjestimično bijeli i šareni. Ja sam, naime, vidio sve što ti je Laban činio. ¹³ Ja sam Bog koji ti se ukazao u Betelu, gdje si uljem pomazao stup i gdje si mi učinio zavjet. Sad ustaj i idi iz ove zemlje; vrati se u svoj zavičaj!' ¹⁴ Nato mu Rahela i Lea odgovore: "Zar još imamo baštinskog dijela u svome očinskom domu? ¹⁵ Zar nas otac nije smatrao tuđinkama? TÓa on je nas prodao, a onda je pojeo novac što ga je za nas dobio! ¹⁶ Sve bogatstvo što je Bog oduzeo našem ocu zbilja je naše i djece naše. Zato izvrši sve što ti je Bog rekao!" ¹⁷ Nato Jakov naprti na deve svoju djecu i svoje žene; ¹⁸ pred sobom potjera sve svoje blago, sva svoja dobra što ih je stekao, stoku što ju je namaknuo u Padan Aramu: krenu u zemlju kanaansku, k svome ocu Izaku. ¹⁹ Laban bijaše otišao da striže svoje ovce, pa Rahela prisvoji kućne kumire koji su pripadali njezinu ocu. ²⁰ Jakov zavara Aramejca Labana tako da nije ni slutio da će bježati. ²¹ I pobjegne sa svim što je bilo njegovo. Ubrzo prijeđe Eufrat i upravi put prema brdu Gileadu. ²² Trećeg dana obavijeste Labana da je Jakov pobjegao. ²³ On povede sa sobom svoje

rođake te je za Jakovom išao u potjeru sedam dana hoda; stiže ga na brdu Gileadu. ²⁴ Ali se Bog ukaza Aramejcu Labanu, noću u snu, te mu reče. "Pazi da protiv Jakova ne poduzimlješ ništa, ni dobro ni zlo!" ²⁵ Uto Laban stigne Jakova. Jakov bijaše postavio svoj šator na Glavici, a Laban se utabori na brdu Gileadu. ²⁶ Onda Laban reče Jakovu: "Što si to htio zavaravajući me i odvođeci mi kćeri kao zarobljenice na maču?" ²⁷ Zašto si potajno pobjegao, u bludnju me zaveo i nisi me obavijestio? Otpratio bih te s veseljem i pjesmom, uz bubnje i lire. ²⁸ Nisi mi dopustio ni da izljubim svoje kćeri i svoju unučad! Zbilja si ludo postupio. ²⁹ U mojoj je ruci da s tobom loše postupim. Ali Bog tvoga oca noćas mi reče: 'Pazi da protiv Jakova ne poduzmeš ništa, ni dobro ni zlo!' ³⁰ Sada dobro, otišao si jer si čeznuo za svojim očinskim domom; ali zašto si mi kumire pokrao?" ³¹ Jakov odgovori Labanu: "Strepio sam od pomisli da bi mi mogao silom oteti svoje kćeri. ³² A kumire svoje u koga nađeš, onaj neka pogine! Ovdje pred našom braćom kaži što je tvoga pri meni i nosi!" Jakov nije znao da ih je Rahela prisvojila. ³³ Tako Laban uđe u šator Jakovljev, pa u šator Lein, onda u šator dviju sluškinja, ali ništa ne nađe. Izišavši iz Leina šatora, uđe u šator Rahelin. ³⁴ A Rahela bijaše uzela kumire i stavila ih u sjedalo svoje deve, a onda na njih sjela. Laban je premetao po svemu šatoru, ali ih ne nađe. ³⁵ Ona je, naime, rekla svome ocu: "Neka se moj gospodar ne ljuti što ne mogu pred njim ustati jer imam ono što je red kod žena." I tako je pretraživao, ali

kumira nije našao. ³⁶ Sad se Jakov ražesti i zađe u prepirku s Labanom. Otvoreno Jakov reče Labanu: “Kakvo je moje zlodjelo, koja li je moja krivnja da me progoniš? ³⁷ Eto si premetnuo sve moje stvari, pa kakav si predmet našao od svega svog kućanstva? Položi ga tu pred moj i svoj rod pa neka oni budu suci među nama dvojicom. ³⁸ Za ovih dvadeset godina što sam ih s tobom proveo ni tvoje ovce ni tvoje koze nisu se jalovile niti sam ja jeo ovnova iz tvoga stada. ³⁹ Ono što bi zvijer razdrila, tebi nisam donosio, nego bih od svoga gubitak nadoknadio. Ti si to od mene tražio, bilo da je nestalo danju ili da je nestalo noću. ⁴⁰ Često sam danju skapavao od žeđi, a obnoć od studeni. San je bježao od mojih očiju. ⁴¹ Od ovih dvadeset godina što sam ih proveo u tvojoj kući četrnaest sam ti godina služio za tvoje dvije kćeri, a šest godina za tvoju stoku, jer si mi mijenjao zaradu deset puta. ⁴² Da sa mnom nije bio Bog moga oca, Bog Abrahamov, Strah Izakov, otpravio bi me praznih ruku. Ali je Bog gledao moju nevolju i trud mojih ruku te je sinoć dosudio.” ⁴³ Nato Laban odgovori Jakovu: “Kćeri su moje kćeri; djeca su moja djeca; stada su moja stada, sve što gledaš moje je. Ali što danas mogu učiniti ovim svojim kćerima ili djeci koju su rodile? ⁴⁴ Pa dobro, hajde da ti i ja napravimo ugovor, tako da bude svjedok između mene i tebe.” ⁴⁵ Nato Jakov uzme jedan kamen pa ga uspravi kao stup, ⁴⁶ a onda reče svojim ljudima: “Skupite kamenja!” Tako oni nakupe kamenja i nabace gomilu. Tu su na gomili blagovali.

⁴⁷ Laban je nazva “Jegar sahaduta”, a Jakov je nazva “Gal-ed”. ⁴⁸ Onda Laban izjavi: “Neka ova gomila danas bude svjedok između mene i tebe!” Stoga je nazvana Gal-ed, ⁴⁹ ali i Mispa, jer je rekao. “Neka Jahve bude na vidu i tebi i meni kad jedan drugog ne budemo gledali. ⁵⁰ Ako budeš loše postupao prema mojim kćerima, ili ako uzmeš druge žene uz moje kćeri, sve da nitko drugi ne bude s nama, znaj da će Bog biti svjedok između mene i tebe.” ⁵¹ Potom Laban reče Jakovu: “Ovdje je, evo, gomila; ovdje je stup koji sam uspravio između sebe i tebe: ⁵² ova gomila i ovaj stup neka budu jamac da ja u zloj namjeri neću ići na te iza ove gomile i da ti nećeš ići na me iza ove gomile i ovog stupa. ⁵³ Neka Bog Abrahamov i Bog Nahorov budu naši suci!” Jakov se zakune Bogom - Strahom svoga oca Izaka. ⁵⁴ Poslije toga Jakov prinese žrtvu na Glavici i pozva svoje ljude da blaguju. Poslije objeda proveli su noć na Glavici.

32

¹ Ranim se jutrom Laban digno, izljubi svoje sinove i svoje kćeri te ih blagoslovi; onda se zaputi natrag u svoje mjesto. ² Jakov je putovao svojim putem, kad mu u susret izađu anđeli Božji. ³ Kad ih Jakov opazi, reče: “Ovo je Božje taborište!” Zato nazva ono mjesto Mahanajim. ⁴ Jakov pošalje pred sobom glasnike svome bratu Ezavu u zemlju Seir, u Edomsku pustaru, ⁵ i naloži im: “Ovako ćete reći mome gospodaru Ezavu: 'Sluga tvoj Jakov poručuje ti: Boravio sam

kod Labana i dosad se ondje zadržao. ⁶ Stekao sam goveda, magaradi, ovaca, sluga i sluškinja. Javljam to svome gospodaru, ne bih li našao naklonost u njegovim očima.” ⁷ Glasnici se vrate Jakovu te mu reknu: “Bili smo kod tvoga brata Ezava; on sam dolazi ti u susret sa četiri stotine momaka.” ⁸ Jakov se silno uplaši. U zabrinutosti rastavi na dva tabora ljude, stada, krda i deve što ih je sa sobom imao. ⁹ Računao je: ako Ezav naiđe na jedan tabor i napadne ga, drugi bi se tabor mogao spasiti. ¹⁰ Onda se Jakov pomoli: “O Bože oca moga Abrahama! Bože oca moga Izaka! O Jahve, koji si mi naredio: 'Vrati se u svoj rodni kraj, i ja ću ti biti dobrostiv!’” ¹¹ Nisam vrijedan sve dobrote koju si tako postojano iskazivao svome sluzi. TÓa samo sam sa svojim štapom nekoć prešao ovaj Jordan, a sad sam narastao u dva tabora. ¹² Izbavi me od šaka moga brata, od šaka Ezavovih! Inače se bojim da bi mogao doći i umlatiti i mene, i majke, i djecu. ¹³ Ti si rekao: 'Obilnim ću te dobrima obasipati i tvoje potomstvo umnožiti poput pijeska u moru koji se ne da prebrojiti zbog množine.’” ¹⁴ Ondje provede onu noć; a onda, od onog što je imao pri ruci, pripravi dar svome bratu Ezavu: ¹⁵ dvjesta koza i dvadeset jaraca, dvjesta ovaca i dvadeset ovnova; ¹⁶ trideset deva dojljica s njihovim mladima; četrdeset krava i deset junaca; dvadeset magarica i deset magaraca. ¹⁷ Stado po stado preda svojim slugama. Onda reče svojim slugama: “Idite preda mnom, ali držite razmak među stadima!” ¹⁸ A prvom izda

naredbu rekavši: “Kad te sretne moj brat Ezav pa te upita: 'Čiji si ti? Kamo ideš? Čije je ovo pred tobom?' ¹⁹ odgovori: 'Tvoga sluge Jakova; ovo je dar koji šalje svome gospodaru Ezavu; on je tamo za nama.'” ²⁰ Tako je naredio i drugome, pa trećemu i svima drugima koji su išli za stadima: “Ovo i ovako reci Ezavu kad ga sretnoš. ²¹ Još mu dodaj: 'A sluga tvoj Jakov i sam je za nama.'” Mislio je naime: “Ako ga unaprijed udobrostivim darovima, a onda se s njim suočim, možda će mi oprostiti.” ²² Tako darovi krenu naprijed, dok je on ostao one noći u taborištu. ²³ One noći on ustane, uzme svoje obje žene, obje svoje sluškinje i svoje jedanaestero djece te prijeđe Jabok preko gaza. ²⁴ Prebacivši njih na drugu stranu toka, prebaci zatim i ostalo što bijaše njegovo. ²⁵ Jakov ostane sam. I neki se čovjek rvaao s njim dok nije zora svanula. ²⁶ Videći da ga ne može svladati, ugame mu bedro pri zglobu, tako da se Jakovu kuk iščašio dok su se rvali. ²⁷ Potom reče: “Pusti me jer zora sviće!” Ali on odgovori: “Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.” ²⁸ Nato ga onaj zapita: “Kako ti je ime?” Odgovori: “Jakov.” ²⁹ Onaj reče. “Više se nećeš zvati Jakov nego Izrael, jer si se hrabro borio i s Bogom i s ljudima i nadvladao si.” ³⁰ Onda zapita Jakov: “Reci mi svoje ime!” Odgovori onaj: “Za moje me ime ne smiješ pitati!” I tu ga blagoslovi. ³¹ Onom mjestu Jakov nadjene ime Penuel jer - reče - “Vidjeh Boga licem u lice, i na životu ostadoh.” ³² Sunce je nad njim bilo ogranulo kad je prošao

Penuel. Hramao je zbog kuka. ³³ Zato Izraelci do današnjeg dana ne jedu kukovnu tetivu što se nalazi na bedrenom zglobu, budući da je Jakovljevi bedreni zglob bio iščašen u kukovnoj tetivi.

33

¹ Jakov podiže oči i opazi gdje dolazi Ezav i s njime četiri stotine ljudi. Onda on podijeli svoju djecu među Leu, Rahelu i dvije sluškinje; ² postavi sluškinje i njihovu djecu na čelo; iza njih Leu i njezinu djecu; a Rahelu i Josipa straga. ³ Sam prođe naprijed, nakloni se do zemlje sedam puta dok se ne primače svome bratu. ⁴ Ezav mu potrča u susret. Zagrlji ga padnuvši mu oko vrata, poljubi ga i zaplaka. ⁵ Onda podiže oči i vidje žene i djecu. "Tko su ovi s tobom?" - zapita. On odgovori: "Djeca kojom je Bog obdario tvoga slugu." ⁶ Potom naprijed stupe sluškinje sa svojom djecom te se duboko naklone. ⁷ Naprijed stupi i Lea sa svojom djecom te se duboko nakloni. Najposlije stupe naprijed Josip i Rahela te se duboko naklone. ⁸ Ezav upita: "Što kaniš sa svom ovom povorkom što sam je sreo?" Odgovori: "Naći naklonost svoga gospodara." ⁹ Ezav odgovori: "Ja imam dosta, brate moj. Neka ostane tebi što je tvoje." ¹⁰ A Jakov reče: "Nemoj tako! Ako sam našao naklonost u tvojim očima, primi dar iz moje ruke; jer meni je, što si me ljubezno primio, kao da gledam lice Božje. ¹¹ Zato prihvati moj dar što sam ti ga donio; Bog mi je bio sklon te imam svega." Kako ga je uporno nagovarao, Ezav

prihvati. ¹² “Pođimo na put”, reče Ezav, “i ja ću s tobom putovati.” ¹³ Ali mu on odvrati: “Zna moj gospodar da su djeca nejaka. Osim toga, valja mi se brinuti o ovcama i kravama koje doje: ako bi se tjerale prebrzo samo jednog dana, sve bi pocrkale.” ¹⁴ Neka moj gospodar ide ispred svoga sluge, a ja ću ići polako, uz korak marve pred sobom i uz korak djece, dok ne stignem k svome gospodaru u Seir.” ¹⁵ Onda reče Ezav: “Da ti barem ostavim nekoliko ljudi koji se sa mnom nalaze.” Ali on odgovori: “Čemu to? Neka ja samo nađem milost u očima svoga gospodara!” ¹⁶ Tako se Ezav onog dana zaputi natrag u Seir, ¹⁷ dok je Jakov otišao u Sukot, gdje sebi sagradi kuću, a svom blagu podigne staje. Stoga je onom mjestu dano ime Sukot. ¹⁸ Došavši tako iz Padan Arama, Jakov sretno stigne u grad Šekem, koji se nalazi u zemlji kanaanskoj, i postavi svoj šator pred gradom. ¹⁹ A komad zemlje na kojoj je postavio svoj šator kupi od sinova Hamora, Šekemova oca, za stotinu kesita. ²⁰ Tu podiže žrtvenik i nazva ga “El, Bog Izraelov”.

34

¹ Dina, kći koju je Lea rodila Jakovu, iziđe da posjeti neke žene onoga kraja. ² Opazi je Hivijac Šekem, sin Hamora, poglavice kraja, pa je pograbi i na silu s njom leže. ³ Njegovo srce prione za Dinu, Jakovljevu kćer, i on se u djevojku zaljubi. Nastojao je pridobiti djevojčino srce. ⁴ Šekem je govorio i svom ocu Hamoru: “Onu mi djevojku uzmi za ženu!” ⁵ Jakov sazna

da je Šekem obeščastio njegovu kćer Dinu. Ali kako su njegovi sinovi bili uz blago na polju, Jakov nije poduzimao ništa dok oni ne dođu. ⁶ Uto dođe k Jakovu Šekemov otac Hamor da se s njim sporazumije, ⁷ upravo kad su se Jakovljevi sinovi vraćali iz polja. Kad su čuli vijest, ljudi su bili ojađeni i vrlo ljuti. Što je Šekem učinio - legavši s Jakovljevom kćeri - u Izraelu je bila sramota. To se nije smjelo trpjeti. ⁸ Hamor im reče. "Moj se sin Šekem svom dušom zaljubio u vašu kćer. Dajte mu je za ženu! ⁹ Oprijateljite se s nama: dajte nam svoje kćeri, a naše kćeri uzimajte sebi! ¹⁰ Tako možete živjeti među nama; zemlja je pred vama da se naselite, u njoj se slobodno krećete i stječete imovinu!" ¹¹ Potom Šekem reče njezinu ocu i njezinoj braći: "Da nađem milost u vašim očima, dat ću vam što zatražite. ¹² Tražite od mene koliko hoćete: sve što god zapitate dat ću, samo mi dajte djevojku za ženu." ¹³ Jakovljevi sinovi odgovore Šekemu i njegovu ocu Hamoru - govorili su s prijevarom jer je obeščastio njihovu sestru Dinu - ¹⁴ te im rekoše: "Ne možemo pristati da svoju sestru damo čovjeku koji nije obrezan, jer bi to za nas bila sramota. ¹⁵ Jedino ćemo je dati ako postanete kao i mi, ako obrežete sve svoje muškarce. ¹⁶ Onda vam možemo davati svoje kćeri i uzimati vaše sebi, s vama se naseliti i biti jedan rod. ¹⁷ A ako ne pristajete na obrezanje, uzet ćemo svoju kćer i otići." ¹⁸ Hamoru i Šekemu, Hamorovu sinu, njihov se zahtjev učini povoljan. ¹⁹ Mladić nije časio

da zahtjev izvrši, jer je čeznuo za Jakovljevom kćeri; a bio je najuvaženiји od svih u očevu domu. ²⁰ Tako Hamor i njegov sin Šekem dođu u svoje gradsko vijeće i obrate se svojim sugrađanima ovako: ²¹ “Ovaj je svijet prijazan; neka se među nama u zemlji nasele; neka se po njoj slobodno kreću; ima dosta prostora u zemlji za njih; možemo uzimati njihove kćeri sebi za žene, a njima davati svoje. ²² No ljudi će pristati da među nama žive i s nama budu jedan rod samo ako se svi naši muškarci obrežu kao što su oni obrezani. ²³ Zar tako ne bi stoka koju su stekli, sve njihovo blago - bilo naše? Pristanimo, pa neka se među nama nasele!” ²⁴ Svi odrasli muškarci koji imaju pravo izaći na gradska vrata poslušашe Hamora i njegova sina Šekema, pa bude obrezan svaki muškarac - svaki koji ima pravo izaći na gradska vrata. ²⁵ A trećega dana, dok su oni još bili u bolovima, dva Jakovljeva sina, Šimun i Levi, Dinina braća, pograbe svaki svoj mač i nesmetano dođu u grad te poubijaju sve muškarce. ²⁶ Sasijeku mačem Hamora i njegova sina Šekema, uzmu Dinu iz Šekemove kuće i odu. ²⁷ Ostali Jakovljevi sinovi dođu na ubijene i opustoše grad što je njihova sestra bila obeščašćena. ²⁸ Što je bilo krupne i sitne stoke i magaradi, u gradu i u polju, otjeraju; ²⁹ opljačkaju sva njihova dobra, a svu im djecu i žene - sve što je bilo po kućama - odvedu u roblje. ³⁰ Jakov reče Šimunu i Leviju: “Uveli ste me u nepriliku omrazivši me stanovnicima zemlje, Kanaancima i Perižanima.

Ako se ujedine protiv mene i napadnu me, dok je nas ovako malo na broj, istrijebit će me s mojim domom.”³¹ Oni odgovore: “Zar da prema našoj sestri postupaju kao prema kakvoj bludnici?”

35

¹ Bog reče Jakovu: “Ustani, idi gore u Betel te ondje ostani! Načini ondje žrtvenik Bogu koji ti se objavio kad si bježao od svoga brata Ezava!”² I Jakov reče svojoj obitelji i svima koji bijahu s njime: “Odbacite tuđe kumire koji se nalaze u vašoj sredini; očistite se i preobucite.³ Idemo gore u Betel; ondje ću načiniti žrtvenik Bogu, koji me uslišao kad sam bio u nevolji i sa mnom bio na putu kojim sam hodio.”⁴ Oni predaju Jakovu sve tuđe kumire što su ih imali i naušnice što su bile o njihovim ušima, pa ih Jakov zakopa pod hrast kod Šekema.⁵ Kad su se zaputili, strah od Boga spopadne okolišna mjesta, tako da nisu išli u potjeru za Jakovljevim sinovima.⁶ Jakov stigne u Luz, to jest Betel, u zemlji kanaanskoj, i sav puk što je bio s njim.⁷ Ondje sagradi žrtvenik i mjesto nazva El Betel, jer mu se ondje Bog objavio kad on bježaše pred svojim bratom Ezavom.⁸ Tada umre Rebekina dojlja Debora te je sahraniše pod Betelom, pod hrastom, koji se otad zove “Tužni hrast”.⁹ Bog se opet objavi Jakovu kad je stigao iz Padan Arama, te ga blagoslovi.¹⁰ Bog mu reče: “Ime ti je Jakov, ali se odsad nećeš zvati Jakov nego će Izrael biti tvoje ime.” Tako ga prozva Izraelom.¹¹ Onda mu Bog reče: “Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni!

Budi rodan i množi se! Od tebe poteći će narod, mnoštvo naroda, i kraljevi iz tvog će izaći krila. ¹² Zemlju što je dadoh Abrahamu i Izaku tebi predajem; i potomstvu tvojem poslije tebe zemlju ću ovu dati.” ¹³ A onda Bog ode od njega gore. ¹⁴ Na mjestu gdje je Bog s njim govorio Jakov uspravi stup, stup od kamena; na njemu prinese žrtvu i izli ulja. ¹⁵ A mjesto gdje mu je Bog govorio Jakov nazva Betel. ¹⁶ Potom odu iz Betela. Još bijaše malo puta do Efrate, a Rahela se nađe pri porođaju. Napali je teški trudovi. ¹⁷ Kad su joj porođajni bolovi bili najteži, reče joj babica: “Ne boj se jer ti je i ovo sin!” ¹⁸ Kad se rastavljala s dušom - jer umiraše Rahela - nadjenu sinu ime Ben Oni; ali ga otac prozva Benjamin. ¹⁹ Tako umrije Rahela. Sahrane je na putu u Efratu, to jest Betlehem. ²⁰ A na njezinu grobu Jakov podigne spomenik - onaj što je na Rahelinu grobu do danas. ²¹ Izrael krenu dalje te razape svoj šator s onu stranu Migdal-Edera. ²² Dok je Izrael boravio u onom kraju, ode Ruben i legne s Bilhom, priležnicom svoga oca. Sazna za to Izrael. Izrael je imao dvanaest sinova. ²³ S Leom: Rubena, koji je Jakovljevi prvorođenac, Šimuna, Levija, Judu, Jisakara i Zebuluna; ²⁴ s Rahelom: Josipa i Benjamina; ²⁵ s Bilhom, Rahelinom sluškinjom: Dana i Naftalija; ²⁶ sa Zilpom, sluškinjom Leinom: Gada i Ašera. To su Jakovljevi sinovi što su mu se rodili u Padan Aramu. ²⁷ Jakov dođe k svome ocu Izaku u Mamru u Kirjat Arbu, to je Hebron - gdje su boravili Abraham i Izak kao pridošlice. ²⁸ Kad je

Izaku bilo sto i osamdeset godina, umrije. ²⁹ Izak izdahne i umre, starac i godinama zasićen, te bude pridružen svojim precima. Sahrane ga njegovi sinovi, Ezav i Jakov.

36

¹ Ovo su potomci Ezava, koji se zvao i Edom. ² Ezav je uzeo sebi žene od kanaanskih djevojaka: Adu, kćer Hetita Elona; Oholibamu, kćer Ane, unuku Sibeona Horijca; ³ i Basematu, kćer Jišmaelovu, sestru Nebajotovu. ⁴ Ada Ezavu rodi Elifaza, a Basemata rodi Reuela, ⁵ Oholibama rodi Jeuša, Jalama i Koraha. To su Ezavovi sinovi koji se rodiše u zemlji kanaanskoj. ⁶ Ezav uzme svoje žene, svoje sinove, svoje kćeri, svu čeljad svoga doma; svoju stoku - krupnu i sitnu; svu imovinu što ju je namakao u zemlji kanaanskoj, pa ode u zemlju seirsku, daleko od svog brata Jakova. ⁷ Njihov se, naime, posjed jako uvećao te nisu mogli ostati zajedno: kraj u kojem su boravili nije ih mogao izdržavati zbog njihova blaga. ⁸ Tako se Ezav - Edom nazvani - naseli u brdskom kraju Seiru. ⁹ Ovo je, dakle, potomstvo Ezava, praoca Edomaca, u brdskom kraju Seiru. ¹⁰ Ovo su imena Ezavovih sinova: Elifaz, sin Ezavove žene Ade; Reuel, sin Ezavove žene Basemate. ¹¹ Elifazovi su sinovi bili: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz. ¹² Timna je bila inoča Ezavova sina Elifaza; ona je Elifazu rodila Amaleka. To su potomci Ezavove žene Ade. ¹³ A ovo su sinovi Reuelovi: Nahat, Zerah, Šama i Miza. Oni su bili sinovi Ezavove žene Basemate. ¹⁴ A ovo su opet sinovi Ezavove žene Oholibame,

Anine kćeri, unuke Sibeonove; ona je Ezavu rodila Jeuša, Jalama i Koraha. ¹⁵ Ovo su rodovske glave Ezavovih potomaka. Potomci Ezavova prvorodjenca Elifaza: knez Teman, knez Omar, knez Sefo, knez Kenaz, ¹⁶ knez Korah, knez Gatam i knez Amalek. To su rodovski glavari Elifazovi u zemlji edomskoj; to su potomci Adini. ¹⁷ A ovo su potomci Ezavova sina Reuela: knez Nahat, knez Zerah, knez Šama i knez Miza. To su rodovski glavari Reuelovi u zemlji edomskoj; to su potomci Ezavove žene Basemate. ¹⁸ A ovo su potomci Ezavove žene Oholibame: knez Jeuš, knez Jalam i knez Korah. To su rodovski glavari Ezavove žene Oholibame, kćeri Anine. ¹⁹ To su bili sinovi Ezava-Edoma, njihovi knezovi. ²⁰ A ovo su sinovi Seira Horijca, žitelji one zemlje: Lotan, Šobal, Sibeon, Ana, ²¹ Dišon, Eser i Dišan. To su koljenovići Horijci, sinovi Seirovi, u zemlji edomskoj. ²² Lotanovi sinovi bili su: Hori i Hemam; a sestra Lotanova bila je Timna. ²³ Ovo su bili sinovi Šobalovi: Alvan, Manahat, Ebal, Šefo i Onam. ²⁴ Sinovi Sibeonovi bijahu Aja i Ana. Ana je onaj koji je našao vruća vrela u pustari dok je čuvao magarad svoga oca Sibeona. ²⁵ Ovo su bila djeca Ane: sin Dišon i Anina kći Oholibama. ²⁶ Ovo su bili sinovi Dišonovi: Hemdan, Ešban, Jitran i Keran. ²⁷ Ovo su bili sinovi Eserovi: Bilhan, Zaavan i Akan. ²⁸ A sinovi Dišanovi bili su: Uz i Aran. ²⁹ Ovo su knezovi Horijaca: knez Lotan, knez Šobal, knez Sibeon, knez Ana, ³⁰ knez Dišon, knez Eser i knez Dišan. To su bili knezovi Horijaca, glavari

za glavarem, u zemlji seirskoj. ³¹ Evo kraljeva koji su kraljevali u edomskoj zemlji prije nego je zavladao kralj sinova Izraelovih. ³² Beorov sin Bela vladao je u Edomu; njegov se grad zvao Dinhaba. ³³ Kad je umro Bela, na njegovo se mjesto zakraljio Jobab, sin Zeraha iz Bosre. ³⁴ Kad je umro Jobab, zakraljio se na njegovo mjesto Hušam iz temanske zemlje. ³⁵ Kad je umro Hušam, zakraljio se na njegovo mjesto Bedadov sin Hadad, koji je potukao Midjance na Moapskom polju. Ime je njegovu gradu bilo Avit. ³⁶ Kad je umro Hadad, zakraljio se na njegovo mjesto Samla iz Masreke. ³⁷ Kad je umro Samla, zakraljio se na njegovo mjesto Šaul iz Rehobota na Rijeci. ³⁸ Kad umrije Šaul, zavlada Baal Hanan, Akborov sin. ³⁹ Kad je umro Baal Hanan, Akborov sin, vladaše Hadad. Ime je njegovu gradu bilo Pai. Žena mu se zvala Mehetabela. Bila je kći Matredova, iz Me Zahaba. ⁴⁰ Ovo su imena Ezavovih knezova s njihovim nazivima po rodovima i smještaju: knez Timna, knez Alva, knez Jetet, ⁴¹ knez Oholibama, knez Ela, knez Pinon, ⁴² knez Kenaz, knez Teman, knez Mibzar, ⁴³ knez Magdiel i knez Iram. To su bili knezovi edomski, prema njihovim naseljima u zemlji koju su zaposjeli. To je Ezav, praotac Edomaca.

37

¹ A Jakov se bijaše nastanio u zemlji gdje je njegov otac boravio kao pridošlica - u zemlji kanaanskoj. ² Evo nasljedstva Jakovljeva. Kao

mladić, u dobi od sedamnaest godina, Josip je čuvao stada sa svojom braćom, sinovima Bilhe i Zilpe, koje bijahu žene njegova oca. Josip je ocu svome donosio zle glasove o njima. ³ Izrael je volio Josipa više nego ijednog svoga sina jer je bio dijete njegove staračke dobi; i on mu napravi kićenu haljinu. ⁴ Kako njegova braća opaze da ga njihov otac voli više od svih drugih svojih sinova, zamrže ga toliko da mu nisu mogli ni prijaznu riječ progovoriti. ⁵ Jednom Josip usni san i kaza ga svojoj braći, a oni ga zbog toga još više zamrže. ⁶ “Poslušajte”, reče im, “san što sam ga usnio! ⁷ Pomislite! Vezali smo nasred polja snopove, kadli se najednom moj snop uspravi i stade uzgor. Uto se vaši snopovi okupe okolo i duboko se poklone mom snopu.” ⁸ Njegova ga braća upitaše: “Kaniš li nad nama zakraljevati? Hoćeš li nam biti gospodar?” I još ga više zamrže zbog njegova pričanja o snovima. ⁹ Usni on još jedan san te ga ispriča svojoj braći: “Još sam jedan san usnuo. Pazite! Sunce, mjesec i jedanaest zvijezda duboko mi se klanjahu!” ¹⁰ Kad je to ispričao svome ocu, ukori ga otac i reče mu: “Što znači taj san što si ga usnuo? Zar ćemo doći ja, tvoja majka i tvoja braća pa ti se do zemlje klanjati?” ¹¹ I dok su braća od zavisti bila ljuta na nj, njegov je otac razmišljao o svemu. ¹² Jednom njegova braća odu čuvati očeva stada blizu Šekema. ¹³ Izrael reče Josipu: “Tvoja braća čuvaju stada kod Šekema, pa hajde da te pošaljem k njima.” On mu odgovori: “Dobro, idem.” ¹⁴ Potom će mu otac: “Hajde i

vidi kako su ti braća i stoka pa mi javi.” Tako ga otpremi iz doline Hebrona, i on stigne u Šekem. ¹⁵ Neki čovjek nađe ga gdje luta poljem pa ga upita: “Što tražiš?” ¹⁶ “Tražim braću”, odgovori. “Možeš li mi kazati gdje čuvaju stada?” ¹⁷ A čovjek reče: “Oдавde su otišli. Čuo sam ih gdje govore: 'Hajdemo u Dotan.’” Tako Josip ode za svojom braćom i nađe ih u Dotanu. ¹⁸ Oni ga opaze izdaleka; prije nego im se približio, počnu se dogovarati da ga ubiju. ¹⁹ I jedan drugom reče: “Eno stiže onaj sanjar! ²⁰ Hajde da ga sad ubijemo i bacimo u kakvu čatrnju! Možemo kazati da ga je proždrla divlja zvijer. Vidjet ćemo što će biti od njegovih snova!” ²¹ Ali kad je to čuo Ruben, pokuša da ga izbavi iz njihovih šaka. I reče: “Nemojmo oduzimati njegova života! ²² Ne prolijevajte krvi” - dalje je govorio Ruben. “Bacite ga u čatrnju u pustari; ali ne dižite na nj ruke!” Htio ga je tako izbaviti iz njihovih šaka i odvesti ocu. ²³ Ali kad je Josip stigao braći, oni s Josipa svuku njegovu haljinu, haljinu kićenu što je bila na njemu; ²⁴ pograbe ga i bace u čatrnju. Čatrnja je bila prazna; nije bilo u njoj vode. ²⁵ Potom sjednu da ručaju. Kako podignu svoje oči, opaze povorku Jišmaelaca gdje dolazi iz Gileada. Deve su im nosile mirodije, balzam i mirisavu smolu da ih preprodaju u Egipat. ²⁶ Tada reče Juda svojoj braći: “Što ćemo postići ako ubijemo svog brata a krv njegovu sakrijemo? ²⁷ Hajde da ga prodamo Jišmaelcima; ali ne dižimo na nj ruke. TÓa on je naš brat, naše

meso.” Braća ga poslušaju. ²⁸ Uto naiđu ljudi, midjanski trgovci. Braća izvuku Josipa iz čatrnje i prodaju ga za dvadeset srebrnika Jišmaelcima, a oni Josipa dovedu u Egipat. ²⁹ Kad se Ruben vratio k čatrnji i vidio da Josipa nema u čatrnji, razdere svoju odjeću. ³⁰ A kad se vratio svojoj braći, povika: “Dječaka nema! Kamo ću ja sad?” ³¹ A oni uzmu Josipovu haljinu, zakolju jedno kozle i haljinu zamoče u krv. ³² Kićenu haljinu otpreme ocu i poruče: “Ovo smo našli; gledaj je li ovo haljina tvoga sina ili nije.” ³³ Prepoznala je on pa reče: “Haljina je moga sina! Divlja ga je zvijer rastrgla! Na komade je Josip rastrgan!” ³⁴ I razdere Jakov svoje haljine, stavi pokorničku kostrijet oko bokova i dugo vremena oplakivaše svoga sina. ³⁵ Svi su ga njegovi sinovi i sve njegove kćeri nastojali utješiti, ali se on ne mogao utješiti. Govorio je: “Ne, sići ću k svome sinu u Šeol tugujući!” Tako ga je oplakivao njegov otac. ³⁶ A Midjanci ga prodaju u Egipat Potifaru, dvoraninu faraonovu, zapovjedniku straže.

38

¹ Otprilike u to vrijeme Juda ode od svoje braće te okrenu nekom Adulamcu komu ime bijaše Hira. ² Tu Juda zapazi kćer jednog Kanaanca - zvaao se Šua - i njome se oženi. Priđe njoj ³ te ona začne i rodi sina, komu dade ime Er. ⁴ Opet ona začne, rodi sina i dade mu ime Onan. ⁵ Još jednog sina rodi te mu nadjene ime Šela. Nalazila se u Kezibu kad je njega rodila. ⁶ Juda oženi svoga prvorođenca Era djevojkom kojoj bijaše

ime Tamara. ⁷ Ali Judin prvorođenac Er uvrijedi Jahvu i Jahve ga pogubi. ⁸ Tada reče Juda Onanu: “Priđi k udovici svoga brata, izvrši prema njoj djeversku dužnost i tako očuvaj lozu svome bratu!” ⁹ Ali Onan, znajući da se sjeme neće računati kao njegovo, ispuštaše ga na zemlju kad god bi prišao bratovoj udovici, tako da ne dade potomstva svome bratu. ¹⁰ To što je činio uvrijedilo je Jahvu, pa i njega pogubi. ¹¹ Onda Juda reče svojoj nevjesti Tamari: “Ostani kao udovica u domu svoga oca dok poodraste moj sin Šela.” Bojao se, naime, da bi i on mogao umrijeti kao i njegova braća. I tako Tamara ode da živi u očevu domu. ¹² Dugo vremena poslije toga umre Šuina kći, Judina žena. Kad je prošlo vrijeme žalosti, Juda ode, zajedno sa svojim prijateljem Adulamcem Hirom, u Timnu da striže svoje ovce. ¹³ Obavijeste Tamaru: “Eno ti je svekar”, rekoše joj, “na putu u Timnu da striže ovce.” ¹⁴ Ona svuče udovičko ruho, navuče koprenu i zamota se pa sjede na ulazu u Enajim, što je na putu k Timni. Vidjela je, naime, da je Šela odrastao, ali nju još ne udaše za nj. ¹⁵ Kad je Juda opazi, pomisli da je bludnica, jer je bila pokrila lice. ¹⁶ Svrati se on k njoj i reče: “Daj da ti pridem!” Nije znao da mu je nevjesta. A ona odgovori: “Što ćeš mi dati da uđeš k meni?” ¹⁷ “Spremit ću ti jedno kozle od svoga stada”, odgovori. “Trebalo da ostaviš jamčevinu dok ga ne pošalješ.” ¹⁸ A on zapita: “Kakvu jamčevinu da ti ostavim?” Ona odgovori: “Svoj pečatnjak o vrpci i štap što ti je u ruci.” Dade joj jedno i drugo, a onda priđe

k njoj i ona po njem začē. ¹⁹ Potom ona ustade i ode; skide sa sebe koprenu i opet se odjenu u svoje udovičko ruho. ²⁰ Uto Juda pošalje kozle po svom prijatelju Adulamcu da iskupi jamčevinu iz ruku žene, ali je nije mogao naći. ²¹ Upita ljude u mjestu: “Gdje je bludnica što se nalazila uz put u Enajim?” Oni mu odgovore: “Ovdje nije nikad bilo bludnice.” ²² Tako se on vrati k Judi pa reče: “Nisam je mogao naći. Osim toga, ljudi mi u mjestu rekoše da ondje nije nikad bilo bludnice.” ²³ Onda reče Juda: “Da ne ostanemo za ruglo, neka ih drži! Slao sam joj, eto, ovo kozle, ali je ti nisi našao.” ²⁴ Otprilike poslije tri mjeseca donesoše vijest Judi: “Tvoja nevjesta Tamara odala se bludništvu; čak je u bludničenju i začēla.” “Izvedite je”, naredi Juda, “pa neka se spali!” ²⁵ Dok su je izvodili, ona poruči svekru: “Začēla sam po čovjeku čije je ovo.” Još doda: “Vidi čiji je ovaj pečatnjak o vrpci i ovaj štap!” ²⁶ Juda ih prepozna pa reče: “Ona je pravednija nego ja, koji joj nisam dao svoga sina Šelu.” Ali više s njom nije imao posla. ²⁷ Kad joj je došlo vrijeme da rodi, pokaže se da nosi blizance. ²⁸ Dok je rađala, jedan od njih pruži ruku van. Nato babica priveže za njegovu ruku crven konac govoreći: “Ovaj je izišao prvi.” ²⁹ Ali baš tada on uvuče ruku te iziđe njegov brat. A ona reče: “Kakav li proder napravi!” Stoga mu nadjenu ime Peres. ³⁰ Poslije iziđe njegov brat koji je oko ruke imao crveni konac. Njemu dade ime Zerah.

39

¹ Josipa dovedoše u Egipat. Tu ga od Jišmaelaca koji su ga onamo doveli kupi Egipćanin Potifar, dvoranin faraonov i zapovjednik njegove tjelesne straže. ² Jahve je bio s Josipom, zato je u svemu imao sreću: Egipćanin ga uzme k sebi u kuću. ³ Vidje njegov gospodar da je Jahve s njim i da svemu što mu ruka poduzme Jahve daje uspjeh; ⁴ zavolje on Josipa, uze ga za dvoranina i postavi ga za upravitelja svoga doma i povjeri mu sav svoj imetak. ⁵ I otkad mu je povjerio upravu svoga doma i svega svog imetka, blagoslovi Jahve dom Egipćaninov zbog Josipa: blagoslov Jahvin bijaše na svemu što je imao - u kući i u polju. ⁶ I tako sve svoje prepusti brizi Josipovoj te se više ni za što nije brinuo, osim za jelo što je jeo. A Josip je bio mladić stasit i naočit. ⁷ Poslije nekog vremena žena njegova gospodara zagleda se u Josipa i reče mu: "Legni sa mnom!" ⁸ On se oprije i reče ženi svoga gospodara: "Gledaj! Otkako sam ja ovdje, moj se gospodar ne brine ni za što u kući; sve što ima meni je povjerio. ⁹ On u ovoj kući nema više vlasti negoli ja i ništa mi ne krati, osim tebe, jer si njegova žena. Pa kako bih ja mogao učiniti tako veliku opačinu i sagriješiti protiv Boga!" ¹⁰ Iako je Josipa salijetala iz dana u dan, on nije pristajao da uz nju legne; nije joj prilazio. ¹¹ Jednog dana Josip uđe u kuću na posao. Kako nikog od služinčadi nije bilo u kući, ¹² ona ga uhvati za ogrtač i reče: "Legni sa mnom!" Ali on ostavi svoj ogrtač u njezinoj

ruci, otrže se i pobježe van. ¹³ Vidjevši ona da je u njezinoj ruci ostavio ogrtač i pobjegao van, ¹⁴ zovne svoje sluge te im reče: “Gledajte! Trebalo je da nam dovede jednog Hebrejca da se s nama poigrava. Taj k meni dođe da sa mnom legne, ali sam ja na sav glas zaviknula. ¹⁵ A čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van.” ¹⁶ Uza se je držala njegov ogrtač dok mu je gospodar došao kući. ¹⁷ Onda i njemu kaza istu priču: “Onaj sluga Hebrejac koga si nam doveo dođe k meni da sa mnom ljubaka! ¹⁸ Ali čim je čuo kako vičem, ostavi svoj ogrtač pokraj mene i pobježe van.” ¹⁹ Kad je njegov gospodar čuo pripovijest svoje žene koja reče: “Eto, tako sa mnom tvoj sluga”, razgnjevi se. ²⁰ Gospodar pograbi Josipa i baci ga u tamnicu - tamo gdje su bili zatvoreni kraljevi utamničeni. I osta u tamnici. ²¹ Ali je Jahve bio s njim, iskaza naklonost Josipu te on nađe milost u očima upravitelja tamnice. ²² Tako upravitelj tamnice preda u Josipove ruke sve utamničenike koji su se nalazili u tamnici; i ondje se ništa nije radilo bez njega. ²³ Budući da je Jahve bio s njim, upravitelj tamnice nije nadgledao ništa što je Josipu bilo povjereno: Jahve bijaše s njim, i što god bi poduzeo, Jahve bi to okrunio uspjehom.

40

¹ Poslije toga peharnik se i pekar egipatskog kralja ogriješe o svoga gospodara, kralja egipatskog. ² Faraon se razljuti na svoja dva dvoranina, glavnog peharnika i glavnog pekara,

³ te ih stavi u zatvor, u zgradu zapovjednika tjelesne straže - u istu tamnicu gdje je i Josip bio zatvoren. ⁴ Zapovjednik tjelesne straže odredi Josipa da ih poslužuje. Pošto su proveli u zatvoru neko vrijeme, ⁵ obojica njih - peharnik i pekar egipatskog kralja, utamničenici - usnu san jedne te iste noći. Svaki je usnuo svoj san; i svaki je san imao svoje značenje. ⁶ Kad je Josip ujutro došao k njima, opazi da su nerasploženi. ⁷ Upita faraonove dvorane koji su bili s njim u zatvoru u zgradi njegova gospodara: "Zašto ste danas tako potišteni?" ⁸ Odgovore mu: "Sne smo usnuli, ali nikog nema da nam ih protumači." Josip im reče: "Zar tumačenje ne spada na Boga? Dajte, pričajte mi!" ⁹ Onda je glavni peharnik ispriповjedio Josipu svoj san: "Sanjao sam da je preda mnom lozov trs. ¹⁰ Na trsu bile tri mladice. I tek što je propupao, procvjeta i na njegovim grozdovima sazru bobе. ¹¹ Kako sam u ruci držao faraonov pehar, uzmem grožđa, istiještim ga u faraonov pehar, a onda stavim pehar u faraonovu ruku." ¹² Josip mu reče: "Ovo ti je značenje: tri mladice tri su dana. ¹³ Poslije tri dana faraon će te pomilovati i vratiti na tvoje mjesto; opet ćeš stavljati pehar faraonu u ruku, kao i prije, dok si mu bio peharnik. ¹⁴ Kada ti bude opet dobro, sjeti se da sam i ja bio s tobom, pa mi učini ovu uslugu: spomeni me faraonu i pokušaj me izvesti iz ove kuće. ¹⁵ Jer, zbilja, bio sam silom odveden iz zemlje Hebreja; ni ovdje nisam ništa skrivio, a baciše me u tamnicu." ¹⁶ Kad je glavni pekar vidio kako je

Josip dao dobro tumačenje, reče mu: “Usnuh da su mi na glavi tri bijele košare. ¹⁷ U najgornjoj bilo svakovrsna peciva što ga pekar pripravlja faraonu, ali su ptice jele iz košare povrh moje glave.” ¹⁸ Josip odgovori: “Ovo je značenje: tri košare tri su dana. ¹⁹ Poslije tri dana faraon će uzdići tvoju glavu i o drvo te objesiti te će ptice jesti meso s tebe.” ²⁰ I zaista, trećega dana, kad je faraon priredio gozbu za sve svoje službenike - bio mu je rođendan - iz sredine svojih službenika izluči glavnog peharnika i glavnog pekara. ²¹ Vрати glavnog peharnika u peharničku službu te je i dalje stavljao pehar u faraonovu ruku, ²² a glavnog pekara objesi, kako je Josip protumačio. ²³ Ipak se glavni peharnik nije sjetio Josipa - zaboravio je na nj.

41

¹ Poslije dvije godine usnu faraon da stoji pokraj Nila. ² Iz Nila iziđe sedam krava, lijepih i debelih; pasle su po šašu. ³ Ali odmah poslije njih iz Nila iziđe sedam drugih krava, ružnih i mršavih, te stanu uz one krave na obali Nila. ⁴ Ružne i mršave krave požderu ono sedam lijepih i pretelih, i uto se faraon probudi. ⁵ Opet zaspi te usnu drugi san: sedam punih i jedrih klasova izraste na jednoj stabljici. ⁶ Ali, eto, poslije njih uzraste sedam klasova šturih, istočnjakom opaljenih. ⁷ Šturi klasovi proždru sedam jedrih i punih klasova. I faraon se probudi, i gle: bio je to san. ⁸ Ujutro faraon bijaše uznemiren u duši, pa pozva sve

čarobnjake i sve mudrace egipatske: ispriča im faraon svoje sne, ali mu ih nitko nije mogao protumačiti. ⁹ Onda progovori faraonov glavni peharnik: “Moram danas spomenuti jedan svoj propust. ¹⁰ Jednom, kad se faraon razljutio na svoje službenike, mene i glavnog pekara stavio je u zatvor u zgradi glavnog upravitelja. ¹¹ Usnusmo san iste noći, i ja i on, ali je svaki od nas usnuo san drugog značenja. ¹² Onda je s nama bio neki mladi Hebrej, sluga zapovjednika straže. Ispričasmo njemu svoje sne, a on nam ih protumači: kaza svakom značenje njegova sna. ¹³ Kako nam ih je protumačio, tako nam se i dogodilo: mene vratiše na moje mjesto, a onoga objesiše.” ¹⁴ Faraon odmah pošalje po Josipa; izvuku ga brže-bolje iz tamnice; ošišaju mu kosu, obuku novo odijelo i on stupi pred faraona. ¹⁵ Onda faraon reče Josipu: “Usnuo sam san, a nitko ga ne može protumačiti. Čuo sam o tebi da možeš protumačiti san čim ga čuješ.” ¹⁶ “Ništa ja ne mogu”, odgovori Josip faraonu, “nego će Bog dati pravi odgovor faraonu.” ¹⁷ Onda je faraon pripovjedao Josipu: “U svom snu stojim na obali Nila. ¹⁸ I gle! Iz Nila iziđe sedam debelih i lijepih krava. Pasle su po šašu. ¹⁹ Poslije njih izađe drugih sedam krava. Bile su mršave, vrlo ružne i koštunjave. Još nikad ne vidjeh onako ružnih krava u svojoj zemlji egipatskoj! ²⁰ I sedam mršavih i ružnih krava proždru prvih sedam debelih krava. ²¹ Pa iako su ih progutale, nije se vidjelo da im je što u trbuhu: bile su ružne kao i prije. Uto se probudim. ²² Zatim sam u snu vidio

kako na jednoj stabljici uzraste sedam punih i lijepih klasova. ²³ Ali poslije njih uzraste sedam klasova zgrčenih, šturih, istočnjakom opaljenih. ²⁴ I šturi klasovi proždru sedam jedrih klasova. Kazao sam ovo i vračarima, ali nema nikoga da mi razjasni.” ²⁵ Onda Josip reče faraonu: “Faraonov je san samo jedan: Bog javlja faraonu što kani učiniti. ²⁶ Sedam lijepih krava, to je sedam godina; sedam lijepih klasova opet je sedam godina. Tako je samo jedan san. ²⁷ Sedam mršavih i ružnih krava poslije njih, a tako i sedam praznih, istočnjakom opaljenih klasova, označuje sedam gladnih godina. ²⁸ To je ono što sam već faraonu rekao: Bog objavljuje faraonu što kani učiniti. ²⁹ Dolazi, evo, sedam godina velikog obilja svoj zemlji egipatskoj. ³⁰ A poslije njih nastat će sedam gladnih godina, kada će se zaboraviti sve obilje u zemlji egipatskoj. ³¹ Kako glad bude harala zemljom, neće se ni znati da je u zemlji bilo obilje - zbog gladi koja će doći - jer će biti vrlo velika. ³² A što se faraonov san ponovio, znači da se Bog na to zaista odlučio i da će to uskoro provesti. ³³ Zato neka faraon izabere sposobna i mudra čovjeka te ga postavi nad zemljom egipatskom. ³⁴ Nadalje, neka se faraon pobrine da postavi nadglednika u zemlji koji će kŎupiti petinu sve žetve u zemlji egipatskoj za sedam godina obilja. ³⁵ Neka skupljaju od svakog žita za sedam dobrih godina što dolaze; neka s ovlaštenjem faraonovim sabiru žito za hranu i pohranjuju ga po gradovima. ³⁶ Neka zalihe služe za hranu u zemlji za sedam godina

gladi što će snaći zemlju egipatsku, tako da za gladi zemlja ne propadne.”³⁷ Svidje se odgovor faraonu i svim njegovim službenicima.³⁸ Zato faraon reče svojim službenicima: “Zar bismo mogli naći drugoga kao što je on, čovjeka koji bi bio tako obdaren duhom Božjim?”³⁹ A onda faraon reče Josipu: “Otkako je sve to Bog tebi otkrio, nikoga nema sposobna i mudra kao što si ti.”⁴⁰ Ti ćeš biti upravitelj moga dvora: sav će se moj narod pokoravati tvojim naredbama. Jedino prijestoljem ja ću biti veći od tebe.⁴¹ Postavljam te, evo,” reče faraon Josipu, “nad svom zemljom egipatskom.”⁴² Poslije toga skine faraon sa svoje ruke pečatni prsten i stavi ga Josipu na ruku. Zatim zaodjene Josipa odjećom od najljepše tkanine, a o vrat mu objesi zlatan lanac.⁴³ Vozio se on u kolima kao njegov zamjenik, a pred njim klicahu: “Abrek! Na koljena!” Tako ga postavi nad svu zemlju egipatsku.⁴⁴ Još faraon reče Josipu: “Premda sam ja faraon, neće nitko dići svoje ruke ni noge bez tvog odobrenja u svoj zemlji egipatskoj.”⁴⁵ Faraon nazva Josipa “Safenat Paneah”, a za ženu mu dade Asenatu, kćer Poti-Fere, svećenika u Onu. I Josip postade poznat po zemlji egipatskoj.⁴⁶ Josipu je bilo trideset godina kad je stupio u službu faraona, kralja egipatskog. A otišavši Josip ispred faraona, putovao je po svoj zemlji egipatskoj.⁴⁷ Za sedam rodnihi godina zemlja je rađala u obilju;⁴⁸ on je - u tih sedam godina što ih je egipatska zemlja uživala - kóupio od različite ljetine i hranu pohranjivao u gradove, smještajući u svakom

gradu urod iz okolnih polja. ⁴⁹ Tako Josip nagomila mnogo žita, kao pijeska u moru, pa ga prestade i mjeriti jer mu mjere ne bijaše. ⁵⁰ Dok još ne nastala gladna godina, Josip imade dva sina koje mu rodi Asenata, kći Poti-Fere, svećenika u Onu. ⁵¹ Prvorodencu Josip nadjenu ime Manaše, “jer Bog je”, reče, “dao te sam zaboravio svoje teškoće i svoj očinski dom.” ⁵² Drugomu nadjenu ime Efrajim, “jer Bog me”, reče, “učinio rodnim u zemlji moje nevolje.” ⁵³ Sedam godina obilja koje je uživala zemlja egipatska dođe kraju, ⁵⁴ a primače se sedam gladnih godina, kako je Josip prorekao. U svim zemljama bijaše glad, a u svoj zemlji egipatskoj bijaše kruha. ⁵⁵ A kad je i sva zemlja egipatska osjetila glad, puk zavapi faraonu za kruh; a faraon reče Egipćanima: “Idite k Josipu i što god vam rekne, činite!” ⁵⁶ Kad se glad proširi po svoj zemlji, Josip rastvori skladišta te je Egipćane opskrbljivao žitom, jer je glad postala žestoka i u zemlji egipatskoj. ⁵⁷ Sav je svijet išao u Egipat k Josipu da kupuje žita, jer je strašna glad vladala po svem svijetu.

42

¹ Kad je Jakov čuo da u Egiptu ima žita, reče svojim sinovima: “Što tu zurite jedan u drugoga? ² Čujem da ima žita u Egiptu. Otiđite dolje te nam ga odande nabavite da ostanemo na životu i ne pomremo.” ³ Tako desetero Josipove braće siđe da nabavi žita iz Egipta. ⁴ Benjamina, Josipova pravog brata, Jakov ne posla s ostalima. “Da ga ne bi zadesila kakva nesreća”, govorio je.

⁵ Među onima koji su išli nabavljati žito, jer u zemlji kanaanskoj vladaše glad, bijahu i sinovi Izraelovi. ⁶ Josip je bio namjesnik u zemlji; on je dijelio žito svemu svijetu. Dođu tako i Josipova braća i poklone mu se licem do zemlje. ⁷ Josip prepozna braću čim ih ugleda, ali se prema njima vladao kao stranac i oštro im govorio. Zapita ih: “Odakle dolazite?” Odgovore: “Iz zemlje kanaanske došli smo da kupimo hrane.” ⁸ Iako je Josip prepoznao svoju braću, oni njega nisu prepoznali. ⁹ Josip se sjeti snova što ih je o njima sanjao. I reče im: “Vi ste uhode! Došli ste da izvidite slaba mjesta ove zemlje.” ¹⁰ Oni mu odgovore: “Ne, gospodaru! Tvoje su sluge došle da nabave hrane. ¹¹ Svi smo sinovi jednog oca; poštteni smo ljudi; sluge tvoje nikad nisu bile uhode.” ¹² On će im opet: “Ne, nego ste došli da izvidite slaba mjesta ove zemlje.” ¹³ Nato oni uzvrate: “Nas, tvojih slugu, bijaše dvanaestero braće - sinovi jednog oca, u zemlji kanaanskoj; najmlađi je sad s ocem, a jednoga više nema.” ¹⁴ No Josip im dobaci: “Onako kako sam vam već rekao: vi ste uhode! ¹⁵ Ovako ću vas iskušati; odavde, tako mi faraona, nećete izići ako vaš najmlađi brat ne dođe ovamo! ¹⁶ Pošaljite jednoga između sebe da vam dovede brata, a vi ostali u zatvor! Tako ću iskušati vaše riječi i vidjeti je li u vas istina ili nije. Inače, tako mi faraona, vi ste uhode!” ¹⁷ Potom ih baci u zatvor na tri dana. ¹⁸ Treći im dan reče Josip: “Izvršite to, i ostat ćete na životu, jer sam ja čovjek bogobožan. ¹⁹ Ako ste poštteni, neka jedan od vas ostane u zatvoru, a vi ostali idite i nosite

žito svojim izgladnjelim domovima. ²⁰ Poslije toga dovedite mi svoga najmlađeg brata, tako da se obistine vaše riječi te da ne izginete.” Oni pristanu. ²¹ Zatim je jedan drugom govorio : “Jao nama! Stiže nas kazna zbog našega brata; gledali smo njegovu muku dok nas je molio za milost, ali ga nismo uslišali. Stoga nas je ova nevolja snašla.” ²² Ruben im odvrati: “Zar vam nisam govorio: Ne ogrešujte se o mladića! Ali vi niste slušali. Sad se traži račun za njegovu krv.” ²³ Nisu znali da ih Josip razumije, jer su se s njim razgovarali preko tumača. ²⁴ On se od njih udalji te zaplaka. Opet se vrati i razgovaraše s njima. Onda izdvoji Šimuna između njih i naredi da bude svezan na njihove oči. ²⁵ Potom Josip zapovjedi da im vreće napune žitom; da svakome njegov novac metnu u vreću i da im daju poputninu. Tako im učine. ²⁶ Tada oni natovare žito na svoje magarce i krenu odande. ²⁷ Kad na prenoćištu jedan od njih otvori svoju vreću da nahrani magarca, opazi svoj novac ozgo u vreći. ²⁸ “Moj je novac vraćen!” - povika braći. - “Evo ga u mojoj vreći!” Zadrhta srce u njima. Zgledaše se, uplašeni, i rekoše: “Što nam ovo Bog uradi!” ²⁹ Došavši k svome ocu Jakovu u zemlju kanaansku, kazaše mu sve što ih je snašlo. ³⁰ “Čovjek koji je gospodar one zemlje”, rekoše, “oštro nam je govorio i optužio nas kao uhode. ³¹ Pošteni smo ljudi, kazasmo mu, i nikad nismo bili uhode. ³² Bilo nas je dvanaestero braće, sinovi istog oca, ali jednoga više nema, dok se najmlađi sad nalazi s našim ocem u zemlji

kanaanskoj. ³³ Ali čovjek koji je gospodar one zemlje reče nam: 'Ovim ću doznati da ste pošteni ljudi: ostavite jednoga brata kod mene, a vi ostali uzmite što vam treba za izgladnjele domove, pa idite. ³⁴ Onda mi dovedite svoga najmlađeg brata, tako da znam da niste uhode, nego pošteni ljudi. Poslije toga vratit ću vam vašeg brata, i vi ćete se moći slobodno kretati u ovoj zemlji.'" ³⁵ Kako su praznili svoje vreće, svaki nađe u vreći svoju kesu. Opazivši to, zapadoše u strah - i oni i njihov otac. ³⁶ "Mene vi ostavljate bez djece!" - reče im njihov otac. - "Josipa je nestalo, Šimuna nema, a sad biste odveli i Benjamina. Sve se to na me svaljuje!" ³⁷ Onda Ruben reče svome ocu: "Ubij moja dva sina ako ti ga ja natrag ne dovedem! Predaj ga u moje ruke, i ja ću ti ga vratiti!" ³⁸ "Moj sin neće s vama!" - uzvрати on. - "Njegov je pravi brat već mrtav, a on je ostao sam. Ako bi ga na putu na koji ćete poći snašla nesreća, u tuzi biste otpravili moju sijedu glavu dolje u Šeol."

43

¹ Strašna glad pritisla zemlju. ² Kad su pojeli hranu koju bijahu donijeli iz Egipta, njihov im otac reče: "Idite opet i nabavite nam malo hrane." ³ Nato će mu Juda: "Onaj nam je čovjek jasno rekao: 'Ne smijete preda me ako vaš brat ne bude s vama.'" ⁴ Ako si, dakle, voljan s nama poslati našega brata, mi ćemo otići dolje i kupit ćemo ti žita. ⁵ Ali ako njega ne pustiš s nama, onda mi tamo i ne idemo, jer nam je onaj

zaprijetio: 'Ne smijete preda me ako vaš brat ne bude s vama.'" ⁶ "Zašto ste mi", zapita Izrael, "nanijeli jad rekavši onom čovjeku da imate još jednoga brata?" ⁷ Oni odgovore: "Čovjek nas je neprestano zapitkivao o nama i o našoj obitelji: 'Je li vam još živ otac? Imate li još kojega brata?' Mi smo mu odgovarali na pitanja. Kako smo mogli znati da će reći : 'Dovedite svoga brata!'" ⁸ Potom Juda reče svome ocu Izraelu: "Pusti dječaka sa mnom pa da se dignemo i krenemo; tako ćemo preživjeti, a ne pomrijeti, i mi, i ti, i naša djeca. ⁹ Ja za nj jamčim; mene drži odgovornim za nj. Ako ga tebi ne vratim i preda te ga ne dovedem, bit ću ti kriv svega vijeka. ¹⁰ TÓa da nismo toliko oklijevali, mogli smo se već i dvaput vratiti." ¹¹ Njihov otac Izrael reče im: "Kad je tako, neka bude, ali učinite ovo: metnite u torbe najbيرانijih proizvoda ove zemlje i ponesite na dar onom čovjeku: nešto balzama, nešto meda i mirodija, mirisne smole, pa lješnjaka i badema. ¹² Sa sobom uzmite dvostruko novaca, jer treba vratiti novac koji ste našli u grlima svojih vreća. Možda je ono bila zabuna. ¹³ Uzmite svoga brata pa se opet zaputite onom čovjeku. ¹⁴ Neka Bog Svemogućí, El Šadaj, potakne onog čovjeka na milosrđe prema nama te vam pusti i drugoga brata i Benjamina. A ja, moram li bez djece ostati, neka ostanem." ¹⁵ Uzmite ljudi darove; uzmu sa sobom dvostruko novaca, povedu Benjamina te siđu u Egipat i stupe pred Josipa. ¹⁶ Kad Josip ugleda s njima Benjamina, reče upravitelju svoga kućanstva:

“Odvedi ljude u kuću, zakolji jedno živinče i pripremi, jer će ovi ljudi blagovati sa mnom o podne!” ¹⁷ Čovjek učini kako je Josip rekao i povede ljude u Josipov dom. ¹⁸ Ljudi se pobojaše kad su bili povedeni u dom Josipov te rekoše: “Zbog novca koji se našao u našim vrećama prvi put vode nas unutra tako da nas napadnu i zajedno s našom magaradi uzmu za robove.” ¹⁹ Stoga se primaknu upravitelju Josipova doma te mu, na ulazu u kuću, reknu: ²⁰ “Oprosti, gospodaru! Mi smo i prije jednom dolazili da nabavimo hrane; ²¹ i kad smo stigli na prenoćište i otvorili svoje vreće, a to novac svakoga od nas ozgo u njegovoj vreći, naš novac, ista svota. Sad smo ga donijeli sa sobom. ²² A ponijeli smo i drugog novca da kupimo hrane. Mi ne znamo tko nam je stavio novac u naše vreće.” ²³ “Budite mirni”, reče im on. “Ne bojte se! Bog vaš i Bog vašega oca stavio je blago u vaše vreće. Vaš je novac k meni stigao.” Potom im izvede šimuna. ²⁴ Čovjek zatim uvede ljude u Josipovu kuću; dade im vode da operu noge, a njihovoj magaradi baci pšiće. ²⁵ Potom priprave oni svoje darove za dolazak Josipov o podne, jer su čuli da će ondje ručati. ²⁶ Kad je Josip došao u kuću, dadu mu darove koje su sa sobom donijeli i do zemlje mu se poklone. ²⁷ Upita ih on za zdravlje te će dalje: “A je li dobro vaš stari otac o kome ste mi govorili? Je li još dobra zdravlja?” ²⁸ “Sluga tvoj, otac naš, dobro je i još je dobra zdravlja”, odgovore i duboko se naklone iskazujući poštovanje. ²⁹ Podigavši svoje oči,

Josip opazi svoga brata Benjamina - sina svoje majke - te upita: "Je li ovo vaš najmlađi brat o kome ste mi govorili?" Onda nastavi: "Bog ti bio milostiv, sine moj!" ³⁰ Josip se poslije toga požuri van jer mu se srce uzбудilo zbog brata; bilo mu je da zaplače. Uđe u jednu sobu i tu se isplaka. ³¹ Onda opere lice, ponovo se javi i, svladavajući se, naredi: "Poslužite ručak!" ³² Staviše njemu napose, njima napose, a napose opet Egipćanima koji su s njim jeli. Egipćani ne bi mogli jesti s Hebrejima, jer bi to Egipćanima bilo odvratno. ³³ I kad posjedaše pred njim, najstariji prema starosti svojoj, a najmlađi prema mladosti svojoj, samo se zgledah. ³⁴ I naređivaše on da jela ispred njega nose njima, a obrok Benjaminov bijaše pet puta veći od svih ostalih. I pili su i gostili se s njim.

44

¹ Onda Josip naredi upravitelju svoga kućanstva: "Napuni vreće ovih ljudi hranom koliko mogu ponijeti, a novac svakog stavi u grlo njegove vreće. ² A moj pehar - onaj od srebra - stavi u grlo vreće najmlađega, zajedno s njegovim novcem za žito." On učini kako mu je Josip naredio. ³ Kad je svanulo, otpreme ljude i njihove magarce. ⁴ Tek što su izišli iz grada - nisu bili odmakli daleko - kad Josip reče upravitelju svoga kućanstva: "Na noge! Pođi za onim ljudima! Kad ih stigneš, kaži im: 'Zašto uzvraćate zlo za dobro?' ⁵ Zar iz onog pehara ne pije moj gospodar i ne čita iz njega proricanje? Zlo ste učinili!" ⁶ Stigavši

ih, ponovi im te riječi. ⁷ Oni odgovore: “Zašto nam gospodar govori tako? Daleko bilo od slugu tvojih da učine takvo što! ⁸ Čak i novac koji smo našli u svojim vrećama donijeli smo ti natrag iz zemlje kanaanske. Kako bismo onda mogli ukrasti srebra ili zlata iz kuće tvoga gospodara! ⁹ Onaj u koga se od tvojih slugu nađe, neka se usmrti, a mi drugi postat ćemo robovi tvome gospodaru.” ¹⁰ “Premda je ono što predlažeš pravo”, preuzme on, “ipak će samo onaj u koga se ukradeno pronade biti moj rob, a ostali bit ćete slobodni.” ¹¹ Brže spustiše vreće na zemlju i svaki svoju otvori. ¹² On je pretraživao, počevši s najstarijim i završivši s najmlađim. Pehar se nađe u Benjaminovoj vreći. ¹³ Nato oni razdru svoje haljine; svaki ponovo natovari svoga magarca i vrata se u grad. ¹⁴ Kad su Juda i njegova braća ponovo stupili u Josipov dom, još je on bio ondje. Bace se preda nj na zemlju. ¹⁵ Onda im Josip reče: “Kakvo je to djelo što ste ga učinili? Zar ne znate da se čovjek kao što sam ja bavi proricanjem?” ¹⁶ Nato Juda odgovori: “Što bismo mogli reći svome gospodaru? Što možemo kazati, čime li se opravdati? Bog je otkrio zlodjelo tvojih slugu. Evo nas za robove svome gospodaru - jednako nas kao i onog u koga se našao pehar.” ¹⁷ “Daleko od mene da učinim tako!” - odgovori. “Nego, onaj u koga se našao pehar bit će moj rob, a vi drugi pođite mirno k svome ocu!” ¹⁸ Onda mu se Juda primače i reče: “Gospodaru moj, molim te, dopusti sluzi svojem da rekne riječ ušima gospodara svojega i neka

se tvoja srdžba ne razlijeva na tvog slugu. TÓa ti si ravan faraonu. ¹⁹ Pitao je moj gospodar svoje slugu: 'Imate li oca ili još kojega brata?' ²⁰ Svome smo gospodaru odgovorili: 'Imamo stara oca; on još ima jednog sina, rođena u njegovoj staračkoj dobi. Taj je najmlađi. Njegov je pravi brat umro, tako da je on jedini ostao od svoje majke. Njegov ga otac osobito voli.' ²¹ Potom si rekao svojim slugama: 'Dovedite mi ga ovamo da ga vide moje oči?' ²² A mi smo odgovorili svome gospodaru: 'Dječak ne može ostaviti oca; kad bi ga ostavio, njegov bi otac umro.' ²³ Nato si rekao svojim slugama: 'Ako vaš najmlađi brat s vama ne dođe ovamo, više ne smijete preda me.' ²⁴ Kad smo se vratili tvome sluzi, ocu mome, kazali smo mu riječi moga gospodara. ²⁵ Naš nam je otac rekao: 'Idite opet i nabavite nam malo hrane!' ²⁶ Odgovorili smo: 'Ne možemo onamo. Samo ako s nama pođe naš najmlađi brat, sići ćemo, jer ne smijemo pred onoga čovjeka ako ne bude s nama naš najmlađi brat.' ²⁷ Tvoj sluga, otac moj, odvrati nam: 'Kako znate, žena mi je rodila dva sina. ²⁸ Jedan je nestao, te sam zaključio: sigurno je rastrgan! Odonnda ga više nisam vidio. ²⁹ Ako i ovoga od mene odvedete pa ga kakva nesreća snađe, moju ćete sijedu glavu s tugom strovaliti dolje u Šeol.' ³⁰ Ako sad dođem k tvome sluzi, ocu svome, a mladić - čiji je život tako povezan s njegovim - ne bude s nama, ³¹ on će svisnuti kad vidi da dječaka nema s nama; tako će tvoje slugu strovaliti u tuzi sijedu glavu tvoga slugu, oca našega, dolje u Šeol. ³² Jer

tvoj je sluga zajamčio ocu svome za dječaka, rekavši: 'Ako ti ga ne vratim, bit ću kriv svome ocu svega vijeka.' ³³ Zato, molim te, neka tvoj sluga ostane kao rob mome gospodaru, a dječak neka ide natrag s braćom. ³⁴ Jer, kako mogu k svome ocu ako dječaka nema sa mnom! Ne bih mogao gledati jad što bi snašao moga oca.”

45

¹ Josip se više nije mogo svladavati pred onima koji su ga okruživali pa povika: “Neka svi odstupe!” Tako nitko nije ostao s Josipom kad se očitovao svojoj braći. ² Briznuo je u glasan plač, da su ga i Egipćani mogli čuti. Doznalo se za to i na faraonovu dvoru. ³ “Ja sam Josip”, reče Josip svojoj braći. “Otac mi je, dakle, još na životu!” Ali mu braća nisu mogla odgovoriti, toliko se zapanjiše pred njim. ⁴ Onda će opet Josip svojoj braći: “Primaknite se k meni!” Kad su se primakli, nastavi: “Ja sam Josip, vaš brat; onaj koga ste prodali u Egipat. ⁵ Ali se nemojte uznemirivati i prekoravati što ste me ovamo prodali; jer Bog je onaj koji me pred vama poslao da vas održi u životu. ⁶ Dvije su već godine što je glad došla na zemlju, a još pet godina neće biti ni oranja ni žetve u zemlji. ⁷ Zato me Bog poslao pred vama da vam se sačuva ostatak na zemlji te da vam život spasi velikim izbavljenjem. ⁸ Tako niste vi mene poslali ovamo nego Bog; on me postavio faraonu za oca, gospodara nad svim njegovim domom i vladaocem nad svom zemljom egipatskom. ⁹ Žurite se k mome ocu

te mu recite: 'Ovo ti poručuje tvoj sin Josip: Bog me postavio gospodarem nad svim Egiptom; siđi k meni bez oklijevanja. ¹⁰ Nastanit ćeš se u kraju Gošenu. Tako ćeš biti blizu mene: ti, tvoja djeca, tvoja unučad, tvoje ovce i goveda i sve što je tvoje. ¹¹ Ondje ću se za te brinuti, jer će glad potrajati još pet godina. Tako nećeš oskudijevati ni ti, ni tvoja obitelj, niti itko tvoj.'

¹² Ta svojim očima možete vidjeti, kao što vidi i moj brat Benjamin, da vam to moja usta govore. ¹³ Pripovjedite ocu o mome visokom položaju u Egiptu i sve što ste vidjeli; i brzo mi ovamo oca dovedite!" ¹⁴ Potom zagrlri brata Benjamina te zaplaka; a plakao je i Benjamin obisnuvši mu oko vrata. ¹⁵ Izljubi zatim svu svoju braću, u naručju im se rasplaka. Poslije toga njegova braća zađu s njim u razgovor. ¹⁶ Glas se pročuje u faraonovu dvoru: "Stigla Josipova braća!" Bilo je to drago faraonu i njegovim dvoranima. ¹⁷ Onda faraon reče Josipu: "Kaži svojoj braći neka učine ovo: 'Natovarite svoje živine i odmah se uputite u zemlju kanaansku. ¹⁸ Uzmite svoga oca i svoje obitelji i k meni dođite! Ja ću vam dati najbolju zemlju u Egiptu te ćete uživati od obilja ove zemlje.' ¹⁹ A naredi i ovo: 'Ovako učinite: Iz zemlje egipatske potjerajte kola za svoju djecu i svoje žene, uzmite oca i dođite. ²⁰ Neka vam se oči ne rastužuju za vašim stvarima, jer sve što je u Egiptu najbolje bit će vaše.'" ²¹ Sinovi Izraelovi tako učine. Po faraonovoj zapovijedi Josip im dade kola i popudbinu. ²² Svakom od njih dade nove haljine, a Benjaminu dade tri

stotine srebrnika i petore haljine. ²³ Isto tako pošalje svome ocu: deset magaraca natovarenih najboljim plodovima egipatskim i deset magarica natovarenih žitom, kruhom i namirnicama ocu za put. ²⁴ Isprativši svoju braću na put, reče im: “Nemojte se putem svađati!” ²⁵ I tako oni odoše iz Egipta i stigoše u zemlju kanaansku, k svome ocu Jakovu. ²⁶ Kad mu rekoše: “Josip je živ i čak vlada nad svom zemljom egipatskom!”, njegovo se srce skameni jer im nije mogao vjerovati. ²⁷ Ali kad mu ispriповjediše sve što im je Josip rekao i kad vidje kola što ih je Josip poslao da ga prevezu, duh njihova oca Jakova oživje. ²⁸ “Dosta”, reče Izrael. “Sin moj Josip još je živ! Moram poći i vidjeti ga prije nego umrem.”

46

¹ Tako Izrael krene na put sa svim što bijaše njegovo i stigne u Beer Šebu te prinese žrtvu Bogu svoga oca Izaka. ² U noćnom viđenju zovne Bog Izraela: “Jakove! Jakove!” On odgovori: “Evo me!” ³ “Ja sam Bog, Bog tvoga oca. Ne boj se sići u Egipat, jer ću ondje od tebe proizvesti velik narod. ⁴ Ja ću sići u Egipat s tobom i sam ću te vratiti ovamo; a Josip će ti svojom rukom oči zaklopiti.” ⁵ I Jakov krene iz Beer Šebe. Sinovi Izraelovi postave svoga oca Jakova, svoju djecu i svoje žene u kola što ih je faraon poslao da ga prevezu. ⁶ Uzmu sa sobom svoje blago i dobra što ih bijahu stekli u zemlji kanaanskoj te stignu Jakov i sve njegovo potomstvo u Egipat. ⁷ Sa sobom je u Egipat poveo

svoje sinove i unuke, svoje kćeri i kćeri svojih sinova, sve svoje potomstvo. ⁸ Ovo su imena Izraelaca - Jakova i njegovih potomaka - koji su stigli u Egipat: Jakovljevi prvorodenac Ruben. ⁹ Rubenovi sinovi: Henok, Falu, Hesron i Karmi. ¹⁰ Sinovi Šimunovi: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar i Šaul, sin Kanaanke. ¹¹ Sinovi Levijevi: Geršon, Kehat i Merari. ¹² Sinovi Judini: Er, Onan, Šela, Peres i Zerah. Er i Onan umrli su u zemlji kanaanskoj. Peresovi sinovi bili su Hesron i Hamul. ¹³ Sinovi Jisakarovi: Tola, Fuva, Jašub i Šimron. ¹⁴ Sinovi Zebulunovi: Sered, Elon i Jahleel. ¹⁵ To su sinovi koje je Lea imala s Jakovom u Padan Aramu i još kćerka Dina. U svemu je, dakle, imao sinova i kćeri trideset i troje. ¹⁶ Sinovi Gadovi: Sifjon, Hagi, Šuni, Esbon, Eri, Arodi i Areli. ¹⁷ Sinovi Ašerovi: Jimna, Jišva, Jišvi, Berija i sestra im Serah. Sinovi Berijini: Heber i Malkiel. ¹⁸ To su bili potomci Zilpe, koju je Laban darovao svojoj kćeri Lei. Ona je tako rodila Jakovu šesnaest duša. ¹⁹ Sinovi Jakovljeve žene Rahele: Josip i Benjamin. ²⁰ Josipu su se u egipatskoj zemlji rodili Manaše i Efrajim. Rodila mu ih je kći onskog svećenika Poti-Fere. ²¹ Sinovi Benjaminovi: Bela, Beker, Ašbel, Gera, Naaman, Ehi, Roš, Mupim, Hupim i Ard. ²² To su bili potomci Rahelini koje je rodila Jakovu - u svemu njih četrnaest. ²³ Danov je sin Hušim. ²⁴ Sinovi Naftalijevi: Jahseel, Guni, Jeser i Šilem. ²⁵ To su bili potomci Bilhe, koju je Laban dao svojoj kćeri Raheli. Ona je Jakovu rodila sedam potomaka. ²⁶ Tako je sve Jakovljeve čeljadi što je od njega

poteklo i u Egipat doselilo - ne uključujući žena Jakovljevih sinova - u svemu šezdeset i šest osoba. ²⁷ I k tome dva sina Josipova što su mu se rodila u Egiptu. Prema tome, sve čeljadi Jakovljeva doma što se naseli u Egiptu bijaše sedamdeset duša. ²⁸ Izrael posla Judu naprijed k Josipu da se pred njim pojavi u Gošenu. Kad stignu u gošenski kraj, ²⁹ Josip upregne svoja kola i zaputi se u Gošen - u susret svome ocu Izraelu. Štupivši preda nj, pade mu oko vrata i dugo je tako plakao. ³⁰ Onda Izrael reče Josipu: "Sada, pošto sam rođenim očima vidio da si još živ, mogu umrijeti." ³¹ Zatim Josip reče svojoj braći i očevoj obitelji: "Otići ću i obavijestiti faraona; reći ću mu: 'Moja braća i obitelj moga oca, koji su bili u zemlji kanaanskoj, došli su k meni. ³² Oni su ljudi pastiri, uvijek su se bavili stočarstvom; dotjerali su sa sobom svoja stada i sve što im pripada.' ³³ Tako, kad vas faraon pozove i zapita: 'Čime se bavite?' ³⁴ odgovorite: 'Ljudi smo, sluge tvoje, koji se od početka do sad bavimo stočarstvom; i mi i naši preci', tako da se možete naseliti u gošenskom kraju. Svi su, naime, pastiri Egipćanima mrski."

47

¹ Ode, dakle, Josip te obavijesti faraona: "Moj otac i moja braća stigoše sa svojim ovcama i govedima i sa svime što imaju iz zemlje kanaanske, i eno ih u gošenskom kraju." ² I uzevši petoricu između svoje braće, uvede ih faraonu. ³ Onda faraon zapita njegovu braću:

“Čime se bavite?” Odgovore faraonu: “Tvoje su sluge stočari, baš kao što su bili naši preci. ⁴ Došli smo da potražimo kratak boravak u ovoj zemlji”, rekoše faraonu, “jer je nestalo paše za stada tvojih slugu, strašna glad pritište kanaansku zemlju. Dopusti da se tvoje sluge nastane u gošenskom kraju.” ⁵ [5a] Faraon reče Josipu: [6b] “Neka se, dakle, nastane u gošenskom kraju. A ako znaš da među njima ima prikladnih, postavi ih za nadglednike moga osobnog blaga.” [5b] Tako, kad Jakov i njegovi sinovi stigoše u Egipat i kad faraon, kralj egipatski, to ču, reče Josipu: “Budući da su tvoj otac i tvoja braća došli k tebi, ⁶ [6a] egipatska ti je zemlja na raspolaganju: smjesti svoga oca i svoju braću u najboljem kraju.” ⁷ Josip onda dovede svoga oca Jakova faraonu. Jakov blagoslovi faraona. ⁸ A faraon upita Jakova: “Koliko ti je godina?” ⁹ Jakov odgovori faraonu: “Godina moga lutalačkog življenja ima stotina i trideset. Malo ih je i nesretne su bile godine moga života; ne dostižu brojem godine življenja na zemlji mojih otaca.” ¹⁰ Poslije toga Jakov se oprostio s faraonom i ode od njega. ¹¹ Tako Josip nastani svoga oca i svoju braću dajući im u vlasništvo najljepši kraj egipatske zemlje, u kraju Ramsesovu, kako je faraon naredio. ¹² A Josip opskrbi hranom svoga oca, svoju braću i svu očevu obitelj sve do najmanjega. ¹³ Nigdje nije bilo hrane jer je pritisla strašna glad: izmuči ona i zemlju egipatsku i zemlju kanaansku. ¹⁴ Josip pobra sav novac što se nalazio u zemlji egipatskoj i zemlji

kanaanskoj u zamjenu za žito koje se prodavalo i odnese novac u faraonov dvor. ¹⁵ Kad je nestalo novca u zemlji egipatskoj i zemlji kanaanskoj, svi Egipćani dođu k Josipu te mu reknu: “Daj nam kruha! Zašto da pomremo pred tvojim očima? Novca više nema.” ¹⁶ Josip odgovori: “Predajte svoju stoku pa ću vam dati žita u zamjenu za stoku kad je novca nestalo.” ¹⁷ Tako su oni dovodili svoju stoku Josipu, a Josip im davaše kruh u zamjenu za konje, za sitnu i krupnu stoku i za magarad. Tako ih je one godine opskrbljivao kruhom u zamjenu za sve njihovo blago. ¹⁸ Kad je ona godina prošla, dođu k njemu i druge godine te mu reknu: “Ne možemo sakriti od svoga gospodara: novca je nestalo, blaga su već ustupljena gospodaru; drugo ništa ne preostaje da gospodaru ustupimo nego sebe i svoje oranice. ¹⁹ Zašto da uništimo na tvoje oči i sebe i svoje zemlje? Uzmi i nas i naše zemlje u zakup za kruh, i tako ćemo zajedno sa svojom zemljom postati faraonovi kmetovi; daj sjemena da preživimo: da ne izginemo i da nam oranice ne postanu pustoš!” ²⁰ Tako Josip steče faraonu u posjed sve egipatske oranice, jer je svaki Egipćanin, kako ih pritisnu glad, prodao svoje njive. Tako je zemlja postala faraonovo vlasništvo, ²¹ a narod od jednog kraja Egipta do drugoga njegovim robljem. ²² Jedino nije preuzeo svećeničkih imanja, jer je faraon davao svećenicima određeni dio, i tako su živjeli od prihoda što im ga je faraon davao. Stoga nisu prodali svojih imanja. ²³ Onda Josip reče svijetu:

“Budući da sam danas za faraona prekupio i vas i vašu zemlju, evo vam sjeme pa zasijte zemlju. ²⁴ A kad bude pobiranje ljetine, faraonu ćete davati jednu petinu, dok će četiri petine ostajati vama: za zasijavanje polja, za hranu vama i onima koji su u vašim domovima i za hranu vašoj djeci.” ²⁵ Oni odgovore: “Život si nam spasio! Mi smo zahvalni svome gospodaru što možemo biti faraonovi robovi.” ²⁶ Tako Josip napravi za Egipat zemljišni zakon koji i danas vrijedi: petina pripada faraonu; jedino svećenička imanja nisu prešla faraonu. ²⁷ Izraelci se nastaniše u zemlji egipatskoj, u kraju gošenskom; u njem stekoše vlasništvo; bijahu rodni i broj im se veoma umnoži. ²⁸ U zemlji egipatskoj poživje Jakov sedamnaest godina. Tako je duljina Jakovljeva života iznosila sto četrdeset i sedam godina. ²⁹ A kad se približi vrijeme Izraelu da umre, pozva svoga sina Josipa te mu reče: “Ako mi želiš ugoditi, stavi svoju ruku pod moje stegno kao jamstvo svoje odanosti meni: nemoj me sahraniti u Egiptu! ³⁰ Kad legnem dolje sa svojim ocima, prenesi me iz Egipta gore i sahrani me u njihovu grobnicu!” “Učinit ću kako si rekao”, odgovori. ³¹ “Zakuni mi se!” - reče. I on mu se zakle. Tada se Izrael duboko prignu na uzglavlju.

48

¹ Poslije nekog vremena jave Josipu: “Eno ti je otac obolio.” Nato on uzme sa sobom svoja dva sina, Manašea i Efrajima. ² Kad Jakovu rekoše: “Evo ti je došao sin Josip”, Izrael skupi svoje

snage i sjede na postelju. ³ Reče Jakov Josipu: “Bog Svemožni, El Šadaj, objavi mi se u Luzu, u zemlji kanaanskoj; blagoslov mi dade, ⁴ a potom mi reče: 'Učinit ću te rodnim i mnogobrojnim, učinit ću da postaneš skup naroda, a tvome potomstvu poslije tebe dat ću ovu zemlju u posjed zauvijek.' ⁵ Sad, oba tvoja sina što su ti se rodila u zemlji egipatskoj, prije nego sam ja stigao k tebi u Egipat, neka budu moji - Efrajim i Manaše neka budu moji kao i Ruben i Šimun! ⁶ A djeca što su ti se rodila poslije njih neka ostanu tvoja; a u svom nasljedstvu neka se zovu po imenu svoje braće. ⁷ Kad sam se, naime, vraćao iz Padana, na moju žalost, tvoja majka Rahela umrije na putovanju u kanaansku zemlju, tek u maloj udaljenosti od Efrate. Sahratio sam je ondje uz put u Efratu, sadašnji Betlehem.” ⁸ Opazivši Izrael Josipove sinove, zapita: “Tko su ovi?” ⁹ Josip odgovori svome ocu: “Sinovi su to moji koje mi je Bog dao ovdje.” “Dovedi mi ih da ih blagoslovim”, reče. ¹⁰ Izraelu oči oslabile od starosti, nije vidio. Zato mu privede sinove, a on ih poljubi i zagrli. ¹¹ Potom Izrael reče Josipu: “Nisam očekivao da ću još ikada vidjeti tvoje lice; kad, evo, Bog mi dade da vidim i tvoje potomke.” ¹² Josip ih tada skine s njegovih koljena i duboko se, sve do zemlje, nakloni. ¹³ Nato ih uze Josip obojicu - Efrajima svojom desnicom, Izraelu nalijevo, a Manaša svojom ljevicom, Izraelu nadesno - te ih k njemu primače. ¹⁴ Ali Izrael ispruži svoju desnicu i stavi je na Efrajimovu glavu, premda je bio mlađi, a

svoju ljevicu na glavu Manašeovu - tako je držao ruke unakrst - iako je Manaše bio prvorođenac. ¹⁵ Tako je davao svoj blagoslov Josipu govoreći: “Bog, čijim su putovima hodili oci moji Abraham i Izak, Bog, koji mi je pastir bio otkako postah pa do danas, ¹⁶ anđeo koji me od svakog zla izbavljao - djecu ovu neka blagoslovi! Neka se ime moje i mojih pređa Abrahama i Izaka po njima spominje! U mnoštva se mnogobrojna po zemlji razmnožili!” ¹⁷ Kad je Josip vidio da je njegov otac položio desnicu na Efrajimovu glavu, njegovim se očima to učini krivo; zato posegne za rukom svoga oca da je pomakne s Efrajimeve glave na glavu Manašeovu. ¹⁸ “Ne tako, oče moj,” reče Josip svome ocu, “jer ovo je prvorođenac; zato stavi desnicu na njegovu glavu!” ¹⁹ Ali njegov otac to odbije rekavši: “Znam ja, sine moj, znam; i od njega će postati narod i bit će velik. Ali njegov mlađi brat bit će veći od njega, a njegovo će potomstvo biti mnoštvo.” ²⁰ Onoga ih, dakle, dana blagoslovi rekavši: “Vama nek' se Izrael blagoslivlja govoreći: Kao što je Efrajimu i Manaše, nek' i tebi Bog učini!” Tako stavi Efrajima pred Manaše. ²¹ Poslije Izrael reče Josipu: “Ja ću, evo, naskoro umrijeti; no Bog će biti s vama i opet vas dovesti u zemlju vaših otaca. ²² A tebi ostavljam Šekem, nešto više nego tvojoj braći, što sam ga svojim mačem i lukom osvojio od Amorejaca.”

49

¹ Jakov zatim sazva svoje sinove te reče:

“Skupite se da vam kažem što će vas snaći u kasnije vrijeme: ² Okupite se, čujte, sinovi Jakovljevi, čujte oca svoga Izraela! ³ Ti Rubene, moj prvorođenče, snaga ti si moja, prvenac moje muškosti. Ističeš, se ponosom, snagom se ističeš, ⁴ no, poput vode nabujao, nećeš više imati prvenstva, jer na ležaj oca svog se pope, moj tad oskrvnu krevet. ⁵ Šimun i Levi braća su prava! Mačevi im oruđe nasilja. ⁶ Na njihova vijećanja ja ne silazio, u njihovim zborovima udjela ne imao! U srdžbi su svojoj ljude ubijali; u objesti bikove sakatili. ⁷ Prokleta im srdžba, jer je prežestoka! Prokleta im objest, jer je preokrutna! Razdijelit ću ih po Jakovu, Izraelom raspršiti. ⁸ Judo! Tvoja braća slaviti će te; svagda ti je šaka na šiji dušmana, sinci oca tvoga tebi će se klanjat. ⁹ Judo, laviću mali! Plijenom si se, sine, udebljao; poput lava, poput lavice legao potrbuške! Tko bi ga dražiti smio? ¹⁰ Od Jude žezlo se kraljevsko, ni palica vladalačka od nogu njegovih udaljiti neće dok ne dođe onaj kome pripada - kome će se narodi pokoriti. ¹¹ Svog magarca za lozu privezuje, mlado magarice svoje za čokot. U vinu on kupa svoju odjeću svoju halju u krvi od grožđa. ¹² Oči su mu od vina mutne, zubi bjelji od mlijeka. ¹³ Zebulun će stanovati uz obalu morsku, luka spasa bit će brodarima, uz bok njegov Sidon će ležati. ¹⁴ Jisakar je koščat magarac plegao među ogradama. ¹⁵ Vidje da je odmor ugodan, a zemlja lijepa, te leđa svoja pod teret podmetnu i na tlaku pristade. ¹⁶ Dan će narod svoj suditi kao svako

pleme Izraelovo. ¹⁷ Nek' Dan zmija bude na putu, guja pokraj staze što će konja za zglob ujesti, i njegov konjik nauznak će pasti. ¹⁸ U spas tvoj se, Jahve, uzdam! ¹⁹ Gada će pljačkat razbojnici, pljačkom će im za petama biti. ²⁰ U Ašera bit će hrane, poslastica za kraljeve. ²¹ Naftali je košuta lakonoga koja krasnu lanad mladi. ²² Josip je stablo plodno, plodno stablo kraj izvora, grane svoje grana preko zida. ²³ Strijelci njega saletjeli, strijeljali ga, opljačkali. ²⁴ Ali luk mu čvrst ostaje, mišice mu ojačale, rukom Jakog Jakovljeva, imenom Pastira, Stijene Izraela, ²⁵ Bogom, Ocem tvojim, koji ti pomaže, Svesilnim koji te blagoslivlje blagoslovom ozgo sa nebesa, blagoslovom ozdo iz dubina, blagoslovom iz svih prsa, iz svih utroba! ²⁶ Blagoslovom klasja i cvjetova, blagoslovom drevnih brda, želja vječnih brežuljaka - nek' se oni spuste na Josipa, između braće posvećenog! ²⁷ Benjamin je vuk grabežljivi, lovinu on jutrom jede, a navečer plijen dijeli.” ²⁸ Sve su to Izraelova plemena - dvanaest ih na broj - i to im je otac rekao kad ih je blagoslivljao; svakoga je od njih blagoslovio njegovim blagoslovom. ²⁹ Poslije toga im dade ovu naredbu: “Naskoro ću se pridružiti svojim precima. Sahrinite me kraj mojih otaca, ³⁰ u spilji što se nalazi na polju Efrona, Hetita, u spilji na polju Makpeli, nasuprot Mamri, u zemlji kanaanskoj. To je ona koju je Abraham kupio s poljem od Hetita Efrona za mjesto sahranjivanja. ³¹ Ondje je sahranjen Abraham i njegova žena Sara; sahranjeni su ondje Izak i njegova žena

Rebeka; ondje sam ja sahranio Leu. ³² Polje i spilja na njemu kupljeni su od Hetita.” ³³ Kad je Jakov tako naputio svoje sinove, povuče noge natrag na postelju te izdahnu - pridruži se svojim precima.

50

¹ Josip se baci na oca, suzama mu oblije lice, izljubi ga. ² Poslije toga Josip naredi liječnicima koji su se nalazili u njegovoj službi da mu oca balzamiraju, i oni balzamiraše Izraela. ³ Trebalo je četrdeset dana: toliko, naime, traje balzamiranje. Sedamdeset su ga dana Egipćani oplakivali. ⁴ A kad je prošlo vrijeme oplakivanja, Josip reče onima u dvoru faraonovu: “Učinite mi milost i prenesite faraonu ovo: ⁵ Moj me otac zakleo govoreći: 'Kad umrem, sahrani me u grob koji sam sebi pripremio u zemlji kanaanskoj!' Dopusti mi da odem gore i sahranim oca, a onda ću se vratiti.” ⁶ Faraon odgovori: “Otiđi gore i sahrani svoga oca kako si mu se zakleo.” ⁷ Tako Josip ode da sahrani oca. S njim su pošli i svi faraonovi službenici - odličnici njegova dvora i svi dostojanstvenici egipatske zemlje; ⁸ sva Josipova obitelj, njegova braća i očeva porodica. Jedino su u gošenskom kraju ostala njihova djeca, njihove ovce i goveda. ⁹ S njim su išla i kola i konjanici: bila je to vrlo duga povorka. ¹⁰ Stigavši u Goren Haatad, s onu stranu Jordana, održaše ondje veliko i svečano naricanje. Josip održa sedmodnevnu žalost za ocem. ¹¹ Kad su stanovnici te zemlje, Kanaanci, vidjeli tugovanje u Goren Haatadu, rekoše: “To

ti je svečano naricanje Egipćana!” Zato nazovu to mjesto Abel-Misrajim. Nalazi se s onu stranu Jordana. ¹² Jakovljevi sinovi učine kako im je naredio otac: ¹³ odnesu ga u zemlju kanaansku te ga sahrane u spilji na polju Makpeli kod Mamre, polju što ga je Abraham kupio od Hetita Efrona za sahranjivanje. ¹⁴ Pošto je sahranio svoga oca, Josip se vrati u Egipat - on, njegova braća i svi koji su s njim išli da mu oca pokopaju. ¹⁵ Kad su Josipova braća vidjela da im je otac umro, rekoše: “Što ako je Josip na nas ljut i pokuša uzvratiti nam za sve zlo koje smo mi njemu nanijeli?” ¹⁶ Stoga poruče Josipu ovako: “Pred svoju smrt tvoj je otac naredio: ¹⁷ 'Ovako recite Josipu: Oprosti braći svojoj zlo i grijeh što su onako okrutno prema tebi postupili.' Oprosti, dakle, uvredu slugama Boga svoga oca!” Na te riječi Josip brizne u plač. ¹⁸ Tada sama njegova braća dođu k njemu, bace se preda nj te mu reknu: “Evo nas k tebi da budemo tvoji robovi!” ¹⁹ Josip im odvrati: “Ne bojte se! TÓa zar sam ja namjesto Boga! ²⁰ Osim toga, iako ste vi namjeravali da meni naudite, Bog je bio ono okrenuo na dobro: da učini što se danas zbiva - da spasi život velikom narodu. ²¹ Zato se ne bojte! Ja ću se brinuti za vas i za vašu djecu.” Tako ih je smirio ljubeznim riječima. ²² Josip ostane u Egiptu zajedno s rodom svojim i očevim. Poživje Josip stotinu i deset godina. ²³ Tako je Josip gledao Efrajimovu djecu do trećeg koljena; a rađala se djeca i Makiru, Manašeovu sinu, na Josipovim koljenima. ²⁴ Napokon reče Josip

svojoj braći: “Ja ću, evo, naskoro umrijeti. Ali će se Bog, zacijelo, sjetiti vas i odvesti vas iz ove zemlje u zemlju što ju je pod zakletvom obećao Abrahamu, Izaku i Jakovu.” ²⁵ Tada Josip zakune Izraelove sinove: “Bog će se vas doista sjetiti, i tada ponesite moje kosti odavde!” ²⁶ Josip umrije kad mu bijaše sto i deset godina; balzamiraše ga i u Egiptu položiše u lijes.

cxv

Sveta Biblija
The Holy Bible in the Croatian language, translated
by Ivan Šarić Sarajevo

Public Domain

Language: Hrvatski (Croatian)

2019-12-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 17 Dec 2019

814ebc92-1eb7-5ca7-a82b-7435e80342a7